

Peruspalvelukuntayhtymä

Selänne

Haapajärvi • Pyhäjärvi • Reisjärvi

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2017

Yhteistyötoimikunta 27.2.2018 §
Kuntayhtymähallitus 28.2.2018 §

Sisällysluettelo

1.	Kuntayhtymän johtajan katsaus	1
2.	Kuntayhtymän hallinto	2
3.	Yleinen ja alueen kehitys	4
4.	Kuntayhtymän toiminta	5
5.	Kuntayhtymän henkilöstö	6
6.	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	6
7.	Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	8
8.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	9
	8.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	11
	8.2 Rahoituslaskelma	12
	8.3 Tase	13
	8.4 Kokonaistulot ja –menot	14
	8.5 Tilikauden tuloksen käsittely	14
9.	Talousarvion toteutuminen	14
	9.1 Hallinto	24
	9.2 Hyvinvointipalvelut	26
	9.2.1 Hallinto	26
	9.2.2 Lastenneuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto ja perhekeskustoiminta lapsiperheiden kotipalvelu ja sosiaalihuoltolain alainen perhetyö	27
	9.2.3 Lastensuojelu	29
	9.2.4 Aikuissosiaalityö	31
	9.2.5 Vammaispalvelut	33
	9.2.6 Terapiapalvelut	35
	9.3 Terveys- ja vanhuspalvelut	41
	9.3.1 Hallinto	41
	9.3.2 Lääkäreiden- ja hoitajien vastaanottopalvelut	44
	9.3.3 Vuodeosastot	46
	9.3.4 Täydentävät palvelut	48
	9.3.5 Kuntoutus	51
	9.3.6 Ensihoito	53
	9.3.7 Työterveyshuolto	53
	9.3.8 Suun ja hampaiden huolto	55
	9.3.9 Erikoissairaanhoido	59
	9.3.10 Kotihoito	60
	9.3.11 Vuorohoito, päivätoiminta ja asumispalvelut	63
	9.3.12 Asumispalvelut	66
	9.4 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	71
	9.5 Investointien toteutuminen	77
	9.6 Rahoitusosan toteutuminen	78
10.	Tilinpäätöslaskelmat	79
11.	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	82
	11.1 Arvostuksen periaatteet	82
	11.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	82
	11.2.1 Kuntayhtymän toimintatuotot	82
	11.2.1 Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin	83
	11.3 Käyttöomaisuus	83
	11.4 Tasetta koskevat liitetiedot	84
	11.4.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	84
	11.4.2 Sijoitukset	84
	11.4.3 Saamiset	85
	11.4.4 Peruspääoma	85
	11.4.5 Sekkitililimiitti ja siitä käyttämättä oleva määrä	86
	11.4.6 Lyhytaikainen vieraspääoma	87
	11.4.7 Lomapalkkavelka	87
	11.4.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot, vuokrien jäljellä oleva määrä, taseen ulkopuolisten järjestelyjen erääntyvä osuus	88
12.	Tilinpäätöksen allekirjoitukset	90
	Liitteet	
	1. Henkilöstöraportti vuodelta 2017	91
	2. Suoritteiden toteutuminen	39, 69 ja 74

1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne lähti kahdeksanteen toimintavuoteensa kolmen jäsenkunnan voimin. Kärämäen kunta jatkoi edelleen osajäsenenä ympäristö- ja rakennusvalvonnan palvelujen osalta.

Sote- ja maakuntauudistus leimasi voimakkaasti vuonna 2017 kuntayhtymän toimintaa. Pohjois-Pohjanmaalla toimi vuosien 2016-2017 aikana PoPSTer-hanke (Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuolto osana tulevaisuuden maakuntaa). Hankkeen loppuraportti valmistui elokuussa 2017. Loppuraportissa nostettiin esille maakunnan tämän päivän sosiaali- ja terveyspalvelujen ongelmakohdat. Niitä ovat mm. jäykät ja raskaita palveluja suosivat palveluratkaisut, laitosvaltainen palvelurakenne ja vähäinen asiakaskohtainen joustavuus palveluissa. Näihin ongelmakohtiin on pyritty pureutumaan myös Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminnassa. Ponnekasta kehittämistyötä on jatkettu tältäkin osin kuntayhtymässämme.

PoPSTer-hankkeessa työ oli jaettu työryhmiin, joita oli kaikkiaan 12. Maakuntauudistuksen osalta on vielä toiminnassa ns. non-sote -työryhmiä, joita on mm. talous- ja henkilöstöryhmä, ICT-työryhmä, kiinteistötyöryhmä ja työryhmä 4, joka sisältää maaseutupalvelut, ympäristöterveydenhuollon, luonnonvarat ja vesistöt. Kuntayhtymän viranhaltijoita on ollut ja on jatkossakin useissa työryhmissä valmistelemassa tulevaa uudistusta.

Sote- ja maakuntauudistukseen liittyen kuntayhtymässä aloitettiin valmistautuminen tulevaan muutokseen. Jäsenkunnat kutsuttiin maaliskuussa 2017 keskustelemaan tukipalveluyksikkö Selman ja ympäristö- ja rakennusvalvonnan palvelujen järjestämisestä 1.1.2020 lukien. Tuota keskustelua jatkettiin kunnille järjestetyssä talousseminaarissa kesäkuussa 2017. Tähän liittyen kuntayhtymässä päätettiin perustaa eläinlääkintähuollon yhteisvastaanotto. Kuntayhtymähallitus teki asiasta päätöksen joulukuussa 2017.

Kuntayhtymän toiminnasta suoritettiin erityistilintarkastus vuosilta 2014 ja 2015 alkuvuoden 2017 aikana. Erityistilintarkastuksessa ei löytynyt mitään siihen viittaavaa, että kuntayhtymän viranhaltijat tai kuntayhtymähallitus olisivat tahallisesti tai tuottamuksellisesti syyllistyneet toimintaan, josta on merkittävää taloudellista tai toiminnallista haittaa kuntayhtymälle tai sen jäsenkunnalle.

Pyhäjärven kaupunginvaltuusto teki päätöksen kuntayhtymästä eroamisesta 28.8.2017. Eron on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2019 alkaen. Eron liittyvät neuvottelut aloitettiin loppuvuonna 2017 kuntayhtymän ja Pyhäjärven kaupungin välillä.

Kuntayhtymän toimintaa kehitettiin vuoden 2017 aikana kaikilla palvelulinjoilla. Terveys- ja vanhuspalveluissa kotihoito otti käyttöönsä syksyllä 2017 uuden videovisiitti-palvelun ja lääkeautomaatit. Vuoden 2017 loppupuolella kuntayhtymän kaikissa terveyskeskuksissa otettiin käyttöön sähköinen yhteydenottopyyntö Klinik. Hyvinvointipalveluissa kehitettiin kevästä 2017 lähtien systeemisen lastensuojelun mallia. Käytännössä malli tarkoittaa aikaisempaa tiiviimpää yhteistyötä asiakasperheen kanssa. Samoin viime keväänä hyvinvointipalveluissa perustettiin kotikuntoutustiimi mielenterveyskuntoutujien ja päihdeongelmaisten kotona pärjäämiseen.

Kuntayhtymä on järjestänyt jäsenkuntiensa palvelut vuosisopimusten mukaisesti, vaikkakin jäsenkuntien tiukka taloustilanne toi haasteita palvelujen järjestämiselle. Toimintakertomuksessa esitetään palvelulinjoittain taloudelliset ja toiminnalliset toteutumat vuodelta 2017.

Kuntayhtymähallitus seurasi talouden toteumaa kuukausiraportin muodossa. Lisäksi vuoden aikana laadittiin kaksi osavuosikatsausta, joissa raportoitiin toiminnasta ja taloudesta.

Kuntayhtymä teki erinomaisen tuloksen vuodelta 2017. Kustannukset laskivat 2,4 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Tuomas Aikkila, kuntayhtymän johtaja

2 Kuntayhtymän hallinto

Luottamushenkilöhallinto

Perussopimuksen mukaisesti jäsenkuntien valtuustot käyttävät yhtäpitävin päätöksin kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa. Jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät:

- kuntayhtymän talousarvion ja taloussuunnitelman
- kuntayhtymän poistojen laskennan perusteet
- kuntayhtymän toimintaa koskevat johtosäännöt
- tilinpäätöksen
- vastuuvapauden myöntämisen sekä toimenpiteet, joihin tilintarkastajien kertomus antaa aihetta
- valtuustokaudeksi laaditun palvelutasosuunnitelman
- oman kunnan talousarvion yhteydessä hyväksyttävän kuntakohtaisen vuosisopimuksen
- muut yhtymähallituksen erikseen esittämät asiat.

Muu päätöksenteko kuuluu yhtymähallitukselle, ellei päätösvaltaa ole hallinto- tai muilla säännöillä siirretty muulle toimielimelle tai viranhaltijalle.

Yhtymäkokous kutsutaan koolle siinä tapauksessa, että jäsenkuntien valtuustot tai toimielimet eivät yhtymähallituksen päättämässä määräajassa ole tehneet asiassa yhtäpitäviä päätöksiä.

Yhtymähallitus 1.1.-30.6.2017

Varsinaiset jäsenet

Teuvo Nyman, pj, Reisjärvi
Veikko Ekman, 1. vpj, Haapajärvi
Paavo Leskinen, 2 vpj.
Paavo Ranua, Haapajärvi
Anne Nevasaari, Haapajärvi
Jukka-Pekka Hjelm, Haapajärvi
Jukka Tikanmäki, Pyhäjärvi
Tyyne Tuikka, Pyhäjärvi
Irma Kinnunen, Reisjärvi

Varajäsenet:

Kauko Mäntypuro
Sanna Isola
Tarmo Rapo
Klaus Jyrinki
Maritta Niska
Jari Nahkanen
Kauko Tikkanen
Seppo Pietikäinen
Marjatta Mattila

Yhtymähallitus 1.7.-31.12.2017

Varsinaiset jäsenet:

Veikko Ekman, pj, Haapajärvi
Jukka Tikanmäki, 1. vpj, Pyhäjärvi
Teuvo Nyman, 2. vpj, Reisjärvi
Ulla Savola, Haapajärvi
Aila Kukkola, Haapajärvi
Jari Nahkanen, Haapajärvi
Aila Kauranen, Pyhäjärvi
Jouni Jussinniemi, Pyhäjärvi
Helena Kinnunen, Reisjärvi

Varajäsenet:

Kaarina Torkkola
Teuvo Liimatainen
Jouni Tilli
Paavo Ranua
Maritta Niska
Mauri Tenkula
Satu Väisänen
Teija Mykkänen
Marjatta Mattila

Yhtymähallitus on kokoontunut 11 kertaa ja käsitellyt 174 asiaa. Yhtymähallitus on kokoontunut käsittelemään salaisia asioita 4 kertaa ja käsitellyt 24 asiaa. Esittelijänä on toiminut kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila ja pöytäkirjanpitäjänä toimistosihteeri Seija Koirikivi.

Yksilöjaos 1.1.-30.6.2017

Yhtymähallituksessa on lisäksi yksilöjaos, joka käsittelee yksilöasioissa tehtyjä oikaisuvaatimuksia.

Varsinaiset jäsenet

Maria Tofferi, pj, Reisjärvi
Tarmo Rapo, Pyhäjärvi
Jari Nahkanen, vpj, Haapajärvi
Anne Nevasaari, Haapajärvi

Varajäsenet:

Hanna Tölli
Kauko Tikkanen
Terttu Reponen
Martti Ruotsalainen

Yksilöjaos 1.7.-31.12.2017

Varsinaiset jäsenet:

Jari Nahkanen, pj, Haapajärvi
Veikko Ekman, Haapajärvi
Aila Kauranen, vpj, Pyhäjärvi
Teuvo Nyman, Reisjärvi

Varajäsenet:

Sari Vedenpää
Ulla Savola
Teuvo Liimatainen
Marjatta Mattila

Yksilöjaos on kokoontunut 9 kertaa ja käsitellyt 61 asiaa. Esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila.

Ympäristölautakunta 1.1.-30.6.2017

Varsinaiset jäsenet:

Esko Isoniemi, Haapajärvi
Mauri Tenkula, Haapajärvi
Jarkko Savola, vpj, Reisjärvi
Anja Muuttola, Reisjärvi
Ari Varis, pj, Pyhäjärvi
Sirkka Aho, Pyhäjärvi
Kari Pentikäinen, Kärämäki
Pauli Ojalehto, Kärämäki

Varajäsenet:

Mikko Vainio
Tuomo Pylkkönen
Tuomo Kinnunen
Minna Helminen
Seppo Laurikkala
Markku Fält
Pentti Pesonen
Anne Ruha

Ympäristölautakunta 1.7.-31.12.2018

Varsinaiset jäsenet:

Hilkka Soranta, Haapajärvi
Mauri Tenkula, Haapajärvi
Jarkko Savola, pj, Reisjärvi
Hilkka Lindberg, Reisjärvi
Markku Kärkkäinen, Pyhäjärvi
Sanni Kantola, Pyhäjärvi
Anne Ruha, Kärämäki
Pauli Ojalehto, Kärämäki

Varajäsenet:

Raimo Salomaa
Liisa Myllylä
Sakari Pesola
Leena Kinnunen
Jaana Niskanen
Reijo Pennanen
Jaana Kyllönen
Timo Flankkila

Ympäristölautakunta on kokoontunut viisi kertaa ja käsitellyt 58 asiaa. Viranhaltija, joka valmistelee asian lautakunnalle, toimii myös esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut ympäristöjohtaja Aili Heikkinen.

Tarkastuslautakunta 1.1.-30.6.2017

Varsinaiset jäsenet:

Vesa Puputti, Haapajärvi
Esko Lapinoja, Haapajärvi
Raija Leppäharju, pj, Pyhäjärvi
Markku Liuska, Pyhäjärvi
Pauli Niemi, Reisjärvi
Helena Kinnunen, vpj, Reisjärvi

Varajäsenet:

Esko Isoniemi
Anniina Kärkkäinen
Teija Mykkänen
Taimi Nurminen
Jarno Saaranen
Eila Järvelä

Tarkastuslautakunta 1.7.-31.12.2017

Varsinaiset jäsenet:

Eeva-Riitta Pappila, pj, Pyhäjärvi
Asko Torssonen, Pyhäjärvi
Vesa Puputti, Haapajärvi
Sari Vedenpää, Haapajärvi
Esa Hirvinen, vpj, Reisjärvi
Oili Kiviranta, Reisjärvi

Varajäsenet:

Heikki Koski
Mirja Hynninen
Hilkka Soranta
Jouko Pekonen
Pauli Niemi
Riina Kiiskilä

Tarkastuslautakunta on kokoontunut yhdeksän kertaa ja käsitellyt 80 asiaa. Esittelijänä on toiminut lautakunnan puheenjohtaja Raija Leppäharju 1.1.-30.6.2017 ja Eeva-Riitta Pappila 1.7.-31.12.2017. Pöytäkirjanpitäjänä on toiminut toimistosihteeri Paula Ilmonen.

Organisaatio ja vastuuhenkilöt

Kuntayhtymää johtaa kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila. Kuntayhtymällä on myös tukipalveluyksikkö (Taloushallinto SELMA), joka tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon sekä atk-palveluja kuntayhtymälle ja jäsenkunnille. Tukipalveluyksikköä johtaa talous- ja henkilöstöjohtaja Seija Kärkkäinen.

Kuntayhtymän organisaatio jakaantuu palvelulinjoihin, joita ovat:

- hyvinvointipalvelut, esimiehenä palvelujohtaja Merja Lehtiharju
- terveys- ja vanhuspalvelut, esimiehenä palvelujohtaja Hannele Koski
- terveys- ja vanhuspalvelut/erikoissairaanhoido/lääkinnällinen vastuu, esimiehenä ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi ja
- ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut, esimiehenä ympäristöjohtaja Aili Heikkinen.

Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kuntayhtymän johtaja, talous- ja henkilöstöjohtaja sekä palvelulinjojen esimiehinä toimivat palvelujohtajat. Viranhaltijoiden nimet on lueteltu yllä.

3 Yleinen ja alueen kehitys

Alueen keskeisiä haasteena on vanheneva ja vähenevä väestö. Syntyvyys osassa jäsenkuntia on maakunnan ja maan keskiarvoja runsaampaa.

Selänteen jäsenkuntien asukasluvut 31.12.2016, 2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010 ja 2009

Kunta	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2009
Haapajärvi	7332	7438	7492	7614	7640	7.611	7.639	7.714
Kärsämäki			2695	2723	2763	2.820	2.872	2.918
Pyhäjärvi	5446	5508	5565	5733	5850	5.890	5.946	6.001
Reisjärvi	2854	2892	2900	2928	2961	2.998	2.973	3.020
Yhteensä	15632	15838	18652	18998	19214	19.319	19.430	19.653
*Kärsämäen väkiluku 31.12.2016 2655, 31.12.2015 2655								

Jäsenkuntien väestön ikärakenne vaihtelee kunnittain.

	0-14 v. osuus väestöstä 31.12.2016	15-64 v. osuus väestöstä 31.12.2016	yli 65 v. osuus väestöstä 31.12.2016	perheiden lukumäärä 31.12.2016
Haapajärvi	1432	4320	1580	1893
Pyhäjärvi	795	3001	1650	1470
Reisjärvi	553	1608	693	723
Yhteensä/ka	926,7	2 976,3	1 307,7	1 362

4 Kuntayhtymän toiminta

Vuosi 2017 oli kuntayhtymän kahdeksas toimintavuosi. Palvelutoiminta toimii hyvin. Taloutta oikaisevina toimenpiteinä on vuoden 2016 puolella aloitettu terveys- ja vanhuspalveluihin palveluverkkouudistus ja hyvinvointipalveluissa terapiapalveluiden tuetun asumisen hanke. Joulunajan avovastaanottojen kiinniotot ja lomien keskittämiset kaikissa toimipisteissä joulun aikaan toteutettiin. Kuntayhtymähallitus päätti, ettei 16.6.2016 perustetun tasapainottamistyöryhmän työtä jatketa, koska pidetyn iltakoulun perusteella nykyisessä sote-uudistukseen liittyvässä valtakunnallisessa ja maakunnallisessa tilanteessa ei jäsenkunnilla ole valmiuksia lähteä aidosti pohtimaan rakenteellisia muutoksia kuntayhtymän järjestämisvastuulla oleviin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin.

Varhaiskasvatus on siirtynyt jäsenkuntien palvelujen piiriin 1.1.2016 alkaen. Kärsämäki erosi kuntayhtymästä 1.1.2015 alkaen, ollen edelleen osajäsen ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa. Kuntayhtymän toimintaa on sopeutettu jäljelle jäävän organisaation tarpeiden mukaiseksi mahdollisuuksien rajoissa. Kaikkia virkoja ei ole täytetty ja tehtäviä on jaettu uudelleen. Kuntayhtymän viranhaltijoita on osallistunut Pohjois-Pohjanmaan liiton PoPSTer –hankkeen eri työryhmiin. PoPSTer-hankkeessa luodaan mallit ja toimenpideohjelma siitä, millä tavalla sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään ja tuotetaan Pohjois-Pohjanmaalla 1.1.2020 alkaen valmisteilla olevan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Haapajärven Vanhainkotiyhdistys ry on vuokrannut kehitysvammaisten tehostetun palveluasumisyksikön Männistökodin Espero Care Oy:lle. Ppky Selänne on sanonut irti Männistökodin vuokrasopimuksen 1.5.2018 alkaen ja siirtyy puitesopimuksen mukaiseen menettelyyn Espero Care Oy:n kanssa 30.4.2018 alkaen. Henkilökunta siirtyy liikkeen luovutuksella Espero Care Oy:n palvelukseen 30.4.2018 klo 00:01.

Haapajärven kaupunginvaltuusto on 16.10.2017 kokouksessaan päättänyt myydä tehostetun palveluasumisen yksikön Karjalahden kiinteistön Attendo Oy:lle. Attendo Oy rakentaa Haapajärvelle 30-paikkaista taloa, johon asukkaat siirtyvät asiakassetelillä. Henkilökunta siirtyy liikkeen luovutuksella palveluasumisyksikköön. Ppky Selänne tekee esivuokrasopimuksen Attendo Oy:n kanssa toisessa rakennettavasta palveluasumisyksiköstä, jonka Attendo Oy rakentaa. Henkilökunta siirtyy rakennettavaan yksikköön Ppky Selänteen palveluksessa.

Pyhäjärven kaupunginvaltuusto on 22.1.2018 hyväksynyt kiinteistökaupan esisopimuksen, jolla Pyhäjärven kaupunki myy tehostetun palveluasumisen yksikön Köpsinrinteen Attendo Oy:lle. Attendo Oy rakentaa Pyhäjärvelle 75-paikkaisen palveluyksikön, johon asukkaat siirtyvät asiakassetelillä. Henkilökunta siirtyy liikkeen luovutuksella palveluasumisyksikköön.

5 Kuntayhtymän henkilöstö

Kertomusvuoden lopussa vakinaista henkilökuntaa oli 526 henkilöä ja sijaisia 153 henkilöä, joista työllistettyjä oli 4. Vakituudesta henkilökunnasta osa-aikatyössä oli 67 työntekijää. Avoimia vakansseja oli hakijoiden puuttumisen takia tai meneillään olevan täyttöprosessin vuoksi. Sijaisia käytetään vuosi-, sairaus- ja muiden työlomien sijaisuuksiin.

Henkilöstökulut olivat yhteensä noin 26,7 miljoonaa euroa, josta palkkojen ja palkkioiden osuus oli 21,6 miljoonaa euroa, henkilösivukulujen osuus 5,1 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut laskivat edellisestä vuodesta 1,6 miljoonaa euroa, mikä johtuu mm. Kiky-sopimuksesta, sijaistarpeen vähenemisestä ja lääkäripalvelujen ostoista. Selänteen henkilökunnasta lähes puolet työskentelee terveys- ja vanhuspalveluissa. Seuraavaksi eniten työntekijöitä on hyvinvointipalveluissa.

Henkilöstökulujen jakaantuminen palvelulinjoittain:

Palvelulinja	Palkat ja palkkiot (1000 euroa)	Henkilösivukulut (1000 euroa)	Yhteensä (1000 euroa)	%	Muutos 2016/2017 (1000 euroa/%)
Hallinto	892	198	1 090	4	-4/0,3
Hyvinvointipalvelut	4 262	1 068	5 330	20	125/2,3
Terveys- ja vanhuspalvelut	15 600	3 662	19 262	72	1529/7,3
Ympäristöpalvelut	859	241	1 100	4	-5/-0,5
Yhteensä	21 613	5 169	26 782	100	1645/5,8

Koko henkilökunnan määrä (vakinaiset ja sijaiset) lukumäärinä eri palvelulinjoilla 31.12.2017

Liitteenä olevassa henkilöstöraportissa esitetään yksityiskohtaiset tiedot palvelulinjoittain mm. henkilökunnan määrästä, poissaoloista ja työhyvinvoinnista.

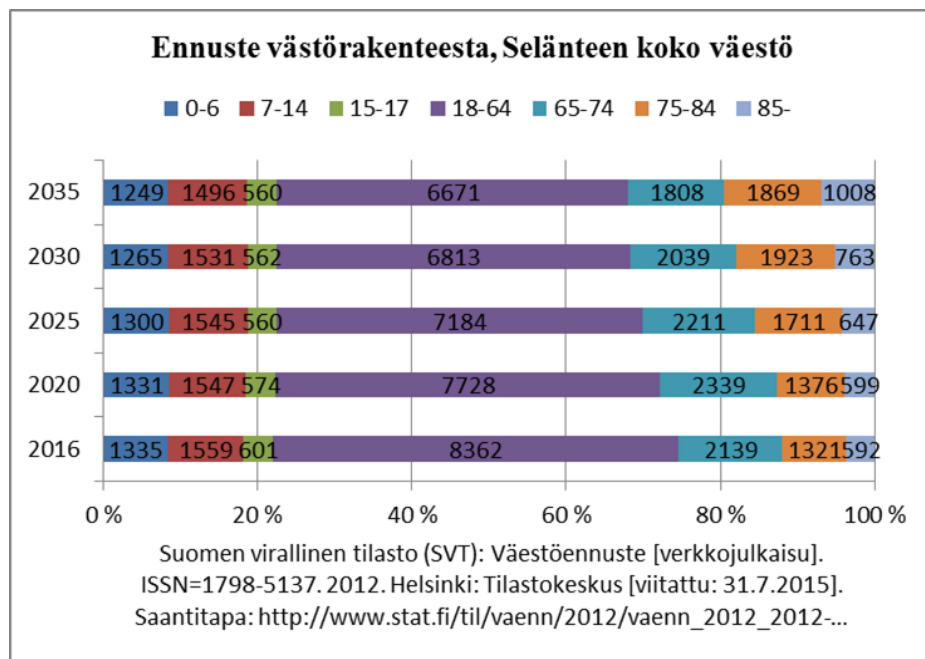
6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toimintaan vaikuttavista tekijöistä

Merkittävin riski ja epävarmuustekijä tulee olemaan toimintaympäristössä tapahtuva muutos. Todennäköisin tällainen muutos on valmistelussa oleva maakunta- ja sote-uudistus.

Henkilöstön saatavuus varsinkin yleisesti vaikeasti rekrytoivien ammattiryhmien kohdalla on myös merkittävä riski kuntayhtymän toiminnan turvaamiseksi. Myös mahdollinen koulutuksen keskittyminen kauas aluekeskuksiin vähentää koulutetun ja ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuutta. Henkilöriskeihin liittyvät myös toimitilakysymykset, joita selvitetään yhteistyössä

toimitilat omistavien jäsenkuntien kanssa. Työergonomiakortti-, työyhteisön alaistaitojen- ja ergonomisten työvuorojen koulutuksilla pyritään henkilöstön hyvinvoinnin lisäämiseen. Varhaisen tuen –mallin mukaisia keskusteluja käydään työntekijöiden kanssa, mahdollistetaan työnkierto ja järjestetään tarvittaessa henkilökunnalle työnohjausta. Esimiesvalmennuksella vahvistetaan esimiesten osaamista ja edistetään henkilökunnan tasa-arvoista kohtelua jne.

Palvelujen kysynnän kasvu väestön ikääntyessä ja Selänteen alueen väestön sairastavuus sekä sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien lisääntyminen asettaa kuntayhtymän palvelutuotannolle haasteita. Väestö tulee ikääntymään vuoteen 2030 mennessä merkittävästi, kuten alla olevasta taulukosta voidaan havaita. Palvelujen tarpeen lisääntyminen ajassa, jolloin kuntien taloudelliset resurssit palvelujen tuottamiseen vähentyvät, aiheuttaa rahoitukseen olennaisen vajauksen. Tämän vuoksi paineet toiminnan tehostamiselle lisääntyvät jatkuvasti.

Toiminnassa tarvittavat tietojärjestelmät ja niiden toimivuus ovat riski, jota on hallittava mm. yhteistyösopimuksilla palvelun tuottajien kanssa sekä organisaation sisäisellä tietoturvatoinnalla. Potilasturvallisuuskoulutuksen on suorittanut hoito- ja avustava henkilökunta nettikoulutuksena. Lisäksi osa henkilökunnasta on suorittanut sähköisen potilastiedonarkiston koulutuksen. Tietoturvasuunnitelmien laadintaa jatketaan edelleen.

Kyberturvallisuus on turvallisuuden osa-alue, jolla pyritään sähköisen ja verkotetun yhteiskunnan turvallisuuteen. Kyberturvallisuudessa tunnistetaan, ehkäistään ja varaudutaan sähköisten ja verkotettujen järjestelmien häiriöiden vaikutuksiin yhteiskunnan kriittisiin toimintoihin. Kyberturvallisuusajattelussa yhdistyy tietoturvallisuuden, jatkuvuuden hallinnan ja yhteiskunnan kriisivarautumisen ajattelu. Erilaiset verkkohyökkäykset ovat ajankohtaisia ja huoli omien tietojen päätyemisestä väärin käsiin huolestuttaa. Kuntayhtymässä päivitetään säännöllisesti erilaisia it-ohjelmia ja ohjelmistojen turvallinen käyttövarmuus on entistäkin tärkeämpää.

Kuntayhtymällä on lakisääteisen tapaturmavakuutuksen lisäksi työnantajan työttömyysvakuutus, vapaaehtoisia työajan ja hoidon aikaisia tapaturmavakuutuksia erityisryhmille, omaisuusvakuutus toimitiloissa olevalle irtaimistolle, vastuuvakuutus tilivelvollisille viranhaltijoille ja luottamushenkilöille sekä toiminnan vastuuvakuutus. Vakuutukset on hankittu If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:ltä.

7 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen hallintosäännön 8 luvun 41 §:ssä mainitaan ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta seuraavasti:

Kuntayhtymän hallinnon ja talouden valvonta ja riskien hallinta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tämän luvun mukaisesti.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta on johtamisen apuväline. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä vastaa kuntayhtymähallitus ja hyväksyy asiaa koskevat ohjeet.

Valvonnan tavoitteena on:

- 1) edistää kuntayhtymän toimintojen säännönmukaisuutta, taloudellisuutta, tuottavuutta ja vaikuttavuutta sekä parantaa palvelujen ja muiden tuotteiden laatua
- 2) turvata menetyksiltä, jotka aiheutuvat väärinkäytöstä, vahingosta, huonosta hoidosta, virheistä ja petoksista sekä muista epäsäännönmukaisuuksista
- 3) varmistaa säädösten ja määräysten noudattaminen ja ohjauksen vaikuttavuus
- 4) kehittää ja ylläpitää luotettavia tietoja taloudesta ja hallinnosta sekä esittää ne rehellisesti määräaikaissa raporteissa
- 5) tietoihin pääsyn rajoittaminen valtuutetuille henkilöille, jotka ovat vastuuvollisia niiden hallussapidosta ja käytöstä
- 6) avainvelvollisuuksien ja –tehtävien varmistaminen jakamalla ne eri henkilöiden kesken ja määrittelemällä tarvittavat sijaisuudet
- 7) tehostaa menestymisen mahdollisuuksia

Kuntayhtymähallitus on hyväksynyt Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen sisäisen valvonnan ohjeen 20.9.2012 § 113.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntayhtymän johtamis- ja hallintojärjestelmää, strategista ja operatiivista toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa ja seuranta. Kuntayhtymässä sisäinen valvonta toteutetaan vertaamalla toimintayksiköiden ja niiden henkilöstön toiminnan tuloksia ja toimintatapaa säädettyihin lakeihin, säännöksiin ja ohjeisiin, kuntayhtymää sitoviin sopimuksiin, kuntayhtymän omiin ohjeisiin sekä varattuihin resursseihin ja toimintatavoitteisiin.

Kuntayhtymähallitus on vastannut sisäisen valvonnan järjestämisestä hyväksymällä sisäisen valvonnan ohjeet ja käsittelemällä toimintakertomuksen ja osavuosikatsauksiin liittyvät talouden ja toiminnan keskeiset tunnusmerkit koko kuntayhtymän osalta. Viranhaltijapäätökset on saatettu hallitukselle tiedoksi säännöllisesti päätöksiin mahdollisesti kohdistuvan otto-oikeuden käyttämisen varmistamiseksi hallituksen päättämässä laajuudessa.

Kuntayhtymän johtaja on kutsunut palvelujohtajien koolle säännöllisesti, jotta hänellä on tieto kuntayhtymän tilasta ja toiminnasta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Toimintaan ja talouteen liittyvien suunnitelmien toteutuminen käydään läpi osavuosikatsausten yhteydessä. Palvelujohtajien osalta kuntayhtymän johtaja käy läpi tehtyjä päätöksiä vuosittain otannalla. Päätökset ovat nähtävillä Dynastyssa ja ProConsonassa.

Palvelulinjajohtajat vastaavat johtamansa palvelulinjan osalta sisäisestä tarkastuksesta. He vastaavat toimintaan liittyvien riskien tunnistamisesta ja hallinnasta näistä erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti. Palvelujohtajat toimittavat sisäisen valvonnan raportit kuntayhtymän johtajalle, joka vie niistä tehdyt johtopäätökset kuntayhtymähallitukselle vuosittain.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteessä jokainen esimies vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä tarkkailusta. Se on osa normaalia johtamista. Henkilöstön tulee raportoida esimiehelleen seikoista, jotka uhkaavat toiminnan tuloksellisuutta, laatua, laillisuutta ja kuntayhtymän varallisuuden asianmukaista hoitamista.

Asiahallintajärjestelmään kuuluvaa sopimuksenhallintaosiota käytetään sopimusten seurannassa. Työpaikan vaarojen tunnistamiseksi ja riskien arvioimiseksi on otettu käyttöön Työturvallisuuskeskuksen Riski-Arvi –tietojärjestelmä ja sen käyttöönottoa on edistetty toimintayksiköissä. Potilasturvallisuuden seurannassa on käytössä HaiPro-järjestelmä.

8 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Jäsenkuntien ennakkolaskutus perustui kuntayhtymähallituksen päätöksen mukaisesti oman toiminnan osalta talousarvioon ja erikoissairaanhoidon osalta sairaanhoitopiirien toteutuneeseen laskutukseen. Elokuun osavuositarkastuksen yhteydessä hyväksytyjen talousarvion muutosesitysten pohjalta toteutettiin lisälaskutus/palautus kunnille yhteensä 296.116 euroa, joka jakaantui seuraavasti: Haapajärvi -117.212 €, Pyhäjärvi -579.224 € ja Reisjärvi 375.576 €. Kärämäen liikasuoritusta 24.744 € ei palautettu. Lopulliset jäsenkuntien maksuosuudet olivat yhteensä - 62.592,172,77 €, joten palautus oli yhteensä 125.244,10 €. Lisäperintä/palautus jakaantui kunnittain seuraavasti: Haapajärvi 82.528,46 €, Kärämäki 36.059,33 €, Pyhäjärvi -219.259,60 € ja Reisjärvi 225.915,91 €.

Talousarvion toteutuminen kunnittain hallinnon ja muiden palvelujen osalta:

	HALLINTO			PALVELUT		
	TA	TOT	Tot%	TA	TOT	Tot%
Haapajärvi	889 536	755 908,67	84,98	26 281 180	25 687 856,18	97,74
Kärämäki				213 220	177 160,67	83,09
Pyhäjärvi	656 743	558 085,76	84,98	25 070 230	24 589 782,10	98,08
Reisjärvi	346 351	294 321,89	84,98	11 469 610	10 529 057,50	91,80
Yhteensä	1 892 630	1 608 316,32	84,98	63 034 240	60 983 856,45	96,75

Talousarvion toteutuminen kunnittain, maksetut ennakkomaksuosuudet ja lisäperintä:

	HALLINTO JA YHTEENSÄ				MAKSETUT ENNAKKO- MAKSU- OSUDET	EROTUS - LISÄ- PERINTÄ/+ PALAUTUS
	TA	TOT	Ero €	Tot%	€	€
Haapajärvi	27 170 716,00	26 443 764,85	726 951,15	97,32	26 526 293,31	82 528,46
Kärämäki	213 220,00	177 160,67	36 059,33	83,09	213 220,00	36 059,33
Pyhäjärvi	25 726 973,00	25 147 867,86	579 105,14	97,75	24 928 608,26	-219 259,60
Reisjärvi	11 815 961,00	10 823 379,39	992 581,61	91,60	11 049 295,30	225 915,91
Yhteensä	64 926 870,00	62 592 172,77	2 334 697,23	96,40	62 717 416,87	125 244,10

Uuden kuntalain mukaan kuntayhtymillä on alijäämän kattamisvelvollisuus. Alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (Kuntalaki 110.3 §). Kunnan tilikauden alijäämä katetaan tilinpäätöstä seuraavan vuoden kirjanpidossa edellisten tilikausien ylijäämästä määrään, mihin taseen ylijäämäerät riittävät. Kuntayhtymässä

noudatetaan vastaavaa menettelyä. Jäsenkunnat voivat kuitenkin sopia erikseen tilikauden alijäämän kattamisesta ja ylijäämän palautuksesta (www.kunnat.net/fi/asiantuntipalvelut/kuntatalous, Soveltamisohje kuntalain talouden tasapainottamista koskevasta sääntelystä). Kuntayhtymän tulos tasataan viimeisellä laskulla jäsenkuntiin (Haapajärvi 82.528,46 €, Kärämäki 36.059,33 €, Pyhäjärvi -219.259,60 €, Reisjärvi 225.915,91 €), joten alijäämää ei synny.

Yhtymähallitus hyväksyi talousarvioon elokuussa yhteensä 2.609.100 euron muutokset toimintakuluihin ja vastaavasti toimintatuotoissa oleviin kuntaosuuksiin. Talousarviomuutoksia selvitetään myöhemmin tarkemmin asianomaisissa kohdissa. Rahoitustuottoja ja -kuluja on syntynyt lähinnä perintätoimiston laskutustavasta johtuen. Perintätoimisto tilittää omat saatavansa Selänteelle tilitysten yhteydessä ja perii ne takaisin itselleen.

Kuntayhtymän menojen merkittävin lasku tuli palvelujen ostojen ja henkilöstökulujen laskusta. Henkilöstökulut laskivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 1,6 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot noin 3 miljoonaa euroa. Talousarvioon verrattuna toimintatuotot nousivat noin 654.300 euroa. Vuoteen 2016 verrattuna tulokehitys on ollut noin -356.700 euroa pienempi ulkoisten tulojen osalta. Maksutuotot laskivat noin 109.800 euroa ja tuet ja avustukset noin 106.600 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Muut toimintatuotot nousivat noin 212.200 euroa edelliseen vuoteen verrattuna, johtuen lähinnä vakuutusyhtiöiden vahinkovakuutuskorvauksista. Korvausten saamiseen vaikutti KHO:n päätös, joka koski kuntayhtymän saatavia vakuutusyhtiöltä vuosilta 2008-2017 yhteensä noin 231.910,28 euroa. Keski-Pohjanmaan keskussairaalan palautus erikoissairaanhoidon vuoden 2016 kustannuksista 453.583,28 euroa on kirjattu vuodelle 2017. Vuoden 2016 lomapalkkavaraus kirjausvirheestä johtuen on korjattu vuodelle 2017, hyvitys yhteensä 503.864 euroa. Em. vertailussa on otettu huomioon kunnallisen työmarkkinatuen osuuden siirtyminen vuoden 2017 alusta jäsenkuntien menoksi ja perustoimeentulotuen siirtyminen Kelalle samasta ajankohdasta lähtien. Kuntayhtymän menoja laski kesällä toteutettu kesäsulku, yhteensä noin 180.600 euroa.

Tilinpäätöksessä on varauduttu Reisjärven erikoissairaanhoidon kustannusten palautukseen yhteensä 75.000 euroa.

8.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (sisäiset mukana)

TULOSLASKELMA	TP2017	TP2016	Erotus
	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa
TOIMINTATUOTOT	73 419	77 313	-3 894
Myyntituotot	67 081	70 604	-3 523
Maksutuotot	5 184	5 294	-110
Tuet ja avustukset	338	735	-397
Muut toimintatuotot	816	680	136
TOIMINTAKULUT	-73 125	-77 062	3 937
Henkilöstökulut	-26 781	-28 425	1 644
Palkat ja palkkiot	-21 612	-22 691	1 079
Henkilösivukulut	-5 169	-5 734	565
Eläkekulut	-4 088	-4 244	156
Muut henkilösivukulut	-1 081	-1 490	409
Palvelujen ostot	-35 770	-38 810	3 040
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 514	-2 282	-232
Avustukset	-4 210	-4 279	69
Muut toimintakulut	-3 850	-3 266	-584
TOIMINTAKATE	294	251	43
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	50	43	7
Korkotuotot	17	18	-1
Muut rahoitustuotot	64	61	3
Muut rahoituskulut	-31	-36	5
VUOSIKATE	344	294	50
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	344	294	50
TILIKAUDEN TULOS	,00	0,00	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	,00	0,00	0
Tuloslaskelman summat vuonna 2016 sisältävät kunnallisen työmarkkinatuen osuutta 644.784 euroa (Avustukset), perustoimeentulotuen tuloja 290.587 euroa (Tuet ja avustukset) ja 75.507 euroa (Muut toimintatuotot) ja menoja 711.589 euroa (Avustukset kotitilouksilla). Edelliset summat sisältyvät myös jäsenkuntien kuntaosuuksiin, yhteensä 990.279 euroa.			

	2017	2016
Toimintatuotot/toimintakulut %	100,4	100,3
Vuosikate/poistot %	100,0	100,0
Asukasmäärä	15.632	15.838
- osajäsenyys	18.287	18.605

8.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA (1.000 €)	2017	2016
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	344	294
Satunnaiset erät		
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-355	-530
Investointihyödykkeiden myyntitulot		29
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11	-207
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1	-13
Vaihto-omaisuuden muutos	21	6
Saamisten muutos	-490	-415
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-303	-634
Rahoituksen rahavirta	-771	-1 056
Rahavarojen muutos	-782	-1 263
Rahavarat 31.12.	3 253	3 253
Rahavarat 1.1.	2 470	4 516
Muutos	-782	-1 263

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2017	2016
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, € (mukana vuodet 2013-2017)	-141	-293
Investointien tulorahoitus, %	96,8	55,5
Lainanhoitokate, 1000 euroa	0	0
Kassan riittävyys, pv	12,2	15,3
Asukasmäärä	15.632	15.831
- osajäsenyys	18.287	18.486

8.3 Tase

TASE	2017	2016		2017	2016
	1000 euroa	1000 euroa		1000 euroa	1000 euroa
VASTAAVAA	9 382	9 685	VASTATTAVAA	9 382	9 685
A Pysyvät vastaavat	766	755	A Oma pääoma	19	19
I Aineettomat hyödykkeet	318	197	I Peruspääoma	19	19
1. Aineettomat oikeudet	318	197	D Toimeksiantojen pääomat	11	10
II Aineelliset oikeudet	448	558	2. Valtion toimeksiannot		
4. Koneet ja kalusto	448	554	3. Muut toimeksiantojen pääomat	11	10
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		4			
III Sijoitukset			E Vieras pääoma	9 352	9 656
1. Osakkeet ja osuudet			II Lyhytaikainen	9 352	9 656
C Vaihtuvat vastaavat	8 616	8 930	5. Saadut ennakot	57	20
I Vaihto-omaisuus	130	151	6. Ostovelat	3 995	3 607
1. Aineet ja tarvikkeet	123	142	7. Muut velat	1 347	1 426
2. Valmiit tuotteet	7	9	8. Siirtovelat	3 953	4 603
II Saamiset	6 016	5 526			
1. Myyntisaamiset	5 018	4 280			
3. Muut saamiset	489	466			
4. Siirtosaamiset	509	780			
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 470	3 253			

TASEEN TUNNUSLUVUT:

	2017	2016
Omavaraisuusaste, %	0,20	0,20
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	12,7	12,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	0	0
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	0	0
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
Lainakanta 31.12., €/asukas	0	0
Lainasaamiset, 1000 €	0	0
Asukasmäärä	15.832	15.831
- osajäsenyys	18.287	18.486

8.4 Kokonaistulot ja –menot

TULOT (ulkoiset)	€	MENOT (ulkoiset)	€
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	71 997 771	Toimintakulut	71 703 664
Korkotuotot	16 933	Muut rahoituskulut	31 234
Muut rahoitustuotot	64 574	Poistot	344 379
Kokonaistulot yhteensä	72 079 277	Kokonaismenot yhteensä	72 079 277
Pysyvät vastaavat		Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		Investointimenot	355 785

8.5 Tilikauden tuloksen käsittely

Tuloslaskelman mukainen tulos toimintavuodelta on 0 euroa, kun vuosikatteesta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot -344.379,21 euroa. Tämän mukaisesti yli-/alijäämätalille ei jää kirjattavaa.

9 Talousarvion toteutuminen

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN	Alkup.TA	Muutos	TA2017	Kum	Ero €	Kum %
TOIMINTATUOTOT	72 840 580	2 569 100	75 409 680	73 419 267,76	-1 990 412,24	97,36 %
Myyntituotot	66 627 520	2 569 100	69 196 620	67 080 690,35	-2 115 929,65	96,94 %
Maksutuotot	5 357 810		5 357 810	5 184 193,93	-173 616,07	96,76 %
Tuet ja avustukset	357 800		357 800	337 754,47	-20 045,53	94,40 %
Muut toimintatuotot	497 450		497 450	816 629,01	319 179,01	164,16 %
TOIMINTAKULUT	-72 402 200	-2 569 100	-74 971 300	-73 125 161,36	1 846 138,64	97,54 %
Henkilöstökulut	-28 011 110	-668 000	-28 679 110	-26 781 388,26	1 897 721,74	93,38 %
Palkat ja palkkiot	-22 569 930	-552 300	-23 122 230	-21 612 245,68	1 509 984,32	93,47 %
Henkilösivukulut	-5 441 180	-115 700	-5 556 880	-5 169 142,58	387 737,42	93,02 %
Eläkekulut	-4 194 520	-115 700	-4 310 220	-4 088 167,35	222 052,65	94,85 %
Muut henkilösivukulut	-1 246 660		-1 246 660	-1 080 975,23	165 684,77	86,71 %
Palvelujen ostot	-34 833 110	-1 549 000	-36 382 110	-35 769 550,06	612 559,94	98,32 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 207 720	-79 000	-2 286 720	-2 513 976,35	-227 256,35	109,94 %
Avustukset	-3 563 300	-160 000	-3 723 300	-4 210 355,55	-487 055,55	113,08 %
Muut toimintakulut	-3 786 960	-113 100	-3 900 060	-3 849 891,14	50 168,86	98,71 %
TOIMINTAKATE	438 380	0	438 380	294 106,40	-144 273,60	67,09 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 000		5 000	50 272,81	45 272,81	1005,46 %
Korkotuotot	15 000		15 000	16 932,87	1 932,87	112,89 %
Muut rahoitustuotot	30 000		30 000	64 573,96	34 573,96	215,25 %
Muut rahoituskulut	-40 000		-40 000	-31 234,02	8 765,98	78,09 %
VUOSIKATE	443 380	0	443 380	344 379,21	-99 000,79	77,67 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-443 380		-443 380	-344 379,21	99 000,79	77,67 %
TILIKAUDEN TULOS Summa	0	,00	0,00	,00	-0,00	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	,00	0,00	,00	-0,00	

Talousarvion sitovuus yhtymähallitukseen nähden ovat palvelulinjan kunnittaiset toimintakatteet. Palvelujohtaja voi siirtää käyttösuunnitelmassa tai sen tarkistuksessa toimintatuottoja tai –kuluja palvelulinjan sisällä palveluyksiköiden välillä kunnittain. Yhtymähallitus hakee määrärahan ylitysoikeutta asianomaiselta kuntavaltuustolta, jos kunnittainen toimintakate on ylittymässä.

Yllä olevassa toteutumisessa on huomioitu yhtymähallituksen 12.10.2017 § 123 hyväksymät ja jäsenkunnille esittämät tuloslaskelman talousarviomuutokset.

Haapajärven osalta talousarvion muutosesitys oli yhteensä -502.200 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa se oli -465.000 euroa (vastaanottopalvelujen lääkkeet ja hoitotarvikkeet, lääkinnällisen kuntoutuksen menot, suun ja hampaiden huollon henkilöstökustannusten alittuminen, kotihoidon henkilöstökulut, päivätoiminnan/arviointiyksikön sekä vuorohoidon henkilöstökulut, tehostetun palveluasumisen henkilöstökulut ja ostopalvelut) ja saatavien poistot eri palvelulinjoilla -37.200 euroa.

Pyhäjärven osalta talousarvion muutosesitys oli -1.707.700 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa se oli -1.680.000 euroa (lääkäripalvelujen ostot, väline- ja laitoshuollon henkilöstökulut, työterveyshuollon kustannukset, erikoissairaanhoido, kotihoidon henkilöstökulut ja matkakorvaukset sekä vuokrat, hammashuollon kustannusten alittuminen, päivätoiminnan/arviointiyksikön ja vuorohoidon kustannusten alittuminen, omaishoidon kustannukset, tehostetun palveluasumisen oman toiminnan ja ostopalvelujen kustannukset) ja saatavien poistot eri palvelulinjoilla -27.700 euroa.

Kärsämäen osalta talousarvion muutosesitys oli -0 euroa.

Reisjärven osalta talousarvion muutosesitys on -399.200 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa se oli -385.000 euroa (laboratorion vuokrat ja sisäisten palveluiden ostot, kuntoutuksen menojen alittuminen ,erikoissairaanhoido, tehostetun palveluasumisen ja palveluasumisen kustannusten alittuminen) ja saatavien poistot eri palvelulinjoilla -14.200 euroa.

Yhteensä toimintakulujen ylitykset ja toimintatuottojen alitukset arvioitiin olevan **-2.609.100 euroa**, jota vastaavasti toimintatuottojen jäsenkuntien maksusuudet kasvoivat.

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa on esitetty talousarvion muutokset tuloslaskelmaan.

Talousarvion toteutuminen ja talousarviomuutokset tuloslaskelmamuodossa:

TALOUSARVIOMUUTOKSET	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	Toteutunut	Ero €
TOIMINTATUOTOT	72 840 580	2 569 100	75 409 680	73 419 267,76	-1 990 412,24
TOIMINTAKULUT	-72 402 200	-2 569 100	-74 971 300	-73 125 161,36	1 846 138,64
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 000		5 000	50 272,81	45 272,81
VUOSIKATE	443 380		443 380	344 379,21	99 000,79
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-443 380		-443 380	-344 379,21	99 000,79
Kaikki yhteensä	-,00		-,00	,00	,00

Talousarvion toteutuminen ja talousarviomuutokset kunnittain:

TALOUSARVIOMUUTOKSET	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	Toteutunut	Ero €
Kuntayhtymän hallinto	60 425 140	2 609 100	63 034 240	60 983 856,45	-2 050 383,55
Haapajärven palvelut	-25 778 980	-502 200	-26 281 180	-25 687 856,18	593 323,82
Kärsämäen palvelut	-213 220		-213 220	-177 160,67	36 059,33
Pyhäjärven palvelut	-23 362 530	-1 707 700	-25 070 230	-24 589 782,10	480 447,90
Reisjärven palvelut	-11 070 410	-399 200	-11 469 610	-10 529 057,50	940 552,50
Kaikki yhteensä	,00	,00	,00	-,00	-,00

Talousarvioon verrattuna jäsenkuntien maksuosuudet olivat yhteensä 2,3 milj. euroa pienemmät. Haapajärven makuosuus oli noin 0,7 milj. euroa, Kärsämäen maksuosuus 36.060 euroa, Pyhäjärven noin 0,6 milj. euroa ja Reisjärven noin 0,9 milj. euroa pienempi kuin talousarviossa.

Hallinnon osalta talousarviomäärärahat alittuivat noin 284.313 euroa. Johdon toteutuma toteutui noin 23.500 euroa pienempänä talousarvioon verrattuna. Kuntaosuushankkeisiin käytettiin rahaa noin -420 euroa ja talousarvio alittui noin 30.230 euroa. Henkilökunnan käyttämät työterveyshuollon palveluiden ostot laskivat noin 5.700 euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Työterveyshuollon kustannusten pysymiseen lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna vaikuttaa työpaikkakäyntien lisääntyminen ja työergonomiakorttikoulutusten toteuttaminen, toisaalta sairauslomien väheneminen on vähentänyt työterveyshuollossa käyntejä. Kelan korvaus työterveyshuollon palveluista on 50/60 %. Kaikkiaan henkilöstöpalvelujen kustannukset toteutuivat talousarvioon nähden noin 112.900 euroa pienempänä. Rahoituksen tuloja saatiin noin 45.300 euroa enemmän kuin mihin talousarviossa oli varauduttu. Taloushallinto Selman menot alittuivat noin 54.700 eurolla.

Haapajärven osalta talousarviomäärärahat alittuivat hyvinvointipalveluissa noin 776.000 euroa ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa noin 93.100 euroa verrattuna talousarvioon. Terveys- ja vanhuspalvelujen menot ylittyivät noin -275.800 euroa. Euromääräisesti säästöä tuli hyvinvointipalveluissa lastensuojelun menoissa noin 485.000 euroa, aikuissosiaalityössä noin 118.700 euroa ja vammaispalveluissa noin 309.000 euroa. Terapiapalvelujen ylitys oli noin -129.400 euroa, mikä johtui lähinnä terapiapalveluasumisen kustannusten noususta, noin -85.800 euroa ja päihdepalvelujen noin -28.600 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa euromääräisesti säästöä tuli asumispalveluissa noin 107.200 euroa, akuuttiosastolla noin 88.600 euroa, täydentävissä palveluissa noin 87.800 euroa, suun ja hampaiden huollossa noin 41.100 euroa. Terveys- ja vanhuspalvelujen hallinnon talousarviomäärärahat ylittyivät noin -44.300 euroa, vastaanottopalvelujen noin -31.400 euroa ja erikoissairaanhoidon noin -458.700 euroa. Työterveyshuollon tulos jäi tavoitteessa noin 35.900 euroa.

Kärsämäen osalta talousarviomäärärahat alittuivat noin 36.100 euroa ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen osalta.

Pyhäjärven osalta talousarviomäärärahat alittuivat hyvinvointipalveluissa noin 613.700 euroa ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa noin 70.100 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa talousarvioon verrattuna menot ylittyivät noin -203.400 euroa. Euromääräisesti säästöä tuli hyvinvointipalveluissa lastensuojelussa noin 238.400 euroa, aikuissosiaalityössä noin 121.200 euroa, vammaispalveluissa noin 254.500 euroa ja terapiapalveluissa noin 34.800 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa euromääräisesti säästöä tuli asumispalveluissa noin 100.400 euroa, täydentävissä

palveluissa noin 31.100 euroa, suun ja hampaiden huollossa noin 22.900 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa hallinnon määrärahat ylittyivät noin -68.200 euroa, kotiin annettavien palvelujen noin -56.900 euroa, vastaanottopalvelujen noin -175.800 euroa ja erikoissairaanhoidon noin -68.200 euroa,

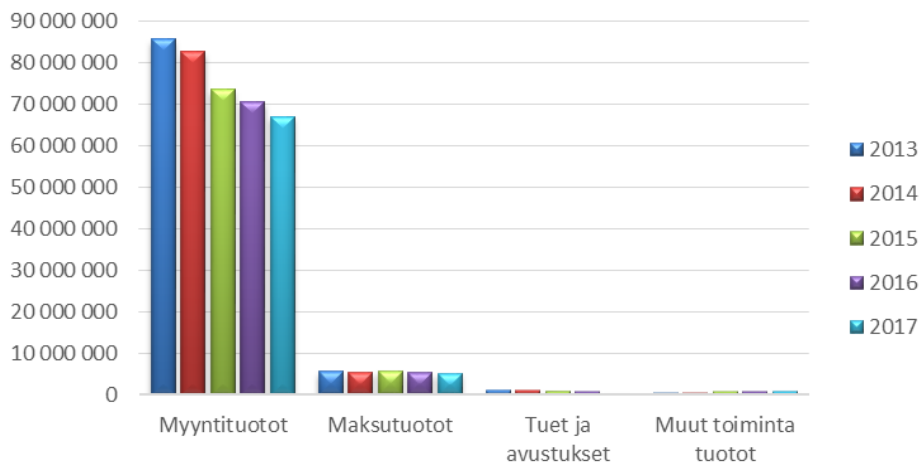
Reisjärven osalta talousarviomäärärahat alittuivat hyvinvointipalveluissa noin 465.500 euroa, terveys- ja vanhuspalveluissa noin 423.200 euroa ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa noin 51.900 euroa. Euromääräisesti säästöä tuli hyvinvointipalveluissa neuvolassa noin 47.200 euroa, lastensuojelussa noin 59.400 euroa, aikuissosiaalityössä noin 25.300 euroa, vammaispalveluissa noin 251.300 euroa ja terapiapalveluissa noin 83.800 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa euromääräisesti säästöä tuli kotiin annettavissa palveluissa noin 25.300 euroa, asumispalveluissa noin 50.000 euroa, akuuttiosastolla noin 84.300 euroa, ensihoidossa noin 46.200 (loppulasku tulematta) ja erikoissairaanhoidossa noin 334.100 euroa. Terveys- vanhuspalveluissa hallinnon määrärahat ylittyivät noin -40.500 euroa, vastaanottopalveluissa noin -96.700 euroa, suun ja hampaiden huollossa noin -9.700 euroa. Työterveyshuollon tulos parani talousarvioon nähden noin 20.000 euroa.

TOIMINTATUOTOT	€	%
Myyntituotot	67 080 690	91,4
Maksutuotot	5 184 195	7,1
Tuet ja avustukset	337 754	0,5
Muut toimintatuotot	816 629	1,1
TOIMINTATUOTOT	73 419 268	100,0

TOIMINTAKULUT	€	%
Henkilöstökulut	26 781 388	37
Palvelujen ostot	35 769 550	49
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 513 976	3
Avustukset	4 210 356	6
Muut toimintakulut	3 849 891	5
TOIMINTAKULUT	73 125 161	100

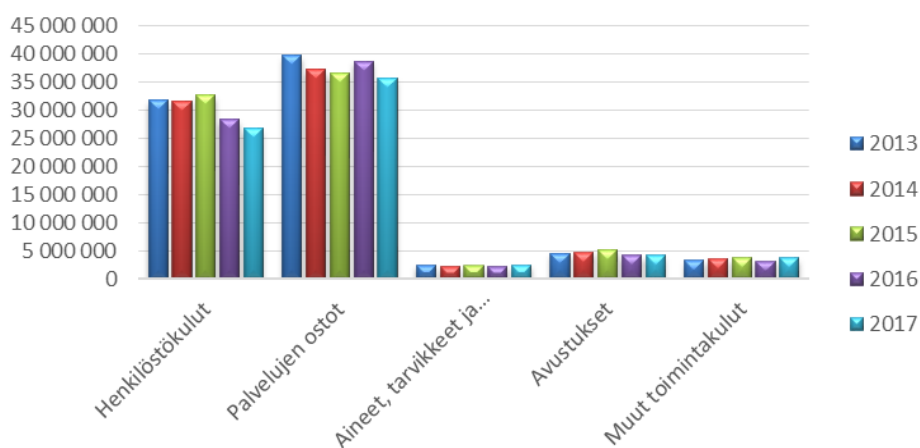
Toimintatuotot ilman Käräsmäkeä vuosina 2013-2014, ilman varhaiskasvatusta vuosina 2013-2015	2013	2014	2015	2016	2017	Muutos € 2016/2017
Myyntituotot	85 709 718	82 730 420	73 624 520	70 604 200	67 080 690	-3 523 510
Maksutuotot	5 507 773	5 367 859	5 658 870	5 294 025	5 184 195	-109 830
Tuet ja avustukset	1 074 606	972 576	928 344	734 917	337 754	-397 163
Muut toiminta tuotot	387 967	394 373	749 636	679 924	816 629	136 705
Yhteensä	92 680 064	89 465 229	80 961 371	77 313 066	73 419 268	-3 893 798
Sisältää vuosina 2013-2016 perustoimeentulotuen tulot.						

Toimintatuotot

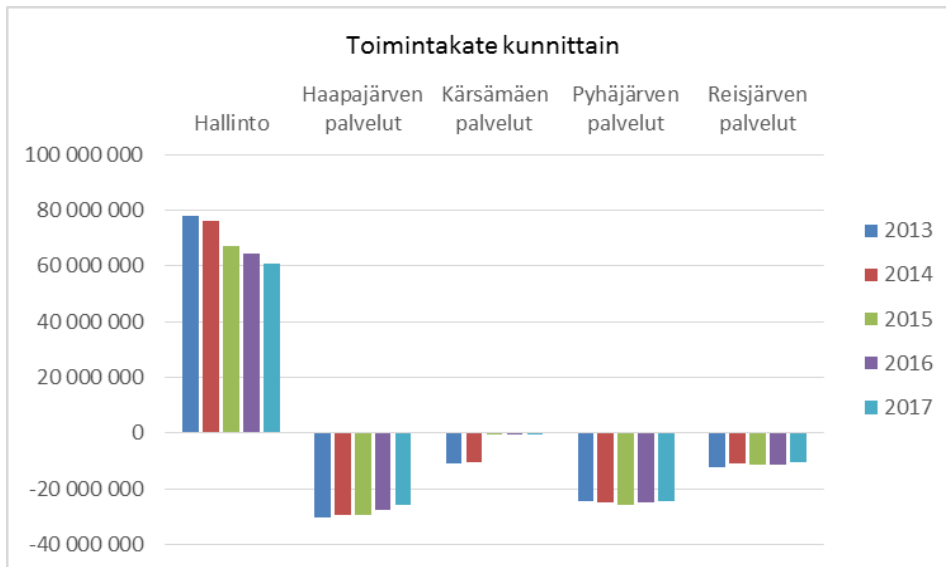

Toimintakulut ilman Käräsmäkeä vuosina 2013-2014, ilman varhaiskasvatusta vuosina 2013-2015	2013	2014	2015	2016	2017	Muutos € 2016/2017
Henkilöstökulut	31 799 859	31 743 918	32 731 339	28 425 004	26 781 388	-1 643 616
Palvelujen ostot	39 751 167	37 320 059	36 578 403	38 809 618	35 769 550	-3 040 068
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 502 306	2 272 731	2 390 578	2 281 649	2 513 976	232 327
Avustukset	4 642 435	4 807 752	5 294 988	4 279 584	4 210 356	-69 228
Muut toimintakulut	3 308 634	3 673 538	3 789 929	3 266 181	3 849 891	583 710
Yhteensä	82 004 400	79 817 998	80 785 237	77 062 037	73 125 161	-3 936 876
Sisältää vuosina 2013-2016 kunnallisen työmarkkinatuen osuuden ja perustoimeentulotuen menot.						

Toimintakulut

Toimintakate kunnittain						Muutos €
	2013	2014	2015	2016	2017	2016/2017
Hallinto	78 084 492	75 998 586	67 066 768	64 261 016	60 983 856	-3 277 160
Haapajärven palvelut	-30 467 156	-29 297 722	-29 456 780	-27 751 635	-25 687 856	2 063 779
Kärsämäen palvelut	-10 815 614	-10 570 362	-179 748	-180 795	-177 161	3 634
Pyhäjärven palvelut	-24 687 036	-25 094 292	-25 828 662	-24 767 054	-24 589 782	177 272
Reisjärven palvelut	-12 114 686	-11 036 210	-11 601 577	-11 561 533	-10 529 058	1 032 475
Sisältää vuosina 2013-2016 kunnallisen työmarkkinatuen osuuden ja perustoimeentulotuen tulot/menot.						

Talousarvion toteutuminen kuukausittain (hallinnon menot kuntayhtymän hallinnossa):

	Kuntayhtymän hallinto	Haapajärven palvelut	Kärsämäen palvelut	Pyhäjärven palvelut	Reisjärven palvelut	Yhteensä
Tammikuu	3 797 841,59	-1 197 773,89		-1 142 438,66	-919 235,87	538 393,17
Helmikuu	4 941 333,92	-1 962 000,12		-1 929 422,32	-889 360,93	160 550,55
Maaliskuu	4 892 531,64	-1 894 747,69		-1 806 213,03	-871 804,07	319 766,85
Huhtikuu	5 187 075,79	-2 085 492,29	-56 874,62	-2 202 153,74	-669 998,95	172 556,19
Toukokuu	4 909 621,34	-2 128 071,76		-1 986 312,36	-908 794,11	-113 556,89
Kesäkuu	4 940 036,24	-2 840 521,33		-2 618 912,71	-752 647,67	-1 272 045,47
Heinäkuu	5 097 782,27	-2 094 658,20		-2 061 386,11	-958 555,72	-16 817,76
Elokuu	4 679 867,39	-2 047 493,53	-60 527,80	-2 079 496,91	-577 311,79	-84 962,64
Syyskuu	4 927 407,78	-1 930 131,53	-6 753,30	-2 011 825,84	-772 054,71	206 642,40
Lokakuu	5 055 708,61	-2 016 450,93	-14 432,02	-1 962 247,05	-757 099,57	305 479,04
Marraskuu	5 145 997,41	-2 249 333,34	-13 769,85	-2 038 449,57	-1 123 152,20	-278 707,55
Joulukuu	7 408 652,47	-3 241 181,57	-24 803,08	-2 750 923,80	-1 329 041,91	62 702,11
Kaikki yhteensä	60 983 856,45	-25 687 856,18	-177 160,67	-24 589 782,10	-10 529 057,50	0,00

Joulukuussa toimintakuluja kertyi muita kuukausia enemmän, koska ko. kuukaudelle kirjautuvat mm. kahden kuukauden (marras- ja joulukuu) erikoissairaanhoidon ja asumispalvelujen ostopalvelut, menojäämápalkat sekä lomapalkkavelan muutos ja poistot. Toimintatuotoissa joulukuulle kirjautuvat mm. marras- ja joulukuun asiakasmaksutulot.

Talousarvion toteutuminen kunnittain ja palvelulinjoittain:

	Akup.TA	MuutosTA	TA2017	Kum 31.12.2017	Ero €	Kum %
Kuntayhtymän hallinto	60 425 140	2 609 100	63 034 240	60 983 856,45	-2 050 383,55	96,75 %
Hallinto ja toimistopalvelut	-889 370		-889 370	-668 498,10	220 871,90	75,17 %
TOIMINTATUOTOT	156 000		156 000	164 344,01	8 344,01	105,35 %
TOIMINTAKULUT	-1 050 170		-1 050 170	-883 114,92	167 055,08	84,09 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 000		5 000	50 272,81	45 272,81	1005,46 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-200		-200		200,00	
Tukipalveluyksikkö	-977 970		-977 970	-923 285,21	54 684,79	94,41 %
TOIMINTATUOTOT				2 106,19	2 106,19	
TOIMINTAKULUT	-974 670		-974 670	-918 088,99	56 581,01	94,19 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 300		-3 300	-7 302,41	-4 002,41	221,29 %
Tarkastustoimi	-25 290		-25 290	-16 533,01	8 756,99	65,37 %
TOIMINTAKULUT	-25 290		-25 290	-16 533,01	8 756,99	65,37 %
Kuntaosuudet	62 317 770	2 609 100	64 926 870	62 592 172,77	-2 334 697,23	96,40 %
TOIMINTATUOTOT	62 317 770	2 609 100	64 926 870	62 592 172,77	-2 334 697,23	96,40 %
Haapajärven palvelut	-25 778 980	-502 200	-26 281 180	-25 687 856,18	593 323,82	97,74 %
Hyvinvointipalvelut	-1 810 160		-1 810 160	-1 321 510,34	488 649,66	73,01 %
TOIMINTATUOTOT	37 150		37 150	48 209,89	11 059,89	129,77 %
TOIMINTAKULUT	-1 846 260		-1 846 260	-1 368 901,80	477 358,20	74,14 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 050		-1 050	-818,43	231,57	77,95 %
Hyvinvointipalvelut	-5 000 640	-10 240	-5 010 880	-4 723 519,20	287 360,80	94,27 %
TOIMINTATUOTOT	776 460		776 460	1 041 760,39	265 300,39	134,17 %
TOIMINTAKULUT	-5 761 540	-10 240	-5 771 780	-5 759 424,97	12 355,03	99,79 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15 560		-15 560	-5 854,62	9 705,38	37,63 %
Terveys- ja vanhushpalvelut	-6 563 170	-445 590	-7 008 760	-6 814 212,47	194 547,53	97,22 %
TOIMINTATUOTOT	1 659 700		1 659 700	1 756 656,41	96 956,41	105,84 %
TOIMINTAKULUT	-8 188 970	-445 590	-8 634 560	-8 551 002,21	83 557,79	99,03 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-33 900		-33 900	-19 866,67	14 033,33	58,60 %
Terveys- ja vanhushpalvelut	-11 942 810	-46 370	-11 989 180	-12 459 517,53	-470 337,53	103,92 %
TOIMINTATUOTOT	2 358 260		2 358 260	2 245 466,98	-112 793,02	95,22 %
TOIMINTAKULUT	-14 140 530	-46 370	-14 186 900	-14 601 062,70	-414 162,70	102,92 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-160 540		-160 540	-103 921,81	56 618,19	64,73 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-462 200		-462 200	-369 096,64	93 103,36	79,86 %
TOIMINTATUOTOT	82 700		82 700	121 830,64	39 130,64	147,32 %
TOIMINTAKULUT	-541 230		-541 230	-487 258,29	53 971,71	90,03 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 670		-3 670	-3 668,99	1,01	99,97 %
Kärsämäen palvelut	-213 220		-213 220	-177 160,67	36 059,33	83,09 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-213 220		-213 220	-177 160,67	36 059,33	83,09 %
TOIMINTATUOTOT	36 300		36 300	51 505,80	15 205,80	141,89 %
TOIMINTAKULUT	-248 010		-248 010	-227 155,69	20 854,31	91,59 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 510		-1 510	-1 510,78	-,78	100,05 %
Pyhäjärven palvelut	-23 362 530	-1 707 700	-25 070 230	-24 589 782,10	480 447,90	98,08 %
Hyvinvointipalvelut	-1 504 720		-1 504 720	-1 302 411,00	202 309,00	86,56 %
TOIMINTATUOTOT	28 600		28 600	51 654,12	23 054,12	180,61 %
TOIMINTAKULUT	-1 531 970		-1 531 970	-1 347 226,70	184 743,30	87,94 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 350		-1 350	-6 838,42	-5 488,42	506,55 %
Hyvinvointipalvelut	-4 145 960	-5 000	-4 150 960	-3 739 562,46	411 397,54	90,09 %
TOIMINTATUOTOT	588 950		588 950	568 041,71	-20 908,29	96,45 %
TOIMINTAKULUT	-4 698 940	-5 000	-4 703 940	-4 278 690,36	425 249,64	90,96 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-35 970		-35 970	-28 913,81	7 056,19	80,38 %
Terveys- ja vanhushpalvelut	-7 087 040	-764 200	-7 851 240	-7 809 738,18	41 501,82	99,47 %
TOIMINTATUOTOT	1 908 400		1 908 400	1 914 141,98	5 741,98	100,30 %
TOIMINTAKULUT	-8 976 190	-764 200	-9 740 390	-9 688 747,92	51 642,08	99,47 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-19 250		-19 250	-35 132,24	-15 882,24	182,51 %
Terveys- ja vanhushpalvelut	-10 252 150	-938 500	-11 190 650	-11 435 536,54	-244 886,54	102,19 %
TOIMINTATUOTOT	1 247 590	-40 000	1 207 590	1 063 536,11	-144 053,89	88,07 %
TOIMINTAKULUT	-11 380 180	-898 500	-12 278 680	-12 405 586,12	-126 906,12	101,03 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-119 560		-119 560	-93 486,53	26 073,47	78,19 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-372 660		-372 660	-302 533,92	70 126,08	81,18 %
TOIMINTATUOTOT	70 800		70 800	107 981,69	37 181,69	152,52 %
TOIMINTAKULUT	-440 000		-440 000	-407 062,43	32 937,57	92,51 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 460		-3 460	-3 453,18	6,82	99,80 %

	Akup.TA	MuutosTA	TA2017	Kum 31.12.2017	Ero €	Kum %
Reisjärven palvelut	-11 070 410	-399 200	-11 469 610	-10 529 057,50	940 552,50	91,80 %
Hyvinvointipalvelut	-896 650		-896 650	-790 029,73	106 620,27	88,11 %
TOIMINTATUOTOT	15 250		15 250	21 292,77	6 042,77	139,62 %
TOIMINTAKULUT	-911 800		-911 800	-811 232,06	100 567,94	88,97 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-100		-100	-90,44	9,56	90,44 %
Hyvinvointipalvelut	-2 344 250	-7 100	-2 351 350	-1 992 454,49	358 895,51	84,74 %
TOIMINTATUOTOT	344 850		344 850	337 643,50	-7 206,50	97,91 %
TOIMINTAKULUT	-2 683 650	-7 100	-2 690 750	-2 327 671,42	363 078,58	86,51 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 450		-5 450	-2 426,57	3 023,43	44,52 %
Terveys- ja vanhuspalvelut	-3 193 560	94 850	-3 098 710	-2 939 132,48	159 577,52	94,85 %
TOIMINTATUOTOT	693 150		693 150	807 747,66	114 597,66	116,53 %
TOIMINTAKULUT	-3 865 010	94 850	-3 770 160	-3 727 083,99	43 076,01	98,86 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-21 700		-21 700	-19 796,15	1 903,85	91,23 %
Terveys- ja vanhuspalvelut	-4 384 570	-486 750	-4 871 320	-4 607 722,85	263 597,15	94,59 %
TOIMINTATUOTOT	471 350		471 350	453 892,10	-17 457,90	96,30 %
TOIMINTAKULUT	-4 841 270	-486 750	-5 328 020	-5 052 475,01	275 544,99	94,83 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-14 650		-14 650	-9 139,94	5 510,06	62,39 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-251 380	-200	-251 580	-199 717,95	51 862,05	79,39 %
TOIMINTATUOTOT	47 300		47 300	69 283,04	21 983,04	146,48 %
TOIMINTAKULUT	-296 520	-200	-296 720	-266 842,77	29 877,23	89,93 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 160		-2 160	-2 158,22	1,78	99,92 %

Talousarvion toteutuminen kunnittain tuloslaskelmamuodossa:

	TP2015	TP2016	TP2017	TA2017	Kum %
Kuntayhtymän hallinto	67 066 767,64	64 261 016	60 983 856,45	63 034 240	96,75 %
TOIMINTATUOTOT	69 196 532,40	66 163 139	62 758 622,97	65 082 870	96,43 %
Myyntituotot	68 780 881,88	65 991 048	62 602 081,11	64 926 870	96,42 %
Maksutuotot	-96,68	0			
Tuet ja avustukset	318 085,21	152 828	155 410,30	156 000	99,62 %
Muut toimintatuotot	97 661,99	19 263	1 131,56		
TOIMINTAKULUT	-2 198 744,59	-1 937 856	-1 817 736,92	-2 050 130	88,66 %
Henkilöstökulut	-1 176 698,90	-1 085 492	-1 089 766,74	-1 173 450	92,87 %
Palvelujen ostot	-811 360,55	-633 017	-571 232,80	-706 400	80,87 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 510,78	-12 823	-21 792,53	-11 450	190,33 %
Avustukset	-22 966,03	-2 250	-2 200,00	-2 200	100,00 %
Muut toimintakulut	-166 208,33	-204 274	-132 744,85	-156 630	84,75 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	78 296,36	43 438	50 272,81	5 000	1005,46 %
Korkotuotot	23 717,52	17 897	16 932,87	15 000	112,89 %
Muut rahoitustuotot	88 219,47	61 049	64 573,96	30 000	215,25 %
Muut rahoituskulut	-33 640,63	-35 508	-31 234,02	-40 000	78,09 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 316,53	-7 706	-7 302,41	-3 500	208,64 %
Haapajärven palvelut	-26 215 167,14	-27 429 777	-25 687 856,18	-26 281 180	97,74 %
TOIMINTATUOTOT	5 332 460,89	5 258 599	5 213 924,31	4 914 270	106,10 %
Myyntituotot	2 559 317,21	2 449 284	2 371 493,02	2 276 010	104,20 %
Maksutuotot	2 164 190,89	2 256 361	2 256 851,94	2 359 960	95,63 %
Tuet ja avustukset	355 728,94	304 294	115 288,47	121 800	94,65 %
Muut toimintatuotot	253 223,85	248 661	470 290,88	156 500	300,51 %
TOIMINTAKULUT	-31 421 075,53	-32 550 050	-30 767 649,97	-30 980 730	99,31 %
Henkilöstökulut	-12 027 947,21	-11 766 086	-11 046 213,45	-11 776 400	93,80 %
Palvelujen ostot	-15 287 725,96	-16 565 421	-15 471 733,83	-15 273 090	101,30 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 091 591,73	-1 096 774	-1 200 438,91	-1 074 740	111,70 %
Avustukset	-1 659 515,20	-1 709 763	-1 690 816,58	-1 446 700	116,87 %
Muut toimintakulut	-1 354 295,43	-1 412 006	-1 358 447,20	-1 409 800	96,36 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-126 552,50	-138 326	-134 130,52	-214 720	62,47 %
Kärsämäen palvelut	-179 748,32	-180 795	-177 160,67	-213 220	83,09 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-179 748,32	-180 795	-177 160,67	-213 220	83,09 %
TOIMINTATUOTOT	49 897,65	46 423	51 505,80	36 300	141,89 %
Myyntituotot	10 553,83	9 122	7 006,25		
Maksutuotot	39 198,57	36 543	44 499,55	36 300	122,59 %
Muut toimintatuotot	145,25	758			
TOIMINTAKULUT	-228 512,90	-225 708	-227 155,69	-248 010	91,59 %
Henkilöstökulut	-176 963,07	-173 525	-177 870,12	-191 660	92,81 %
Palvelujen ostot	-22 871,57	-28 358	-26 375,29	-25 200	104,66 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 662,52	-2 886	-1 771,63	-5 950	29,78 %
Muut toimintakulut	-22 015,74	-20 938	-21 138,65	-25 200	83,88 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 133,07	-1 511	-1 510,78	-1 510	100,05 %
Pyhäjärven palvelut	-23 895 158,59	-24 548 310	-24 589 782,10	-25 070 230	98,08 %
TOIMINTATUOTOT	3 839 468,38	4 008 562	3 705 355,61	3 804 340	97,40 %
Myyntituotot	1 540 251,78	1 502 290	1 380 195,54	1 397 190	98,78 %
Maksutuotot	1 852 871,09	2 001 080	2 014 071,46	2 095 900	96,10 %
Tuet ja avustukset	194 416,64	205 475	50 587,17	58 000	87,22 %
Muut toimintatuotot	251 928,87	299 718	260 501,44	253 250	102,86 %
TOIMINTAKULUT	-27 663 365,47	-28 440 616	-28 127 313,53	-28 694 980	98,02 %
Henkilöstökulut	-10 734 542,80	-10 497 955	-9 960 861,25	-10 585 680	94,10 %
Palvelujen ostot	-13 710 123,82	-14 673 067	-13 745 889,77	-13 785 750	99,71 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-790 669,64	-778 412	-857 951,66	-769 680	111,47 %
Avustukset	-1 151 217,64	-1 231 232	-1 658 622,43	-1 680 200	98,72 %
Muut toimintakulut	-1 276 811,57	-1 259 951	-1 903 988,42	-1 873 670	101,62 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-71 261,50	-116 256	-167 824,18	-179 590	93,45 %
Reisjärven palvelut	-10 561 222,68	-11 457 351	-10 529 057,50	-11 469 610	91,80 %
TOIMINTATUOTOT	1 735 713,52	1 836 342	1 689 859,07	1 571 900	107,50 %
Myyntituotot	655 574,82	652 457	719 914,43	596 550	120,68 %
Maksutuotot	891 080,68	1 000 041	868 770,98	865 650	100,36 %
Tuet ja avustukset	60 113,67	72 320	16 468,53	22 000	74,86 %
Muut toimintatuotot	128 944,35	111 524	84 705,13	87 700	96,59 %
TOIMINTAKULUT	-12 273 573,24	-13 263 023	-12 185 305,25	-12 997 450	93,75 %
Henkilöstökulut	-4 885 865,10	-4 901 946	-4 506 676,70	-4 951 920	91,01 %
Palvelujen ostot	-6 026 903,86	-6 909 755	-5 954 318,37	-6 591 670	90,33 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-391 021,76	-390 755	-432 021,62	-424 900	101,68 %
Avustukset	-594 672,96	-691 555	-858 716,54	-594 200	144,52 %
Muut toimintakulut	-375 109,56	-369 012	-433 572,02	-434 760	99,73 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-23 362,96	-30 669	-33 611,32	-44 060	76,29 %
Kunnallisen työmarkkinatuen osuus siirtyi jäsenkuntien vastattavaksi 1.1.2017 alkaen. Vuodet 2015-2016					
eivät sisällä kunnallisen työmarkkinatuen osuutta. Vuodet 2015-2016 sisältävät perustoimeentulotuen					
tulot/menot. Kuntayhtymän hallinnon myyntituotoissa on jäsenkuntien maksama kunnallisen työmarkkina-					
tuen osuus ja perustoimeentulotuen nettomenot.					

	TP2015	TP2016	TP2017	TA2017	Kum %
Kuntayhtymän hallinto	67 066 767,64	64 261 016	60 983 856,45	63 034 240	96,75 %
TOIMINTATUOTOT	69 196 532,40	66 163 139	62 758 622,97	65 082 870	96,43 %
Myyntituotot	68 780 881,88	65 991 048	62 602 081,11	64 926 870	96,42 %
Maksutuotot	-96,68	0			
Tuet ja avustukset	318 085,21	152 828	155 410,30	156 000	99,62 %
Muut toimintatuotot	97 661,99	19 263	1 131,56		
TOIMINTAKULUT	-2 198 744,59	-1 937 856	-1 817 736,92	-2 050 130	88,66 %
Henkilöstökulut	-1 176 698,90	-1 085 492	-1 089 766,74	-1 173 450	92,87 %
Palvelujen ostot	-811 360,55	-633 017	-571 232,80	-706 400	80,87 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 510,78	-12 823	-21 792,53	-11 450	190,33 %
Avustukset	-22 966,03	-2 250	-2 200,00	-2 200	100,00 %
Muut toimintakulut	-166 208,33	-204 274	-132 744,85	-156 630	84,75 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	78 296,36	43 438	50 272,81	5 000	1005,46 %
Korkotuotot	23 717,52	17 897	16 932,87	15 000	112,89 %
Muut rahoitustuotot	88 219,47	61 049	64 573,96	30 000	215,25 %
Muut rahoituskulut	-33 640,63	-35 508	-31 234,02	-40 000	78,09 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 316,53	-7 706	-7 302,41	-3 500	208,64 %
Haapajärven palvelut	-26 215 167,14	-27 429 777	-25 687 856,18	-26 281 180	97,74 %
TOIMINTATUOTOT	5 332 460,89	5 258 599	5 213 924,31	4 914 270	106,10 %
Myyntituotot	2 559 317,21	2 449 284	2 371 493,02	2 276 010	104,20 %
Maksutuotot	2 164 190,89	2 256 361	2 256 851,94	2 359 960	95,63 %
Tuet ja avustukset	355 728,94	304 294	115 288,47	121 800	94,65 %
Muut toimintatuotot	253 223,85	248 661	470 290,88	156 500	300,51 %
TOIMINTAKULUT	-31 421 075,53	-32 550 050	-30 767 649,97	-30 980 730	99,31 %
Henkilöstökulut	-12 027 947,21	-11 766 086	-11 046 213,45	-11 776 400	93,80 %
Palvelujen ostot	-15 287 725,96	-16 565 421	-15 471 733,83	-15 273 090	101,30 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 091 591,73	-1 096 774	-1 200 438,91	-1 074 740	111,70 %
Avustukset	-1 659 515,20	-1 709 763	-1 690 816,58	-1 446 700	116,87 %
Muut toimintakulut	-1 354 295,43	-1 412 006	-1 358 447,20	-1 409 800	96,36 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-126 552,50	-138 326	-134 130,52	-214 720	62,47 %
Kärsämäen palvelut	-179 748,32	-180 795	-177 160,67	-213 220	83,09 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-179 748,32	-180 795	-177 160,67	-213 220	83,09 %
TOIMINTATUOTOT	49 897,65	46 423	51 505,80	36 300	141,89 %
Myyntituotot	10 553,83	9 122	7 006,25		
Maksutuotot	39 198,57	36 543	44 499,55	36 300	122,59 %
Muut toimintatuotot	145,25	758			
TOIMINTAKULUT	-228 512,90	-225 708	-227 155,69	-248 010	91,59 %
Henkilöstökulut	-176 963,07	-173 525	-177 870,12	-191 660	92,81 %
Palvelujen ostot	-22 871,57	-28 358	-26 375,29	-25 200	104,66 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 662,52	-2 886	-1 771,63	-5 950	29,78 %
Muut toimintakulut	-22 015,74	-20 938	-21 138,65	-25 200	83,88 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 133,07	-1 511	-1 510,78	-1 510	100,05 %
Pyhjäjärven palvelut	-23 895 158,59	-24 548 310	-24 589 782,10	-25 070 230	98,08 %
TOIMINTATUOTOT	3 839 468,38	4 008 562	3 705 355,61	3 804 340	97,40 %
Myyntituotot	1 540 251,78	1 502 290	1 380 195,54	1 397 190	98,78 %
Maksutuotot	1 852 871,09	2 001 080	2 014 071,46	2 095 900	96,10 %
Tuet ja avustukset	194 416,64	205 475	50 587,17	58 000	87,22 %
Muut toimintatuotot	251 928,87	299 718	260 501,44	253 250	102,86 %
TOIMINTAKULUT	-27 663 365,47	-28 440 616	-28 127 313,53	-28 694 980	98,02 %
Henkilöstökulut	-10 734 542,80	-10 497 955	-9 960 861,25	-10 585 680	94,10 %
Palvelujen ostot	-13 710 123,82	-14 673 067	-13 745 889,77	-13 785 750	99,71 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-790 669,64	-778 412	-857 951,66	-769 680	111,47 %
Avustukset	-1 151 217,64	-1 231 232	-1 658 622,43	-1 680 200	98,72 %
Muut toimintakulut	-1 276 811,57	-1 259 951	-1 903 988,42	-1 873 670	101,62 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-71 261,50	-116 256	-167 824,18	-179 590	93,45 %
Reisjärven palvelut	-10 561 222,68	-11 457 351	-10 529 057,50	-11 469 610	91,80 %
TOIMINTATUOTOT	1 735 713,52	1 836 342	1 689 859,07	1 571 900	107,50 %
Myyntituotot	655 574,82	652 457	719 914,43	596 550	120,68 %
Maksutuotot	891 080,68	1 000 041	868 770,98	865 650	100,36 %
Tuet ja avustukset	60 113,67	72 320	16 468,53	22 000	74,86 %
Muut toimintatuotot	128 944,35	111 524	84 705,13	87 700	96,59 %
TOIMINTAKULUT	-12 273 573,24	-13 263 023	-12 185 305,25	-12 997 450	93,75 %
Henkilöstökulut	-4 885 865,10	-4 901 946	-4 506 676,70	-4 951 920	91,01 %
Palvelujen ostot	-6 026 903,86	-6 909 755	-5 954 318,37	-6 591 670	90,33 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-391 021,76	-390 755	-432 021,62	-424 900	101,68 %
Avustukset	-594 672,96	-691 555	-858 716,54	-594 200	144,52 %
Muut toimintakulut	-375 109,56	-369 012	-433 572,02	-434 760	99,73 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-23 362,96	-30 669	-33 611,32	-44 060	76,29 %
Kunnallisen työmarkkinatuen osuus siirtyi jäsenkuntien vastattavaksi 1.1.2017 alkaen. Vuodet 2015-2016					
eivät sisällä kunnallisen työmarkkinatuen osuutta. Vuodet 2015-2016 sisältävät perustoimeentulotuen					
tulot/menot. Kuntayhtymän hallinnon myyntituotoissa on jäsenkuntien maksa kunnallisen työmarkkina-					
tuen osuus ja perustoimeentulotuen nettomenot.					

9.1 Hallinto

Hallinto ja toimistopalvelut

Jäsenkuntien erikoissairaanhoidon sairaanhoitopiirien kustannukset laskutetaan toteutuneen mukaisesti. Lokakuussa ennakkolaskutusta tarkistettiin osavuositarkistuksen perusteella ja yhteensä ennakoita tarkistettiin lisälaskutuksella/palautuksella marraskuun ensimmäisessä laskutuksessa Haapajärvi -117.212 euroa, Pyhäjärvi -579.224 euroa ja Reisjärvelle palautusta 375.576 euroa. Erikoissairaanhoidon, asumis- ja ruokapalvelujen laskutus perustuu toteutuneiden palvelujen jälkikäteen tehtävään laskutukseen, jonka takia kuukauden palvelujen käyttö laskutetaan vasta seuraavassa kuussa. Tämä aiheuttaa sen, että joulukuun kirjanpitoon tulee kahden kuukauden menot eli joulukuussa maksettavat marraskuun laskut ja tammikuussa maksettavat joulukuun laskut. Vastaavasti tammikuulle ei tule ko. menoja juuri lainkaan. Kunnille on toimitettu talousarvion toteutumisesta tämän tilinpäätöksen lisäksi Kuntapaketti, jossa on mm. talousarvion toteutuminen kustannuspaikoittain.

Hallinnossa talousarviomääräraha alittui yhteensä noin 284.314 euroa. Talousarviomäärärahan alittuminen johtui mm. hallinnon kulujen alittumisesta 33.619 eurolla, kuntaosuushankkeiden noin 30.230 eurolla, henkilöstöpalvelujen noin 112.990 eurolla, tukipalveluyksikön noin 54.685 eurolla ja tarkastustoimen noin 8.575 eurolla. ja Rahoitustuotot toteutuivat talousarvioon varatusta suurempana noin 45.297 eurolla.

Hallinnossa työskentelee neljä työntekijää. Kuntayhtymän työterveyshuollon järjestäminen uuden kuntalainen mukaan sairaanhoidon osalta tulee yhtiöittää vuoden 2019 alusta lähtien. Maakunnan valmistelua työterveyshuollon osalta odotetaan ennen yhtiöittämisen aloittamista. Työterveyshuollossa on kuitenkin laskennallisesti eriytetty 1.1.2017 alkaen sairaanhoidon ja muiden terveydenhoitopalveluiden kirjanpito.

Esimiehille on järjestetty esimiesvalmennusta kevään aikana. Lisäksi esimiesten kanssa on käsitelty talouden seurantaan ja henkilöstöasioihin liittyviä asioita. Palvelulinjoilla on palvelusihteereiden työtehtäviä järjestetty uudestaan. Kuntayhtymässä toimii laaja-alainen työhyvinvointityöryhmä, joka seuraa ja arvioi henkilöstön jaksamista, työoloja ja tuottaa ehdotuksia työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Henkilökunnan jaksamiseen kiinnitetään huomiota koulutuksen, työnohjauksen, esimiesvalmennuksen ja toimintojen järjestämisen avulla. Kuntayhtymän johtaja on osallistunut aktiivisesti sote-uudistuksen toteuttamiseen maakunnassa vetäen mm. vammaispalvelujen työryhmää PoPSTer -hankkeessa. Talous- ja henkilöstöjohtaja on osallistunut maakunnan talous- ja henkilöstöhallinnon työryhmiin.

Hallinnon kustannusten jakautuminen				
	Haapajärvi 47 %	Pyhäjärvi 34,7 %	Reisjärvi 18,3 %	Yhteensä
Muu Hallinto	-321 965	-237 706	-125 361	-685 031
Tukipalveluyksikkö Selma	-433 944	-320 380	-168 961	-923 285
Yhteensä	-755 909	-558 086	-294 322	-1 608 316

Hankkeet

Kuntaosuushankkeisiin käytettiin vuonna 2016 yhteensä nettona yhteensä -420 euroa Lapsi- ja perhepalvelut uudistetaan valtakunnallisella muutos-ohjelmalla (LAPE) –hankkeen tilintarkastukseen, määräraha alittui noin 30.230 eurolla.

Tukipalveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Talous- ja henkilöstöjohtaja Seija Kärkkäinen

Toiminta-ajatus

Taloushallinto Selma tuottaa palvelusopimuksella kolmen jäsenkunnan ja kuntayhtymän talous-, henkilöstö- ja ict-palvelut. Taloushallinto Selmassa on 21 työntekijää.

Toiminnan tavoitteet

Tavoitteena on tuottaa palvelut jäsenkunnille ja kuntayhtymälle oikea aikaisesti ja sopimuksessa sovitun vastuunjakotaulukon mukaisesti.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Taloushallinnossa on panostettu tulojen seuraamiseen mm. edunvalvojien tapaamisella ja antamalla neuvontaa tarpeen mukaan. Työhyvinvointikyselyn vastausprosentti oli 26,8 % ja kyselyn perusteella taloushallinnon palveluihin oltiin tyytyväisiä 3,55 (asteikko 1-5), henkilöstöhallinnon palveluihin 3,72 ja ict-palveluihin 3,04 pisteen arvoisesti (asteikko 1-5). Kehityskeskustelut on toteutettu henkilökunnalle vuoden aikana. Laadittuja vastuunjakotaulukkoja, joilla on määritelty asiakkaina olevien kuntien ja kuntayhtymän palvelutoiminnan periaatteet, on noudatettu.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Palveluja ja palveluprosesseja kehitetään ja uudistetaan teknologiaa hyödyntämällä	Sähköisten toimintojen laajentaminen talous- ja henkilöstöhallinnossa Selman ja yhteistyökumppaneiden välillä	Asiakastyytyväisyyskysely jäsenkuntien ja Selänteen käyttäjille	Asiakaskyselyn tulos vähintään 4 (asteikko 1-5)	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos 3,04
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Palveluja ja palveluprosesseja kehitetään ja uudistetaan teknologiaa hyödyntämällä	Osallistuminen uusien ratkaisujen suunnitteluun ja käyttöönottoon Selänteen alueella	Uusien ohjelmien käyttöönotto	Henkilökunnan koulutukset Abilitan joustavaan käyttöön	Toteutunut
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Ammattitaitoinen, hyvinvoiva ja työssään tuloksia saavuttava henkilöstö	Henkilöstön osaaminen ja saatavuus turvataan/varmistetaan työhyvinvointia, koulutusta ja työssä jaksamista kehittämällä sekä tukemalla	Osaava henkilöstö Sairauslomapäivät	Ammatilliseen koulutukseen osallistuminen x 12 pv Sairauslomapäivät alle 5 pv/hlö/vuosi	12 pv 15,3 pv/hlö/vuosi
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Tuottavuuden lisääminen	Resurssien oikea kohdentaminen	Talousarvio	Talousarviossa pysyminen	Toteutunut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Taloushallinto Selma valmistautuu maakunta- ja sote-uudistukseen. Monetra Oy on käynyt joulukuussa tutustumassa olemassa oleviin tiloihin. Tarkemmat neuvottelut siirtyvästä henkilöstöstä käydään kevään 2018 aikana. Tukipalveluyksikössä talousarvion määräraha alittui noin 54.685 eurolla mikä oli taloushallinnossa noin 6.999 euroa, henkilöstöhallinnossa noin 26.379 euroa ja ICT-palveluissa noin 21.307 euroa.

Toimintatuotot ja –menot

Kuntayhtymän hallinto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Ero €	%	TP2016	Muutos 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	60 425 140	2 609 100	63 034 240,00	60 983 856,45	-2 050 383,55	96,75 %	64 261 016,37	-3 277 159,92
Hallinto ja toimistopalvelut	-889 370		-889 370,00	-668 498,10	220 871,90	75,17 %	-741 222,07	72 723,97
TOIMINTATUOTOT	156 000		156 000,00	164 344,01	8 344,01	105,35 %	179 093,00	-14 748,99
TOIMINTAKULUT	-1 050 170		-1 050 170,00	-883 114,92	167 055,08	84,09 %	-963 308,52	80 193,60
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 000		5 000,00	50 272,81	45 272,81	1005,46 %	43 438,25	6 834,56
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-200		-200,00		200,00		-444,80	444,80
Tukipalveluyksikkö	-977 970		-977 970,00	-923 285,21	54 684,79	94,41 %	-950 425,92	27 140,71
TOIMINTATUOTOT				2 106,19	2 106,19		13 612,60	-11 506,41
TOIMINTAKULUT	-974 670		-974 670,00	-918 088,99	56 581,01	94,19 %	-956 777,77	38 688,78
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 300		-3 300,00	-7 302,41	-4 002,41	221,29 %	-7 260,75	-41,66
Tarkastustoimi	-25 290		-25 290,00	-16 533,01	8 756,99	65,37 %	-17 769,45	1 236,44
TOIMINTAKULUT	-25 290		-25 290,00	-16 533,01	8 756,99	65,37 %	-17 769,45	1 236,44
Kuntaosuudet	62 317 770	2 609 100	64 926 870,00	62 592 172,77	-2 334 697,23	96,40 %	65 970 433,81	-3 378 261,04
TOIMINTATUOTOT	62 317 770	2 609 100	64 926 870,00	62 592 172,77	-2 334 697,23	96,40 %	65 970 433,81	-3 378 261,04

9.2 Hyvinvointipalvelut

9.2.1 Hallinto

Vastuuhenkilö: Palvelujohtaja Merja Lehtiharju

Hyvinvointipalveluiden painopistealueita ovat hyvinvoinnin edistäminen, palveluiden järjestäminen Ppky Selänteen palveluina, tuettu asuminen ja asiakkaiden omatoimisuuden tukeminen sekä henkilökunnan hyvinvointi, rekrytointi ja pysyvyys.

Hyvinvointipalveluissa on palvelujohtaja ja neljä palvelupäällikköä. Keväällä valittu uusi vammaispalvelujohtaja on aloittanut tehtävässään 1.8.2017. Lisäksi hallinnossa on 4,60 palvelusihteerin vakanssia, joista neljä on täytettynä.

Erilaiset ja erikokoiset sisäiset kehittämishankkeet ovat menossa jokaisella tehtäväalueella. Terapiapalveluissa kotiin annettavien palvelujen tiimi on aloittanut Haapajärvellä, vammaispalveluissa on aloitettu organisaation kehittäminen, perhehoidon kehittäminen ja sosiaalityössä on kaksi toiminnan kehittämisen projektia menossa. Näistä toinen etenee yhteistyössä perhekeskuksen sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen kanssa ja toinen liittyy valtakunnalliseen systeemisen lastensuojelun mallin kehittämishankkeeseen yhdessä perheneuvolan kanssa. Lisäksi on aloitettu valmistelut Kantaan siirtymiseen kouluttaja koulutusten ja heidän henkilökunnalle tarjoamien koulutusten avulla.

Toimintatuotot ja –menot

Hallinto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erutus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-526 340	-9 330	-535 670	-547 291,09	102,17 %	-492 402,26	-54 888,83
Haapajärven palvelut	-224 210	-1 530	-225 740	-236 711,59	104,86 %	-217 150,40	-19 561,19
TOIMINTATUOTOT	2 000		2 000	138,00	6,90 %	8,44	129,56
TOIMINTAKULUT	-211 550	-1 530	-213 080	-231 831,01	108,80 %	-212 671,81	-19 159,20
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-14 660		-14 660	-5 018,58	34,23 %	-4 487,03	-531,55
Pyhäjärven palvelut	-216 570	-4 300	-220 870	-219 980,13	99,60 %	-189 829,56	-30 150,57
TOIMINTATUOTOT				88,86		6,28	82,58
TOIMINTAKULUT	-189 000	-4 300	-193 300	-212 534,48	109,95 %	-183 614,20	-28 920,28
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-27 570		-27 570	-7 534,51	27,33 %	-6 221,64	-1 312,87
Reisjärven palvelut	-85 560	-3 500	-89 060	-90 599,37	101,73 %	-85 422,30	-5 177,07
TOIMINTATUOTOT	500		500	49,29	9,86 %	3,28	46,01
TOIMINTAKULUT	-80 860	-3 500	-84 360	-88 448,10	104,85 %	-83 466,49	-4 981,61
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 200		-5 200	-2 200,56	42,32 %	-1 959,09	-241,47

9.2.2 Lastenneuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto ja perhekeskustoiminta, lapsiperheiden kotipalvelu ja sosiaalihuoltolain alainen perhetyö

Vastuuhenkilö: Vastaava terveydenhoitaja Marja-Leena Lehtomäki

Toiminta-ajatus

Ppky Selänteen neuvolapalvelut tarjoavat seuraavia palveluita: äitiys-, perhesuunnittelu- ja lastenneuvolatoiminta, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto sekä perhekeskustoiminta, lapsiperheiden kotipalvelu ja neuvolan perhetyö. Neuvoloiden terveydenhoitajat vastaavat myös aikuisväestön rokotuksista (matkailijoiden rokotukset ja kausi-influenssarokotukset) sekä rintasyöpäseulonnoista.

Toiminnan tavoitteet

Äitiysneuvoloissa tehtävät seulontatutkimukset perustuvat pääsääntöisesti valtakunnallisiin käytäntöihin. Neuvolat ja synnytys sairaalat tekevät kiinteää yhteistyötä, ja jokaisessa neuvolassa on selkeä ohjeisto tilanteista, joissa odottava äiti on lähetettävä synnytys sairaalan poliklinikalle. Tavoitteena on, että äitiys- ja lastenneuvolassa työskennellään joustavasti, pitkäjänteisesti ja kaavamaisuutta välttäen. Neuvolan perhetyö toimii lapsiperheiden kotipalvelun ja perhekeskustoiminnan yhteydessä ja sen tehtävä on tarjota maksutonta, ennaltaehkäisevää tukea lasta odottaville perheille, sekä perheille joissa on neuvola- ja kouluikäisiä lapsia. Lapsiperheiden kotipalvelun tavoitteena on tukea perhettä arjessa selviytymisessä.

Kouluterveydenhuollon tavoitteina ovat oppilaan kasvun ja kehityksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tukeminen, oppilaan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen ja tukeminen sekä pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukeminen, kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta. Opiskeluhoollon tavoitteena on opiskelijan hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Äitiysneuvolan kotikäyntejä tehdään vaihtelevasti 1-2 kertaa lapsen synnyttyä, mutta myös erityistilanteissa. Määräaikaistarkastukset muodostavat neuvolatyön selkärangan, mutta perheellä on mahdollisuus ottaa neuvolaan yhteyttä muulloinkin. Neuvolassa käytetään ensisijaisesti menetelmiä ja toimintatapoja, joiden terveyttä edistävästä ja ehkäisevästä vaikutuksesta on näyttöä. Kouluterveydenhuolto on tarkoitettu peruskoululaisille ja heidän perheilleen. Se on lakisäateistä ja maksutonta perusterveydenhuollon ehkäisevää palvelua.

Kotipalvelu toteutetaan aina yhteistyössä perheen kanssa. Kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen, asiointiin tai muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä

avustamista. Perhekeskustoiminta tukee ja vahvistaa vanhempia huolenpito- ja kasvatustehtävässä, vahvistaa lapsen kasvua ja kehitystä suojaavia tekijöitä sekä tukea perheen arkea, vahvistaa lasten ja vanhempien sosiaalisia verkostoja, tarjota kohtaamispaikka alueen lapsille ja perheille, vahvistaa lasten ja vanhempien osallisuutta, tunnistaa varhaisessa vaiheessa lasten ja perheiden terveyden ja hyvinvoinnin riskitekijöitä sekä tarjota lapsille ja perheille tukea ja palveluja ilman kynnystä.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Hyvinvoivat lapset ja perheet	Oikeat palvelut oikeaan aikaan	Jonotusaika	Normaalisti 1-2 vk, akuutti samana päivänä	On toteutunut, mutta lääkäreiden vastaanotoille pidemmät jonot.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Perhelähtöiset, vaikuttavat palvelut	Kohdennetaan palveluita eniten tarvitseville unohtamatta peruspalveluita	Asiakkaiden, työntekijöiden ja yhteistyötahojen palaute	Neuvola-kouluterveyskyselystä hyvä palaute	Asiakkailta hyvä palaute neuvolakyselystä ja perhekeskuksesta, kouluterveydenhuollon kyselyn analysointi kesken.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Osaava, motivoitunut, hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvoinnin lisääminen Tiedottaminen	Asiakastyytyväisyyskyselyt Työhyvinvointikyselyt	Virkistysiltapäivät 4 t vuosi Koulutukset min 3p/v Kokoukset 1 x kk Muut tapaamiset	Työpaikkakokoukset 1x kk, oman alueen tapaamiset, virkistysiltapäivät ja koulutuksia järjestetty, työtä organisoitu uudella tavalla lapsiperheiden kotipalvelussa. Kehityskeskusteluja käyty.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Talousarviossa pysyminen	Ennaltaehkäiseviin palveluihin sijoittaminen	Lapsiperheiden kotipalvelun saanti	Ennaltaehkäisevien palveluiden lisääntyminen	Lapsiperheiden kotipalvelun käyttö on lisääntynyt ja esim. Pyhäjärvellä budjetti ylittyi, mutta kokonaisuutena talousarvio on toteutunut suunnitelman mukaan.

Toimintaympäristö ja sen muutokset:

Loppuvuodesta terveydenhoitopuolella otettiin käyttöön uusia tietokoneohjelmia: Emmi (keskusvarastotavaroiden tilausohjelma), Life Care (potilastietojärjestelmä) ja Klinik (asiakkaan yhteydenottomahdollisuus netin kautta palvelun saamiseksi), joidenka toiminnan käynnistyessä oli hankaluuksia. Lääkäreiden puute on aiheuttanut haasteita neuvoloissa Pyhäjärvellä ja loppuvuodesta myös Reisjärvellä. Ostolääkäreitä on käytetty ja Pyhäjärvellä neuvoloita pidetty tämän takia pääosin lauantaisin. Reisjärvellä neuvola on vanhassa osassa terveyskeskusta ja siellä on todettu sisäilmaongelmaa, jota on koetettu helpottaa ilmanpuhdistimilla. Muut toimintatilat ovat kunnossa. Lapsiperheiden kotipalvelun prosessia ja työnorganisoitua on kehitetty ja asiakasmäärä, jota on pystytty palvelemaan, on tänä vuonna enemmän kuin viimevuonna.

Toimintatuotot ja -menot

Neuvolapalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-1 265 120		-1 265 120	-1 250 308,30	98,83 %	-1 128 601,85	-121 706,45
Haapajärven palvelut	-533 800		-533 800	-530 112,99	99,31 %	-491 232,80	-38 880,19
TOIMINTATUOTOT	4 300		4 300	13 719,44	319,06 %	14 055,69	-336,25
TOIMINTAKULUT	-537 100		-537 100	-543 071,14	101,11 %	-504 306,56	-38 764,58
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 000		-1 000	-761,29	76,13 %	-981,93	220,64
Pyhäjärven palvelut	-451 680		-451 680	-487 802,38	108,00 %	-430 514,60	-57 287,78
TOIMINTATUOTOT	2 700		2 700	4 442,38	164,53 %	6 774,81	-2 332,43
TOIMINTAKULUT	-453 630		-453 630	-485 996,86	107,14 %	-434 417,83	-51 579,03
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-750		-750	-6 247,90	833,05 %	-2 871,58	-3 376,32
Reisjärven palvelut	-279 640		-279 640	-232 392,93	83,10 %	-206 854,45	-25 538,48
TOIMINTATUOTOT	1 200		1 200	11 097,32	924,78 %	5 973,32	5 124,00
TOIMINTAKULUT	-280 840		-280 840	-243 476,01	86,70 %	-212 827,77	-30 648,24
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-14,24			-14,24

9.2.3 Lastensuojelu, lastenvalvojan tehtävät ja sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut

Vastuuhenkilö: Johtava sosiaalityöntekijä Anja Vänntilä 1.1.-30.11.2017, Helena Eskola 1.-31.12.2017

Toiminta-ajatus

Lastensuojelun ja sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden tehtävänä on turvata lapsen oikeus turvalliseen ja virikkeitä antavaan kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Lastensuojelun ja sosiaalihuoltolain mukaisten toimijoiden tehtävänä on tukea vanhempia ja huoltajia lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa. Lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisina palveluina perheille järjestetään esimerkiksi perhetyötä, tukihenkilö- ja tukiperhetoimintaa ja taloudellista tukea. Lastensuojelussa lapsi voidaan tarvittaessa sijoittaa kodin ulkopuolelle tai järjestää hyvin vahvaa, jopa ympärivuorokautista tukea kotiin.

Toiminnan tavoitteet

Tavoitteena on tukea perheiden elämänhallintaa, ja vanhempia luomaan lapsilleen mahdollisimman turvallinen elinympäristö, sekä edistää lapsen näkökulmasta riittävän ja vastuullisen vanhemmuuden toteutumista. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni lapsi voi asua omien vanhempiensa luona ja perhettä tuetaan kaikin mahdollisin keinoin omassa ympäristössään ja verkostoissaan.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Lastensuojelu ja lastenvalvojapalvelut sekä sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut on hoidettu lähipalveluna vuosisopimuksen mukaisesti. Sosiaalihuoltolain mukaisia velvoitteita hoitamaan on organisoitu sosiaalihuollon tiimi, johon kuuluu sosiaalityöntekijä-lastenvalvoja sekä kaksi sosiaaliohjaajaa. Virka-ajan ulkopuolisessa sosiaalipäivystyksessä Selänne kuuluu Jokilaaksojen sosiaalipäivystysrenkaaseen. Selänne on hoitanut vuonna 2017 yhteensä 11 päivystysviikkoa.

Lastensuojeluilmoitusten määrä on laskenut, mutta osa ilmoituksista on siirretty sosiaalihuoltotiimin käsiteltäväksi. Lastensuojelun asiakkuudet ovat vähentyneet koko Selänteessä edelleen; vuodesta 2015 noin 40 %. Lastensuojelussa asiakkuudet ovat vaativia, ja edellyttävät vahvaa tukea työntekijöiltä ja muilta perheen kanssa työskenteleviltä tahoilta.

Sijoitusvuorokausien määrät ovat lähtökohtaisesti kaikissa kunnissa laskeneet. Noin puolet sijoitetuista lapsista asuu perhehoidossa. Talousarvion 2017 valmisteluvaiheessa varauduttiin sillä hetkellä tiedossa oleviin sijoitusten määriin, kuitenkin usean lapsen kohdalla sijoitus onkin toteutunut odotettua lyhyempänä ja näin ollen määrärahoja säästynyt. Lisäksi on ollut muita erilaisia syrjäytymisen torjumiseksi ja osallisuuden edistämiseksi annettuja palveluja, kuten yksin maahan tulleiden alaikäisten maahanmuuttajien kotouttamispalvelut ja tukihenkilötoiminta.

Selänteen lapsiperheiden sosiaalityöstä puuttuu kelpoisuusehdot täyttäviä sosiaalityöntekijöitä, kuudesta virasta kolmessa on pätevä sosiaalityöntekijä. Tämä on aiheuttanut työjärjestelyitä lastensuojelussa, koska määrättyjä työtehtäviä voi hoitaa vain pätevä sosiaalityöntekijä. Työntekijät ovat kouluttautuneet ajantasaisten osaamisvaatimusten mukaisesti. Työntekijöille on mahdollistettu asiantuntija-apu juridisissa asioissa. Kaikki työntekijät ovat saaneet säännöllistä ulkopuolista työnohjausta ja tarvittaessa yksilöllistä työnohjausta.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Laadukkaat, oikea-aikaiset ja tarpeenmukaiset lastensuojelupalvelut	Painotetaan ennaltaehkäiseviä ja avopalveluita	Lastensuojeluilmoitusten ja lastensuojelutarpeiden selvitysten toteutuminen määräaikojen puitteissa	Enintään seitsemän arkipäivää Enintään kolme kuukautta	Kaksi lastensuojelun tarpeen selvitystä on mennyt yli määräajan Tuotettu laadukkaita avohuoltopainotteisia palveluja
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Lastensuojelutyön painopisteen siirtäminen ennaltaehkäisevään tukeen ja varhaiseen puuttumiseen Sosiaalihuoltolain mukaisen palveluohjauksen kehittäminen	Palveluja ja työprosesseja kehitetään Yhteistyötä kehitetään eri toimijoiden kanssa, rajapintojen tunnistaminen	Sijoitusvuorokausien määrien vähentäminen Toimivat prosessit	Sijoitusvuorokaudet ovat vähentyneet Toimiva palveluohjaus	Rakenteita ja prosesseja kehitetty (systeeminen ls.malli pilotoinnissa) Sos. huollon tiimi otettu käyttöön. Sijoitusvuorokaudet vähentyneet
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Riittävä kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö Henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen	Rekrytoinnin onnistuminen Riittävä ammatillinen täydennyskoulutus Työhyvinvoinnista huolehtiminen	Rekrytointiprosessien arvioiminen Työhyvinvointikysely Työnohjaus Sairaslomapäivät	Vakituinen, kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö, onnistunut rekrytointi Koulutuspäiviin osallistuminen Virkistysiltpäivä 1-2 kertaa vuosi	Kolmessa sos.työntekijän virassa ei ole kelpoisuusehdot täyttävää työntekijää. Koulutuspäivät ovat toteutuneet Virkistysiltpäivä pidetty Jatkuva työnohjaus Työhyvinvointikysely 2016
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Ostopalveluiden vähentäminen Talousarviossa pysyminen	Resurssien oikea kohdentaminen ja riittävä henkilöstön määrä Talouden jatkuva arviointi	Talousarvion jatkuva seuranta	Määrärahat riittävät	Määrärahat ovat alittuneet kaikissa kunnissa

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Sosiaalihuoltolain mukaisia palvelutarpeita varten on muodostettu sosiaalihuollon tiimi, jossa työskentelee kaksi sosiaaliohjaajaa ja yksi sosiaalityöntekijä. Työntekijät ovat aiemmin työskennelleet lastensuojelussa, ja toinen sosiaaliohjaajan virka on muodostumassa perhetyöntekijän toimen pohjalta. Sosiaalityöntekijän työajasta on 40 % sosiaalihuoltolain mukaisia erityistä tukea tarvitsevien lasten asioita ja 60 % lastenvalvojan töitä. Sosiaalihuollon tiimistä

voidaan hoitaa asiakkuuksia, jotka ennen lakimuutosta kuuluivat lastensuojelun asiakkuuteen. Sosiaalihuoltotiestä hoidetaan myös Haapajärvellä asuvien alaikäisten maahanmuuttajalasten asioita.

Lastensuojelu on aloittanut syksyllä 2017 THL:n hankkeessa pilotoimaan ns. systeemisen mallin mukaista lastensuojelutyötä. Selänteen lastensuojelun työntekijät ovat kouluttautuneet uuteen malliin. Systeemisessä mallissa perheiden kanssa työskennellään tiiviisti ja perheneuvolan perheterapeutti osallistuu viikoittaiseen tiimiin. Malli on osoittautunut tulokselliseksi ja työtä jatketaan sen mukaisesti. Perhetyöntekijät tekevät työtä sekä lastensuojelulain että sosiaalihuoltolain mukaisten asiakkuuksien parissa.

Lastensuojelun sosiaalityössä ja perhetyössä osallistutaan maakunnalliseen LAPE-hankkeeseen (hallituksen kärkihanke). LAPE-hankkeessa valmistaudutaan sote- ja maakuntauudistukseen ja kehitetään palveluita vastaamaan tulevaisuuden tarpeita.

Toimintatuotot ja -menot

Lastensuojelu	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-2 946 410		-2 946 410	-2 163 642,77	73,43 %	-2 215 580,75	51 937,98
Haapajärven palvelut	-1 276 360		-1 276 360	-791 397,35	62,00 %	-988 100,01	196 702,66
TOIMINTATUOTOT	32 850		32 850	34 490,45	104,99 %	37 853,67	-3 363,22
TOIMINTAKULUT	-1 309 160		-1 309 160	-825 830,66	63,08 %	-1 025 896,53	200 065,87
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-50		-50	-57,14	114,28 %	-57,15	0,01
Pyhäjärven palvelut	-1 053 040		-1 053 040	-814 608,62	77,36 %	-725 249,92	-89 358,70
TOIMINTATUOTOT	25 900		25 900	47 211,74	182,28 %	60 041,33	-12 829,59
TOIMINTAKULUT	-1 078 340		-1 078 340	-861 229,84	79,87 %	-784 700,73	-76 529,11
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-600		-600	-590,52	98,42 %	-590,52	0,00
Reisjärven palvelut	-617 010		-617 010	-557 636,80	90,38 %	-502 230,82	-55 405,98
TOIMINTATUOTOT	14 050		14 050	10 195,45	72,57 %	17 551,79	-7 356,34
TOIMINTAKULUT	-630 960		-630 960	-567 756,05	89,98 %	-519 706,41	-48 049,64
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-100		-100	-76,20	76,20 %	-76,20	0,00

9.2.4 Aikuissosiaalityö

Vastuuhenkilö: Johtava sosiaalityöntekijä Anja Vänntilä 1.1.-30.11.2017 ja Helena Eskola 1.-31.12.2017

Toiminta-ajatus

Aikuissosiaalityö on ohjausta, neuvontaa, tukemista ja sosiaalisten ongelmien selvittämistä sekä syrjäytymisen ehkäisemistä ja vastuullisuuden lisäämistä. Aikuissosiaalityö ylläpitää ja edistää asiakkaiden turvallisuutta, suoriutumista ja edistää yhteisöjen ja asukkaiden toimivuutta.

Toiminnassa selvitetään asiakkaiden tilanteita ja laaditaan yhdessä asiakkaan ja yhteistyötahojen kanssa suunnitelmaa edellä mainittujen asioiden toteutumiseksi.

Toiminnan tavoitteet

Aikuissosiaalityön palvelualueet ovat kuntouttava työtoiminta, toimeentulotuki ja välitystiliasiakkaat kuntayhtymän alueella. Aikuissosiaalityön palvelut järjestetään lähipalveluina kuntien sosiaalitoimistoissa. Kun perustoimeentulotuki on siirtynyt Kelalle, tavoitteena on edelleen vahvistaa ja kehittää aikuissosiaalityötä intensiivisemmäksi paljon tukea tarvitsevien asiakkaiden kohdalla.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Aikuissosiaalityössä painopistealueena on ollut pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työttömien aktivointi TE-keskuksen, Nuorten Tuki ry:n, Etsivien ja kuntien kanssa. Pitkäaikaistyöttömille on tehty aktivointi- ja TYP-suunnitelmia yhdessä TE-toimiston kanssa. Eläkeselvityksiä on tehty Kelan listoilla oleville pitkäaikaistyöttömille. Sosiaalihuoltolain muutosten myötä palvelutarpeen

arviointit ovat lisääntyneet. Yhteydenottoja tulee mm. poliisilta ja lähiomaisilta. Palvelutarpeen arvioita on tehty yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Asiakkaan tilannetta on arvioitu kokonaisvaltaisesti.

Aikuissosiaalityö alittaa talousarvion merkittävästi. Toimeentulotuki siirtyi Kelalle, minkä vuoksi täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen määrän arvioiminen ja talousarvion laatiminen oli vaikeasti ennustettavaa.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Järjestetään laadukkaat ja tarpeen mukaiset aikuissosiaalityön palvelut	Palveluiden ja palveluprossien jatkuva kehittäminen	Asiakastytyväi syyskyselyt Toimeentulotue n käsittelyajat	Hyvä asiakaspalaute Määräajoissa pysyminen, enintään seitsemän arkipäivää	Määräajoissa on pysytty. Asiakastytyv. kysely tehdään 2018 alkupuolella
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Toimivat palvelut ja palveluiden kehittäminen jatkuvassa muutoksessa. Uuden teknologian hyödyntäminen	Palveluiden ja palveluprossien kehittäminen, rajapintojen tunnistaminen	Toimivat prosessit	Toimivat prosessit ja tietoliikenne yhteistyökumppaneiden kanssa (perustoimeentulotue n siirto Kelalle)	Aikuissos.työn kehitt.työ on kesken, koska resurssia siihen ei ole ollut johtuen Kelan haasteista perustoim.tulotuen myöntämisessä
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Riittävä kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö Henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen ja henkilöstön hyvinvointi	Rekrytoinnin onnistuminen Riittävä ammatillinen täydennyskoulutus Työhyvinvoinnista huolehtiminen	Rekrytointiprosessien arvioiminen Työhyvinvointi kyselyt Työnohjaus Sairaslomapäivät	Vakituinen, kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö, onnistunut rekrytointi Koulutuspäiviin osallistuminen Virkistysiltapäivä	Kahdesta sos.työntekijän virasta toisessa ei ole kelp.ehdot täyttävää työntekijää. Koulutuksiin ja työnohjaukseen osallistuttu Virkistysiltapv toteutunut.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Talousarviossa pysyminen	Kohdennetaan resurssit oikein ja parannetaan kokonaisuuden hallintaa	Talousarvion jatkuva seuranta	Määrärahat riittävät	Määrärahat alittuneet kaikissa kunnissa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Perustoimeentulotuen käsittely siirtyi Kelalle 1.1.2017 alkaen. Kuntiin jäi ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki. Perustoimeentulotuki on kuitenkin työllistänyt sosiaalitoimea edelleen.

Toimeentulotukiasiat vaativat selvittelyä ja palveluohjausta, ja tätä työtä sosiaalitoimesta on tehty asiakkaiden oikeuksien varmistamiseksi. Tarkoituksena on kehittää sosiaalityötä ja -ohjausta intensiivisempään asiakastyöhön enemmän tukea tarvitsevien asiakkaiden kanssa. Edelleen on tehty kehittämis-yhteistyötä Kelan kanssa asiakkuuksien tunnistamiseksi ja asiakkaiden tarpeisiin vastaamiseksi.

Toimintatuotot ja –menot

Aikuissosiaalityö	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-341 480	-1 500	-342 980	-77 665,19	22,64 %	-1 313 607,36	1 235 942,17
Haapajärven palvelut	-149 220	-800	-150 020	-31 258,51	20,84 %	-636 015,22	604 756,71
TOIMINTATUOTOT	88 300		88 300	100 887,58	114,26 %	301 592,31	-200 704,73
TOIMINTAKULUT	-237 520	-800	-238 320	-132 146,09	55,45 %	-937 607,53	805 461,44
Pyhäjärven palvelut	-160 450	-700	-161 150	-39 940,47	24,78 %	-513 476,68	473 536,21
TOIMINTATUOTOT	47 150		47 150	52 760,04	111,90 %	230 110,96	-177 350,92
TOIMINTAKULUT	-207 350	-700	-208 050	-92 452,85	44,44 %	-743 339,99	650 887,14
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-250		-250	-247,66	99,06 %	-247,65	-0,01
Reisjärven palvelut	-31 810		-31 810	-6 466,21	20,33 %	-164 115,46	157 649,25
TOIMINTATUOTOT	22 950		22 950	20 887,45	91,01 %	69 601,68	-48 714,23
TOIMINTAKULUT	-54 510		-54 510	-27 127,65	49,77 %	-233 491,15	206 363,50
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-250		-250	-226,01	90,40 %	-225,99	-0,02
Kaikki yhteensä	-341 480	-1 500	-342 980	-77 665,19	22,64 %	-1 313 607,36	1 235 942,17

Erotus vuoteen 2016 sisältää kunnallisen työmarkkiantuen osuuden (Hpj 321.858 €, Pj 218.744 €, Rj 104.181 €) ja perustoiementulotuen tulot/menot

(Hj 172.823, Pj 145.218 €, Rj 37.754 €) nettona.

9.2.5 Vammaispalvelut

Vastuuhenkilö: Vammaispalveluiden johtaja Minna Malila 1.8.2017 alkaen, palveluesimiehet Tuula Nikula ja Päivi Roivas 1.1.-31.7.2017

Toiminta-ajatus

Vammaispalvelut suunnittelevat ja toteuttavat vaikeavammaisten sekä kehitysvammaisten asiakkaiden palveluja. Keskeisimpiä kunnan erityiseen järjestämisvelvollisuuteen kuuluvia vaikeavammaisten palveluja ovat kuljetuspalvelut, palveluasuminen, henkilökohtainen apu ja asunnon muutostyöt sekä asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet. Erityinen järjestämisvelvollisuus tarkoittaa vaikeavammaisen henkilön subjektiivista oikeutta lakisääteiseen palveluun, mikäli hän täyttää palvelun myöntämiskriteerit. Kehitysvammahuollossa suunnitellaan ja toteutetaan erityishuollon palveluita laadittujen yksilöllisten palvelusuunnitelmien ja erityishuolto-ohjelmien mukaisesti. Kehitysvammaisten erityispalveluja ovat mm. palveluohjaus, päivä- ja työtoiminta, asumispalvelut, tilapäishoito sekä tutkimus- ja kuntoutusjaksot.

Toiminnan tavoitteet

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen tavoitteena on edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoa ja mahdollisuuksia yhdenvertaiseen elämään muiden kansalaisten kanssa. Kehitysvammapalveluiden tavoitteena on tukea kehitysvammaisen ihmisen itsenäisyyttä ja yhteiskunnan tasa-arvoista jäsenyyttä sekä turvata hänen tarvitsemaansa hoitoa ja huolenpitoa erikikäisenä ja erilaisissa elämänvaiheissa.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Vammaispalveluiden johtaja aloitti työt 1.8.2017 vastaten vaikeavammaisten sekä kehitysvammaisten palveluiden organisoinnista yhdessä muun henkilökunnan kanssa. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja hoitavat kaksi henkilöä: Haapajärven ja Reisjärven palveluista vastaavan henkilön työajasta vammaispalveluihin on varattu Reisjärvelle 30 % ja Haapajärvelle 60 %. Pyhäjärven palveluista vastaava henkilö tekee 80 % työaikaan vammaispalveluihin. Kehitysvammapalveluissa toimii kaksi palveluesimiestä, joista toinen vastaa työ- ja päivätoiminnan hallinnosta ja palveluista. Toinen palveluesimies vastaa asumispalveluiden ja tilapäishoidon toiminnasta. Palveluesimiehet ovat toteuttaneet asiakkaiden palveluohjausta yhteistyössä Haapajärven ja Pyhäjärven palveluohjaajien kanssa.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Asiakkaan kokonaisvaltainen hyvinvointi	Asiakaslähtöisyys Palvelut tuotetaan yksilöllisesti, asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti	Asiakastyytyväisyys Asiakaspalaute kirjataan	Asiakaspalauttejärjestelmä käytössä ja sitä hyödynnetään	Asiakastyytyväisyyskysely toteutettu työkeskuksissa sekä jatkuva palautteen kerääminen kaikilta asiakkailta palveluohjaajien kautta.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Asiakaslähtöinen palveluprosessi	Palvelujen toteuttamisessa painotetaan ennalta ehkäiseviä avopalveluita kuntouttavalla työotteella rajapinnat tunnistamalla ja hyödyntämällä.	Palveluasumisen ostopaikat lukumäärä	Ostopalveluitten määrä on vähentynyt	Haapajärvi: yksi laitoshoidon pois, tehostettua palveluasumista kolme lisää Pyhäjärvi: kaksi tehostettua palveluasumista vähemmän. Reisjärvi: ei muutosta
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Henkilöstön osaamista ylläpidetään ja kehitetään. Työhyvinvoinnista huolehditaan.	Henkilöstön osaaminen ja saatavuus turvataan /varmistetaan työhyvinvointia, koulutusta ja työssäjaksamista kehittämällä ja tukemalla.	Henkilökunnan vaihtuvuus Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot Kehityskeskustelut Työnohjaus	Pysyvä henkilöstö Täydennyskoulutusten minimivaatimus täyttyy Esimieskoulutus käyty	Henkilökunnassa pieni vaihtuvuus Täydennyskoulutuksiin osallistuminen tarjottu. Toteutunut 2,8 pv / hlö. Työhyvinvointikysely jäi toteutettavaksi vuodelle 2018 Esimieskoulutus käyty palveluesimiesten osalta Työnohjausta järjestetty
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Kustannustehokkuus ja taloudellisesti kestävä kehitys	Talouden kehitykseen vaikutetaan kohdentamalla resurssit oikein ja parantamalla kokonaisuuden hallintaa	Talousarvion seuranta	Budjetissa pysyminen joka osaluokalla	Budjetti alitettu: Vammaispalvelujen henkilökunta onnistui erinomaisesti työssään. Kaikki riskit, joihin varauduttiin eivät toteutuneet. Vakuutusyhtiöltä saatu korvaus vpl:n puolelle.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vammaispalvelut ovat aloittaneet syksyn aikana kehittämistyön palveluiden uudelleen organisoimiseksi ja kehittämiseksi alueittain. Kansa-hankkeeseen (sosiaalihuollon asiakastietojen määrämuotoisen kirjaamisen ja valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen toimeenpanohanke) liittyvä kehittämistyö on aloitettu sähköisen asiakasohjelman käytön kehittämisellä.

Pyhäjärvellä on pohdittu yhdessä kaupungin kanssa palveluliikenteen kehittämistä. Henkilökohtaisten avustajien lakisääteiset ennaltaehkäisevät terveystarkastukset ovat käynnistyneet jokaisessa kunnassa. Kehitysvammaisten tilapäishoitoa on järjestetty tilapäisenä perhehoitona, osittain omissa yksiköissä sekä ostopalveluna yksityisiltä asumisyksiköiltä. Koululaisten päivähoitoon on ostettu palvelua kuntien koulutoimilta. Tuettua asumista on järjestetty joka jäsenkunnassa. Haapajärvellä ohjaaja työskentelee 50 % tuetussa asumisessa ja 50 % päivätoiminnassa. Elokuun alusta toimintakeskukseen palkattiin 50 % työntekijä määräaikaista helpottamaan tätä tilannetta. Haapajärvellä ohjaajan työpanosta tuettuun asumiseen tulisi edelleen jatkossa lisätä asiakkaitten kasvaneen tuen tarpeen takia ja asiakkaiden kotona selviytymisen mahdollistamiseksi. Tuettuun asumiseen kannattaa panostaa, jotta kalliimmalta palveluasumiselta säästytään. Reisjärvellä ja Pyhäjärvellä tuetun asumisen ohjaajan työpanos on ollut 100 % ja Pyhäjärvellä lisäksi toimintakeskuksen ohjaaja työskentelee tuetussa asumisessa 20 %.

Tehostettua palveluasumista on toteutettu omana toimintana Reisjärvellä Mäntykodilla ja Haapajärvellä Männistökodilla. Männistökodin sisäilmaongelmaan liittyvät oireilut ovat jatkuneet. Tehostettua palveluasumista on lisäksi toteutettu ostopalveluna. Työ- ja päivätoiminnot ovat jatkuneet kaikissa jäsenkunnissa. Loppuvuodesta on aloitettu kaikissa työ- ja päivätoiminnoissa kehittämistyö, joka jatkuu seuraavana vuonna. Kehitettävänä ovat olleet turvallisuuskäytännöt, kirjaaminen sekä asiakaslomakkeet. Virolassa on jatkettu määräaikaisen ohjaajan palkkausta.

Toimintatuotot ja –menot

Vammaispalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erutus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-7 483 230	-3 340	-7 486 570	-6 671 804,19	89,12 %	-6 863 142,61	191 338,42
Haapajärven palvelut	-3 131 980	-3 340	-3 135 320	-2 826 344,23	90,15 %	-2 975 591,11	149 246,88
TOIMINTATUOTOT	466 260		466 260	684 221,98	146,75 %	431 531,52	252 690,46
TOIMINTAKULUT	-3 598 240	-3 340	-3 601 580	-3 510 566,21	97,47 %	-3 405 819,62	-104 746,59
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						-1 303,01	1 303,01
Pyhäjärven palvelut	-2 537 340		-2 537 340	-2 282 887,75	89,97 %	-2 251 943,67	-30 944,08
TOIMINTATUOTOT	272 250		272 250	255 904,26	94,00 %	286 842,45	-30 938,19
TOIMINTAKULUT	-2 803 690		-2 803 690	-2 532 992,90	90,34 %	-2 532 987,02	-5,88
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 900		-5 900	-5 799,11	98,29 %	-5 799,10	-0,01
Reisjärven palvelut	-1 813 910		-1 813 910	-1 562 572,21	86,14 %	-1 635 607,83	73 035,62
TOIMINTATUOTOT	226 050		226 050	225 803,83	99,89 %	235 230,30	-9 426,47
TOIMINTAKULUT	-2 039 960		-2 039 960	-1 788 376,04	87,67 %	-1 870 838,13	82 462,09
Kaikki yhteensä	-7 483 230	-3 340	-7 486 570	-6 671 804,19	89,12 %	-6 863 142,61	191 338,42

9.2.6 Terapiapalvelut

Vastuuhenkilö: Terapiapalveluiden johtaja Taija Kekäläinen

Toiminta-ajatus

Terapiapalveluiden tavoitteena on tuottaa Selänteen alueen kuntalaisten tarvitsemat tasavertaiset ja laadukkaat mielenterveys – ja päihdetyön sekä perheneuvolanpalvelut. Toiminta sisältää myös psykiatrisen kotikuntoutuksen palvelut ja päivätoiminnan sekä tarvittavat mielenterveys – ja päihdekuntoutuksen asumisen tukipalvelut.

Toiminnan tavoitteet

Terapiapalveluiden tavoitteiksi on määritelty Selänteen strategiassakin olevat kehittämisalueet ja arvot: asiakaslähtöisyys ja tuloksellisuus sekä oikeudenmukaisuus, joita seuraa ja arvioi terapiapalveluiden johtaja. Näitä asioita käydään lävitse henkilöstöpalavereissa ja saadun palautteen sekä hoitotulosten kautta. Tämän lisäksi toiminnallisiksi tavoitteiksi on määritelty toimintokohtaiset käyntimäärät sekä asumispalveluiden (omatoiminta ja ostopalvelu) hoitopäivät.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Haapajärven terapiayksikössä perheneuvolakäynti – palvelua on pystytty tarjoamaan toimintasuunnitelman mukaisesti. Päihdepalveluissa käyntimäärät ovat suunnitellusti isot johtuen korvaushoidon toteuttamisesta siihen oikeutetuilla asiakkailla. Mielenterveyspalvelukäynnit ovat suuret suunniteltuun nähden, johtuen keväällä 2017 alkaneesta kotikuntoutustiimi Kirsikan palvelujen suuresta tarpeesta. Palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen hoitopäivät ovat kokonaisuutena hieman suunniteltua suuremmat, johtuen suunniteltua myöhemmin aloitetusta Kotikuntoutustiimi Kirsikan perustamisesta.

Haapajärven osalta terapiapalveluiden budjetti on hieman ylittynyt. Syynä määrärahojen ylittymiseen on psykiatrisen asumispalveluiden käyttöasteen ja psykiatrisen laitoshoidon vähentämiseksi aloitettu psykiatrisen kotikuntoutustyön voimakas kehittäminen. Kotikuntoutustiimi Kirsikkaan palkattiin toukokuussa kaksi uutta työntekijää, joiden palkkaamiseen ei oltu varattu määrärahoja. Tuetun asumisen ostopalveluista on luovuttu ja palveluasumisesta on siirrytty myös kotikuntoutukseen. Suunnitellut tavoitteet eivät kuitenkaan ole aivan vielä toteutuneet, johtuen kotikuntoutustiimin viivästyneestä aloituksesta ja asiakkaille soveltuvien asuntojen puutteesta. Mikäli tiimiä ei olisi perustettu, olisi kustannukset todennäköisesti nykyistä vielä suuremmat erikoissairaanhoidossa ja asumispalveluissa. Päihdetyössä lisämäärärahan tarve on koskenut erityisesti päihdelääkäripalveluiden toteuttamista.

Pyhäjärven Mielenvireyskeskuksessa Perheneuvolakäyntien määrä on jäänyt hieman suunniteltua alhaisemmaksi, johtuen toisen työntekijän osa-aikaisuudesta. Ostopalveluina on hankittu vain lääkäripalveluita. Päihdetyössä käyntimäärät ovat jääneet henkilökuntavajeen vuoksi hieman suunniteltua vähäisemmiksi. Mielenterveystyön puolella käyntimäärät ovat toteutuneet suunnitellusti. Tehostettua palveluasumista on jouduttu käyttämään (116%) hieman ennakoitua enemmän johtuen mm. alkoholidementikoiden määrästä. Oman palveluasumisen hoitopäivät ryhmäkodilla ovat toteutuneet suunnitellusti ja intervallipaikkaa on hyödynnetty monipuolisesti.

Pyhäjärven mielenterveys – päihde ja perheneuvolatyössä on pysytty kokonaisuutena kokonaistalousarviossa. Talouden tasapainottamistyötä on tehty pitkin vuotta ja palvelutarpeen hetkellistä kasvua esim. tehostetussa palveluasumisessa on saatu tasapainotettu kulukurilla muissa toiminnoissa. Päihdetyössä on onnistuttu vähentämään katkaisu- ja laitoshoidon tarvetta ja näin määrärahat ovat säästyneet.

Reisjärvellä perheneuvolapalveluita ei ole käytetty aivan yhtä paljon kuin edellisinä vuosina. Mielenterveyspalveluiden käyntimäärät jäivät vastaavasti hieman alhaisiksi. Palveluiden käyttöasteen / tarpeen pieneneminen näkyy erityisen merkittävästi päihdetyössä niin päihdepalvelukäyntien kuin kuntoutuslaitoshoitopäivien tarpeessa. Palveluasumisen hoitopäivät on saatu painottamaan tuettuun asumiseen, niin että raskaamman palveluasuminen/tehostetun palveluasumisen tarve vastaavasti vähentynyt.

Reisjärven talousarvio on alittunut hieman. Palvelutarve on jäänyt ennakoitua vähäisemmäksi päihdetyön laitoshoidossa ja tehostetussa palveluasumisessa. Määrärahojen tarve on kasvanut merkittävästi tuetussa asumisessa kun taas palveluasumisen tarve on saatu vähentämään.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Itsenäinen ja hyvinvoiva asiakas.	Oikea palvelu oikeaan aikaan ja oikeakestoisesti	Aika asiakkaaksi ilmoittautumisesta asiakkuuden alkamiseen	Alle viikko	Toteutunut
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Ihmisen kokonaisvaltainen hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy	Tuotetaan niitä palveluita mitä asiakas tarvitsee	Työntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden kokemus palveluistamme	Kyselyllä mitattuna arvosana 8-10 / 10.	Henkilöstökyselyä ei tänä vuonna tehty. (vrt. Henkilöstöraportti)
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Osaava ja hyvinvoiva Henkilöstö	Työhyvinvointiin panostaminen	Työhyvinvointikysely	Virkistysiltapäivät 1-2 x vuosi	Toteutunut
	Täydennyskoulutuksen ajantasaisuus	Asiakastyytyväisyyskysely	Tutustumismatkat 1-2 x vuosi	
	Koulutusmäärärahojen riittävyys		Koulutuspäivät asiakasvastaanotto-työssä vähintään 5 / vuosi	Keskimäärin toteutunut – määrärahojen puitteissa
	Rekrytointiprosessin toimivuus	Rekrytointiprosessin arvioiminen	Onnistunut rekrytointi	Toteutunut
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Talousarviossa Pysyminen	Talouteen aktiivinen vaikuttaminen	Talouden seuranta	Määrärahat riittävät/säästöt	Tehostettu talouden seuranta koko vuosi.
Asumispalveluiden ostopalveluiden vähentäminen/keventäminen	Riittävä henkilöstö	Uudet määräaikaiset työsopimukset	Ostopalvelut vähentyneet vähintään 30%	Asukasmäärät ovat vähentyneet Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä, Reisjärvellä pysyneet samana

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Perheneuvola on mukana kehittämässä lastensuojelu työtä (Systeeminen lastensuojelutyön malli, THL) ja on myös mukana LAPE- kärkihankkeessa. Haapajärvellä on asumisen ostopalveluissa tapahtunut vuoden aikana muutoksia; osa asiakkaista on siirtynyt kotikuntoutustiimi Kirsikan palveluihin, mikä näkyy tuetun asumisen ostopalvelun tarpeen vähenemisenä syksystä alkaen. Kirsikkakodin yhteydessä olevaa intervallipaikkaa on hyödynnetty monipuolisesti.

Toimintatuotot ja –menot

Terapiapalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-3 139 800	-8 170	-3 147 970	-3 158 775,68	100,34 %	-3 144 821,40	-13 954,28
Haapajärven palvelut	-1 495 230	-4 570	-1 499 800	-1 629 204,87	108,63 %	-1 528 147,70	-101 057,17
TOIMINTATUOTOT	219 900		219 900	256 512,83	116,65 %	264 372,88	-7 860,05
TOIMINTAKULUT	-1 714 230	-4 570	-1 718 800	-1 884 881,66	109,66 %	-1 791 293,22	-93 588,44
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-900		-900	-836,04	92,89 %	-1 227,36	391,32
Pyhäjärven palvelut	-1 231 600		-1 231 600	-1 196 754,11	97,17 %	-1 235 538,41	38 784,30
TOIMINTATUOTOT	269 550		269 550	259 288,55	96,19 %	293 944,02	-34 655,47
TOIMINTAKULUT	-1 498 900		-1 498 900	-1 440 710,13	96,12 %	-1 521 958,81	81 248,68
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 250		-2 250	-15 332,53	681,45 %	-7 523,62	-7 808,91
Reisjärven palvelut	-412 970	-3 600	-416 570	-332 816,70	79,89 %	-381 135,29	48 318,59
TOIMINTATUOTOT	95 350		95 350	90 902,93	95,34 %	84 453,59	6 449,34
TOIMINTAKULUT	-508 320	-3 600	-511 920	-423 719,63	82,77 %	-465 588,88	41 869,25
Kaikki yhteensä	-3 139 800	-8 170	-3 147 970	-3 158 775,68	100,34 %	-3 144 821,40	-13 954,28

Hyvinvointipalvelut yhteensä

Hyvinvointipalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-15 702 380	-22 340	-15 724 720	-13 869 487,22	88,20 %	-14 513 372,33	643 885,11
Haapajärven palvelut	-6 810 800	-10 240	-6 821 040	-6 045 029,54	88,62 %	-6 514 379,08	469 349,54
Hyvinvointipalvelut (nla, last.suojelu)	-1 810 160		-1 810 160	-1 321 510,34	73,01 %	-1 479 332,81	157 822,47
TOIMINTATUOTOT	37 150		37 150	48 209,89	129,77 %	51 909,36	-3 699,47
TOIMINTAKULUT	-1 846 260		-1 846 260	-1 368 901,80	74,14 %	-1 530 203,09	161 301,29
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 050		-1 050	-818,43	77,95 %	-1 039,08	220,65
Hyvinvointipalvelut	-5 000 640	-10 240	-5 010 880	-4 723 519,20	94,27 %	-5 035 046,27	311 527,07
TOIMINTATUOTOT	776 460		776 460	1 041 760,39	134,17 %	997 505,15	44 255,24
TOIMINTAKULUT	-5 761 540	-10 240	-5 771 780	-5 759 424,97	99,79 %	-6 025 534,02	266 109,05
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15 560		-15 560	-5 854,62	37,63 %	-7 017,40	1 162,78
Pyhäjärven palvelut	-5 650 680	-5 000	-5 655 680	-5 041 973,46	89,15 %	-5 127 808,83	85 835,37
Hyvinvointipalvelut (nla, last.suojelu)	-1 504 720		-1 504 720	-1 302 411,00	86,56 %	-1 155 764,52	-146 646,48
TOIMINTATUOTOT	28 600		28 600	51 654,12	180,61 %	66 816,14	-15 162,02
TOIMINTAKULUT	-1 531 970		-1 531 970	-1 347 226,70	87,94 %	-1 219 118,56	-128 108,14
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 350		-1 350	-6 838,42	506,55 %	-3 462,10	-3 376,32
Hyvinvointipalvelut	-4 145 960	-5 000	-4 150 960	-3 739 562,46	90,09 %	-3 972 044,31	232 481,85
TOIMINTATUOTOT	588 950		588 950	568 041,71	96,45 %	810 903,71	-242 862,00
TOIMINTAKULUT	-4 698 940	-5 000	-4 703 940	-4 278 690,36	90,96 %	-4 763 156,01	484 465,65
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-35 970		-35 970	-28 913,81	80,38 %	-19 792,01	-9 121,80
C50 Reisjärven palvelut	-3 240 900	-7 100	-3 248 000	-2 782 484,22	85,67 %	-2 871 184,42	88 700,20
Hyvinvointipalvelut (nla, last.suojelu)	-896 650		-896 650	-790 029,73	88,11 %	-709 085,27	-80 944,46
TOIMINTATUOTOT	15 250		15 250	21 292,77	139,62 %	23 525,11	-2 232,34
TOIMINTAKULUT	-911 800		-911 800	-811 232,06	88,97 %	-732 534,18	-78 697,88
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-100		-100	-90,44	90,44 %	-76,20	-14,24
Hyvinvointipalvelut	-2 344 250	-7 100	-2 351 350	-1 992 454,49	84,74 %	-2 162 099,15	169 644,66
TOIMINTATUOTOT	344 850		344 850	337 643,50	97,91 %	389 288,85	-51 645,35
TOIMINTAKULUT	-2 683 650	-7 100	-2 690 750	-2 327 671,42	86,51 %	-2 549 202,92	221 531,50
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 450		-5 450	-2 426,57	44,52 %	-2 185,08	-241,49

Erutus vuoteen 2016 sisältää kunnallisen työmarkkiantuen osuuden (Hpj 321.858 €, Pj 218.744 €, Rj 104.181 €) ja perustoimeentulotuen tulot/menot

(Hj 172.823, Pj 145.218 €, Rj 37.754 €) nettona.

HYVINVOINTIPALVELUT	Haapajärvi			Pyhäjärvi			Reisjärvi			Selänne		
	tp2016	ta2017	tp2017	tp2016	ta2017	tp2017	tp2016	ta2017	tp2017	tp2016	ta2017	tp2017
Neuvola ja opiskeluterveydenhuolto												
Perhesuunnittelu, käynnit	287	300	288	371	200	205	125	90	211	783	590	704
Äitiysneuvola, terveydenhoitajalla käynnit	1252	1150	1069	903	800	976	482	500	505	2637	2450	2550
Äitiysneuvola, lääkärillä käynnit	531	450	316	297	350	166	70	90	144	898	890	626
Lastenneuvola, terveydenhoitajalla käynnit	2185	2000	1785	1017	950	1025	672	600	738	3874	3550	3548
Lastenneuvola, lääkärillä käynnit	311	400	428	334	350	341	84	200	73	729	950	842
Kouluterveydenhuolto, terv.hoitajalla käynnit	2701	2800	2506	1832	1500	1817	869	1000	868	5402	5300	5191
Kouluterveydenhuolto, lääkärillä käynnit	399	450	435	376	250	290	124	150	140	899	850	865
Opiskeluterveydenhuolto, terv.hoitajalla käynnit	393	450	289	280	250	248	184	250	74	857	950	611
Opiskeluterveydenhuolto, lääkärillä käynnit	105	50	5	16	20	20	64	50	15	185	120	40
Muut terveydenhoito	638	1300	1609	1165	1300	1340	690	600	698	2493	3200	3647
Lapsiperheiden sosiaalipalvelut												
Yhteydenotot			65			34			19			118
Palvelutarpeen arvioinnit			41			13			17			71
Kaikki shl:n mukaiset asiakkaat			120			57			30			207
Lapsiperheiden kotipalvelu lapset/perheet												
Shl perhetyö lapset/perheet			190/33			79/26			109/22			378/81
Tukiperhepalvelu lapset/perheet			33/19			30/11			6/3			69/33
Muut sosiaalipalvelut lapset/perheet			16/16			0			0			16/16
Perhekeskuksen kerhot lapsia/käynnit			30/475			69/1498						99/1973
Perhekeskuksen lapsiparkki lapsia/käynnit			48/277			26/133			47/211			121/621
Perhekerhot lapset/perheet						111/78			55/25			166/103
Lastensuojelu												
Lastensuojeluilmoitusten määrä	166	160	193	186	120	92	59	70	33	411	350	318
Lastens.tarpeen selvitykset	69	60	60	79	45	29	26	25	16	174	130	105
Lastensuojelun uudet alk. avohuollon asiakkuudet	13	20	21	24	15	8	10	7	8	47	42	37
Kaikki lastensuojelun asiakkaat	106	130	85	77	80	51	34	50	31	217	260	167
Perhetyön piirissä olleet lapset	58	75	44	41	40	26	8	15	14	107	130	84
Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset (kaikki)	25	25	20	21	20	15	8	10	9	54	55	44
Ammatilliset perhekodit vrk	0	365	0	732	730	497	0	0	0	732	1095	497
Lastensuojelulaitokset vrk	1982	1900	814	877	1200	928	1183	1300	1359	4042	4400	3101
Lastensuojelu/ sijaisperhehoito vrk	2648	2950	3285	3410	3300	3275	732	1090	660	6790	7340	7220
Jälkihuollon piirissä lapset/perheet	14	10	10	8	8	9	4	5	6	26	23	25
Lastenvalvojan tekemät sopimukset	205	190	153	157	180	102	55	57	44	417	427	299
Lausunnot oikeudelle	0	2	2	1	2	3	0	1		1	5	5
Naskali kerhopäivät lapset	20	25								20	25	0

HYVINVOINTIPALVELUT	Haapajärvi			Pyhäjärvi			Reisjärvi			Selänne		
	tp2016	ta2017	tp2017	tp2016	ta2017	tp2017	tp2016	ta2017	tp2017	tp2016	ta2017	tp2017
Aikuissosiaalityö												
Perustoimeentulotuki, kotitaloudet	257	30	5	213	25	18	57	10	7	527	65	30
Täyd.tt, kotitaloudet	104	45	75	85	40	48	29	10	15	218	95	138
Ehkäisevä tt, kotitaloudet	37	30	41	32	30	29	5	10	9	74	70	79
Opiskelijoiden työllistäminen	3	0	0	0	0	0	1	0	0	4	0	0
Välitystiliasiakkaat	17	17	20	18	20	20	3	4	4	38	41	44
Aktivointisuunnitelmien määrä, henkilöä	70	70	99		40	75	14	15	24	84	125	198
Kuntouttavassa työtoiminta, asiakkaat	133	130	125	75	80	62	28	35	21	236	245	208
Kela: pass.työmarkkinat.asiakkaat	176	180	158	125	130	105	45	60	42	346	370	305
Toimeentuloturvan asiakassuunnitelmat	23	20	5	80	70	3	9	10	0	112	100	8
Kotouttamissuunnitelmat	0	2	0	0	2	0	0	1	0	0	5	0
Vammaispalvelut												
Palveluohjaus, asiakkaat	85	86	86	106	107	107	51	51	51	242	244	244
Vamm.omaishoidontuki, asiakkaat	15	17	17	19	20	20	7	9	9	41	46	46
Toimintakeskus, käynnit	8382	9800	8463	6526	8500	6430	4900	5700	4538	19808	24000	19431
Koululaisten päivähoito, hoitopvt	1081	900	752	566	720	812	33	36	18	1680	1656	1582
Vammaisten perhehoito, hoitopvt	112	100	111	484	500	181	28	80	22	624	680	314
Tuettu asuminen, omatoiminta, käynnit	1080	900	1755	3231	3000	3630	5726	4500	5151	10037	8400	10536
Tuettu asuminen, ostopalvelu, käynnit/ h	360	360	90	522	500	501	0	0	0	882	860	591
Palveluasuminen, ostopalvelu, hoitopäivät	2849	2920	2531	350	365	714	366	365	365	3565	3650	3610
Tehostettu palveluasuminen, omatoiminta, hoitopvt	3554	4500	4010	199	0	33	4054	4015	4086	7807	8515	8129
Tehostettu palv.asuminen,ostopalvelu,hoitopvt	2290	1825	3143	8365	8030	7798	1917	2190	1692	12572	12045	12633
Laitohoito, hoitopäivät	942	600	669	468	500	477	51	30	61	1461	1130	1207
Vpl:n kuljetuspalvelut, asiakkaat	120	120	124	183	170	157	73	75	75	376	365	356
Vpl:n henkilökohtainen avustaja, asiakkaat	35	40	35	52	65	52	25	30	25	112	135	112
Vpl:n asunnon muutostyöt, asiakkaat	6	10	15	13	15	16	2	5	10	21	30	41
Vpl:n palveluasuminen, hoitopäivät/osto	1835	2200	1867	378	730	356	366	730	485	2579	3660	2708
Muiden vpl:n palvelut, asiakkaat	13	10	13	13	5	41	7	2	8	33	17	62
Sosiaalihuoltolain kuljetuspalvelut, asiakkaat	10	10	18	35	25	25	7	4	7	52	39	50
Vpl/palvelusuunnitelmat	21	15		21	25		11	10		53	50	0
Terapiapalvelut												
Perheneuvola, käynnit	955	1380	1518	778	1100	785	233	220	133	1966	2700	2436
Päihdepalvelu, käynnit	2115	3059	3017	1289	1380	1250	35	80	26	3439	4519	4293
Katkaisu- ja kuntoutuslaitoshoito, hoitopvt	474	400	426	210	280	166	8	75		692	755	592
Mielenterveyspalvelut, käynnit	3637	3680	6987	3526	3680	3776	924	1380	1032	8087	8740	11795
Päivätoiminta, käynnit	1406	1400	1886	2511	2500	2579				3917	3900	4465
Tuettu asuminen, omatoiminta, hoitopvt	3013	3285	3256							3013	3285	3256
Tuettu asuminen, ostopalvelu, hoitopvt	1898	2920	1218	444	365	121	1470	1395	1632	3812	4680	2971
Palveluasuminen, omatoiminta, hoitopvt				5090	5110	4785				5090	5110	4785
Palveluasuminen, ostopalvelu, hoitopvt	1906	1825	2428				1229	1460	1416	3135	3285	3844
Tehostettu palv.asuminen,ostopalvelu,hoitopvt	7155	7300	7354	4155	3650	4229	1197	1825	1440	12507	12775	13023

9.3 Terveys- ja vanhuspalvelut

Vastuuhenkilö: Palvelujohtaja Hannele Koski, ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi

9.3.1 Hallinto

Vastuuhenkilö: Palvelujohtaja Hannele Koski, ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi, hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi terveyspalvelut ja hoitotyönjohtaja Ulla Muhonen vanhuspalvelut

Tavoitteena on perusterveydenhuollon ja hoivapalveluiden saatavuuden perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon turvaaminen alueen kuntalaisille ja asiakkaiden/potilaiden hyvä hoito.

Terveys- ja vanhuspalveluita on johdonmukaisesti kehitetty vuonna 2017. Tavoitteena on parantaa palvelujen kysynnän ja tarjonnan kohtaamista läpi koko hoito-, palvelu- ja kuntoutusketjun. Palvelurakenneuudistusta on tehty kaikkien kuntien alueella. Avopalveluiden osalta on otettu käyttöön sähköisiä palveluita ja akuuttivuodeosaston käyttöä on seurattu sähköisen InstaCaren järjestelmän avulla, joka on myös käytössä vuorohoidoissa. Se mahdollistaa koko Selänteen alueen akuuttivuodeosasto- ja vuorohoitopaikkojen hallinnan ja sitä kautta toiminnan suunnittelun siten, että hoito/hoivapaikat ovat tehokkaassa käytössä. Hoito- ja kuntoutussuunnitelmia laaditaan yhdessä asiakkaan ja omaisten kanssa, mikä tukee asiakkaan laadukasta ja yksilöllistä hoitoa sekä sitouttaa asiakasta omahoitoon ja kuntoutumiseen.

Vanhuspalveluiden toimintaa on kehitetty 1.7.2013 tulleen vanhuspalvelulain velvoitteiden ja Selänteen vanhuspalvelusuunnitelman ja vuonna 2017 voimaan tulleen ikääntyneiden laatusuosituksen ja hallituksen kärkihankkeiden mukaisesti. Painopisteenä on iäkkään henkilön toimintakyvyn, sosiaalisen turvallisuuden ja kotona asumisen turvaaminen kotiin annettavia palveluja kehittämällä. Kotisairaaloimintaa on kehitetty edelleen kaikissa kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen yksiköissä yhteistyössä avopalveluiden ja vuodeosaston kanssa.

Terveys- ja vanhuspalveluiden toimialalla vuonna 2016 aloitettu palvelurakenneuudistus on vuoden 2017 aikana saatu toiminnallisesti toteutettua suunnitellusti. Omaishoidon osalta jää omaishoidonohjaajan vakanssin perustaminen ja omaishoitajien- ja omaishoidettavien vertaisryhmät toteutettavaksi vuodelle 2018. Palvelurakenneuudistus näkyy toimialalla uusiutuneena asiakaslähtöisinä toimintoina ja myös kustannusten hallintana koko toimialueella. Kustannukset ovat vuoden 2016 tasolla, vaikka uusina toimintamuotoina on alkanut kotikuntoutus 11/2016, SAS-toiminnan muutos 1/2017, päivätoiminta erillisenä toimintana 4/2017, perhehoito 8/2017 ja lisäksi muita sisällöllisiä toimintatapamuutoksia eri toiminta-alueilla. Henkilöstö on osallistunut aktiivisesti vuoden aikana koulutuksiin ja henkilöstöä on tuettu muutoksiin työnohjauksella.

Pohjois-Pohjanmaan sote-työryhmien työskentelyyn on osallistuttu laajalla joukolla mm. siten, että kaikissa I&O Pohjois-Pohjanmaan kärkihankkeissa on mukana Selänteen edustajat (kotikuntoutus, toimiva kotihoito, hyvinvoinnin- ja terveyden edistäminen, omaishoito, perhehoito ja palveluohjauksen työryhmissä). Lisäksi palvelujohtaja on osallistunut Pohjois-Pohjanmaan muuntokoulutus-hankkeen työryhmään.

Kotihoidon osalta optimointi on otettu käyttöön toiminnanohjausjärjestelmässä ja olemme mukana NHG:n valtakunnallisessa vertailukehittämisessä, jossa on tavoitteena parantaa kotiin annettavien palveluiden laatua lisäämällä asiakkaan luona vietettävää aikaa ja samalla haetaan toimintaan kustannustehokkuutta. Kotihoidossa otettiin käyttöön Haapajärvellä VideoVisit – näköyhteyspalvelu, jonka avulla tuotetaan etäkäyntejä asiakkaan luokse tuomaan lisäturvaa asiakkaan hoitoon. Palvelua on tarkoitus laajentaa koko Selänteen alueelle. Selänteen kotikuntoutuksen toimintamallia on esitelty maakunnalle joulukuussa 2017. Palveluohjauksen keskittäminen kotikuntoutustiimiin on tuonut asiakasvirran hallintaa ja asiakkaiden ohjautumista oikein tarvitsemiinsa palveluihin.

Vuoden aikana saimme rahoitusta OKM:ltä Hyvinvointi työ ja terveys elinkaaritutkimuksen valossa tutkimukseen, yhteensä 99 185 €. Selänteeltä tutkimusryhmän johtajana on mukana lääkäri Sirkka Keinänen-Kiukaanniemi.

Potilasturvallisuussuunnitelman mukaisesti potilaan hoidossa tapahtuvia vaaratilanteita tai läheltä piti-tilanteita seurataan ja käsitellään yksiköittäin ja ne kirjataan Haipro -järjestelmään. Terveys- ja vanhuspalveluissa on v. 2017 aikana ilmoitettu ja tapahtunut 530 (435/2016) vaara tapahtumaa, joista 383 tapahtui potilaalle ja 147 oli läheltä-piti tapahtumia. Vaaratapahtuma liittyi lääkehoitoon 220 (165/2016) kertaa, joista eniten oli lääkkeenanto tai lääkkeenjako virheitä. Tapaturmia ja onnettomuuksia tapahtui potilaille 221 (191/2016) kertaa, joista suurimmassa osassa oli kyseessä kaatuminen. Kaatumisen riskinarviointeja ei ole juurikaan tehty ja se on kehittämiskohteena vuodelle 2018. Lisäksi tiedonkulkuun liittyviä haittatapahtumia ilmoitettiin 30. Vaaratapahtumista arvioitiin, että potilaille ei ollut haittaa 91 (107/2016) tapahtumassa, lievä haitta 105 (98/2016) tapahtumassa, kohtalainen haitta 41 (21/2016) ja vakava haitta kahdelle (5/2016). Määrällisesti eniten tapahtumia ilmoitettiin tehostetusta asumispalveluista ja vuodeosastoilta. Henkilökunta raportoi vaara/haitta -tilanteista vaihtelevasti yksiköissä. Vaaratapahtumat käsitellään yksiköiden omissa palavereissa, joissa mietitään keinoja kuinka tapahtumat voidaan tulevaisuudessa välttää.

Navisec-tietosuoja ja tietoturvakoulutukset tehdään vuosittain. Terveys- ja vanhuspalvelujen palvelulinjan henkilökunnasta, yleistä tietosuojasta ja tietoturvasta -koulutuksen on suorittanut 335 henkilöä kiitettävällä arvosanalla, jolloin vastauksista oikein on ollut 93 %. Terveydenhuollon tietoturva- ja tietosuojakoulutuksen on suorittanut 323 työntekijää hyvällä arvosanalla, vastauksista on ollut oikein 89 %.

Asiakas

Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti niin että palveluiden tuottamisessa on asiakasnäkökulma mukana. Asiakastytyväisyyskyselyt suoritettu kotihoidossa, asumispalveluissa, poliklinikoilla, hammashuollossa ja työterveyshuollossa. Hoito- ja palvelusuunnitelmat toteutetaan asiakaslähtöisesti.

Palvelut

Palveluiden tuottamisessa on huomioitu yksilöllisyys asiakkaan tarpeet ja voimavarat huomioiden.

Asiakas Tervan hallinto 2017				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Terveys- ja hoiva palveluiden saatavuuden turvaaminen alueen asukkailla	Palvelut tuotetaan yksilöllisesti asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti	Asiakkailla on saatavilla samat palvelut samoin kriteerein asuinpaikasta riippumatta	Selänteen alueella on saatavilla tukipalvelut, yöpartio, perhehoito, tuettu asuminen ja kotikuntoutus	Päivätoiminta on kaikilla paikkakunnilla. Kauppa-asointipalvelut kilpailutettiin loppuvuodesta 2017. Perhehoito toimii Pyhäjärvellä kokoaikaisena perhehoitona, Haapajärvellä toiminta oli osa-päiväistä ja jouduttiin purkamaan asiakkaiden toimintakyvyn huonontuessa. ja vuoden lopulla Haapajärvellä toimii perhehoito toimeksiantosopimuksella asiakkaan kotona. Reisjärvellä ei ole koulutettuja perhehoitajia. Uusi perhehoidon kurssi alkaa 2018. Kotikuntoutus on toiminut

				koko Selänteen alueella. Tuettua asumispalvelua on järjestetty kaikkien kuntien alueella.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Oikea ihminen on oikeaan aikaan oikeassa paikassa	Palvelurakennemuutoksen toteuttaminen Hyvinvointitekno- logia	Palveluprosessien kuvaus ja prosessien omistajien nimeäminen Hyvinvointitekno- logian hyödyntäminen eri palvelutoimin- noissa	Palveluprosessit on kuvattuna. Palvelurakenne- uudistus toteutunut Virtuaalikota- käynnit Klinik -käytössä hoidontarpeen arvioinnissa GPS-rannekkeet käytössä kotihoitossa ja palveluasumisessa. Evondos lääkeautomaatit toiminnassa kaikissa kunnissa.	Palveluprosessit on kuvattu vuoden 2017 aikana. Palvelurakenne uudistus toteutunut ja omaishoidon osalta toteutus vuoden 2018 aikana Videovisitt virtuaalikotaikäyntejä on pilotoitu HPJ kotihoitossa, jatkuu edelleen Klinik- yhteydenotto järjestelmä otettiin käyttöön 11/2017. Marras- joulukuussa n. 100 yhteydenottoa/kk. GPS- rannekkeet käytössä kotihoitossa.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Henkilöstön osaaminen ja työhyvinvointi	Henkilöstön osaaminen turvataan työhyvinvointia ja koulutusta lisäämällä	Osaamiskartoitus Koulutuspäivät/hlö	Osaamiskartoi- tukset tehty koko henkilöstölle Koulutussuunni- telma tehtynä työnantajan tarpeen mukaisesti	Osaamiskartoitukset pääosin tehty. Koulutuspäiviä 3,4pv/henkilö. Koulutussuunnitelma tehty yhdessä henkilökunnan ja esimiesten kanssa. Ryhmätyönohjausta ja yksilötyönohjausta toteutettu tarpeen mukaan.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Palveluja tuotetaan kustannustehokkaasti	Resurssien kohden- taminen oikein parantamalla kokonaisuuden hallintaa organisoidulla toimintoja uudelleen.	Kustannustehokkuus valtakunnallisiin mittareihin verrattuna	Valtakunnantason alapuolella	Kustannuslaskenta valmistuu kevään 2018 aikana ja vertailusta raportoidaan kuntayhtymälle erikseen keväällä 2018.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuoden 2017 aikana Haapajärven akuuttivuodeosasto pienennettiin 24 paikasta 20 paikkaan, vastaavasti vuorohoitoon lisättiin 4 arviointipaikkaa. Hallinnollisesti vuorohoito liitettiin akuuttivuodeosaston alaisuuteen. Pyhäjärvellä Köpsinrinteen tehostettu palveluasuminen ja

vuorohoito/arviontiyksikkö liitettiin hallinnollisesti yhden esimiehen alaisuuteen. Samoin Pyhäjärvellä kotihoito on yhden esimiehen alaisuudessa. Aikaisemmin kotihoidossa oli Pyhäjärvellä kaksi esimiestä. Vuoden 2017 aikana Haapajärvellä aloitettiin valmistelevaan Karjalahden palveluasumisyksikön siirtymistä kaupungin tiloista yksityisen palveluntuottajan tiloihin kaupungin myytyä Karjalahden kiinteistön yksityiselle. Pyhäjärvellä aloitettiin loppuvuodesta myös tehostetun palveluasumisen tuottamisen suunnittelu uudella tavalla yksityisen tuottamana.

Toimintatuotot ja –menot

Hallinto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-970 270		-970 270	-1 123 201,13	115,76 %	-988 735,23	-134 465,90
Haapajärven palvelut	-449 560		-449 560	-493 836,11	109,85 %	-450 844,03	-42 992,08
TOIMINTATUOTOT				1 079,37		316,00	763,37
TOIMINTAKULUT	-421 100		-421 100	-483 288,08	114,77 %	-435 498,97	-47 789,11
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-28 460		-28 460	-11 627,40	40,86 %	-15 661,06	4 033,66
Pyhäjärven palvelut	-365 080		-365 080	-433 263,21	118,68 %	-370 274,40	-62 988,81
TOIMINTATUOTOT				160,56		60,00	100,56
TOIMINTAKULUT	-294 780		-294 780	-422 179,33	143,22 %	-357 585,62	-64 593,71
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-70 300		-70 300	-11 244,44	15,99 %	-12 748,78	1 504,34
Reisjärven palvelut	-155 630		-155 630	-196 101,81	126,01 %	-167 616,80	-28 485,01
TOIMINTATUOTOT				154,32		96,00	58,32
TOIMINTAKULUT	-145 330		-145 330	-191 768,89	131,95 %	-161 828,21	-29 940,68
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10 300		-10 300	-4 487,24	43,57 %	-5 884,59	1 397,35

9.3.2 Lääkäreiden- ja hoitajien vastaanottopalvelut

Vastuuhenkilö: Ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi, hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminta-ajatus

Vastaanottopalveluiden saatavuuden turvaaminen alueen asukkaille ja kuntalaisten hyvä hoito.

Toiminnan tavoitteet

Tavoitteena vastaanottotoiminnan kokonaisvaltainen kehittäminen ja erityisongelmien ehkäisy ja varhainen puuttuminen.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Vuoden 2017 aikana ei saatu suunnitellusti rekrytoitua lääkäri työvoimaa ja vuoden aikana jouduttiin edelleen turvautumaan ostopalveluihin/vuokratyövoimaan lääkäripalveluiden osalta.

Asiakas	Vastaanottopalvelut strategia 2017			
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Vastaanottopalveluiden saatavuuden turvaaminen asiakkaille	Palveluiden toteuttamisessa painotetaan ennaltaehkäiseviä ja monimuotoisia palveluita	Ryhmävastaanottojen määrä	Elintaparyhmät 20 ryhmävastaa nottoa/160 asiakasta	Painonhallinnan ja tupakoinnin lopettamisen ryhmiin ei ole saatu osallistujia. Ryhmävastaanotot eivät ole toteutuneet. Sydänhoitajat ja fysioterapeutit ovat aloittaneet Tulppa- ja verkko-ohjaajan koulutuksen. Ryhmät alkavat 2018.
	Toimivat hoitajien ja lääkärin vastaanottopalvelut	T3 hoidon tarpeen arviointi 3 pv sisällä	14 vrk	Hoidontarpeen arviointi toteutuu 3pv:n sisällä. T3 aika lääkäreille vaihtelee resurssien mukaan toteuma 14-30 vrk.
	Sähköisten palveluiden käyttö	Omakannan käyttö	100 %	Omakannan käyttöön on aktiivisesti ohjattu

	Palveluohjaus	Hoitosuunnitelma paljon palveluja käyttäville asiakkaille	5-10 hoitosuunnitelmaa/vastuuhenkilö	asiakkaita, esim. reseptien uusiminen, lab. tulosten ja jatkohoitojen osalta. Klinik – sähköinen yhteydenottopyyntö ohjelma on otettu käyttöön marraskuussa 2017 pkl:lle. Diabetes-ja sydänhoitajat /pkl hoitajat ovat tehneet hoitosuunnitelmia paljon palveluita käyttäneille asiakkaille 1-5/vast.hlö.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Hoitoketjujen ja prosessien kehittäminen asiakaslähtöisesti	Toimivat hoitoketjut ja palveluprosessit	Asiakkaan läpimenoaika Erilaisten asiakkaiden palveluprosessien kuvaaminen (kiireellinen as, kiireetön as, yhteistyöpintojen auki kuvaaminen)	Kiirevastaan-ottopotilaan läpimenoaika 2 h Kiireettömän potilaan vastaanottoaika 21 vrk Prosessit kuvattuna	Kiirevastaanottopotilaan läpimenoaika ei ole mitattu. Kiireettömän potilaan läpimenoaika on T3 aika huomioiden n. 30 vrk. Kiireellisen ja kiireettömän potilaan palveluprosessit on kuvattu yhteisesti loppuvuodesta 2017.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Ihmislähtöinen hoitotyö	Osaava, asiakaslähtöinen, sitoutunut, moniammatillinen henkilökunta	Osaamiskartoitus Virkalääkäreiden määrä Asiantuntijasairaanhoidajien määrä Asiakastytyväisyyskysely	Tehty koko henkilökunnalle Virat/vakanssit täytetty vakituisella henkilökunnalla Asiakastytyväisyyskysely vuoden 2017 aikana	Osaamiskartoitukset on tehty osittain pkl:n hoitohenkilökunnalle. Virkalääkäreitä on ollut 12-13 koko vuoden, joista kaksi on ollut viransijaisia. Ostopalveluilla on jouduttu paikkaamaan lääkäriresursseja. Asiantuntija sairaanhoitajia: diabetes-, sydän-, astma-, muisti-, reuma-, päivystävä- ja reseptioik.hoitajia työskentelee Asiakastytyväisyyskyselyt on toteutettu lokakuussa 2017 ja asiakkaiden tyytyväisyys palveluihin poliklinikoilla oli kyselyjen mukaan hyvä.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Kustannustehokkaat valtakunnallisesti vertailukelpoiset	Vähennetään yksityisiä ostopalveluja	Ostopalvelujen määrä€/vuosi	50 % vuoden 2016 tasosta	Lääk.ostopalveluita on käytetty vast.ottopalveluissa 672.045€/2017. 22 %

vastaanottopalvelut				(-198.630 €) vähemmän kuin v.2016.
	Hoitajan vastaanottopalvelujen tehostaminen	Hoitajien vo käynnit kaikista avovo käynneistä	60 %	Hoitajien vo käynnit kaikista vo käynneistä 68 %.
	Lääkäriresurssien oikea kohdentaminen	Lääkärien vo käynnit/avokäynneistä	40 %	Lääkäreiden vo. käynnit kaikista vo. käynneistä 32 %.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Virka-ajan ulkopuolella päivystyksen käyttö on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna:

Haapajärviset kävivät noin 71 päivystyskäyntiä /kk (2016 n.78 käyntiä), Pyhäjärviset noin 63 päivystyskäyntiä/kk (2016 n.63 käyntiä) ja Reisjärviset kävivät 13 päivystyskäyntiä/kk (2016 n.12 käyntiä/kk.) Yhteensä siis Selänteestä kävi päivystyksessä n. 147 asiakasta/kk yhteispäivystyksissä, josta tulee n. 5 asiakasta/vrk iltaisin ja viikonloppuisin. Tämä kertoo sen, että palveluita on ollut saatavilla Selänteen alueella. Lisäksi päivystykseen on soitettu yhteensä 1.511 lääkärin konsultaatiopuhelua ja 75 hoitajien konsultaatiopuhelua ja hoitajalla päivystyskäyntejä on 298 kpl.

Kiireellistä vastaanottoa on järjestetty Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä ostopalveluna, Reisjärvellä omana toimintana. Ostopalvelujen osalta on lääkäripalveluiden saamisessa ollut vaikeuksia ja palveluntuottajaa jouduttiin vaihtamaan Haapajärven osalta ennen kesäsuukua. Kiireellisen vastaanottojen kilpailutus Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä on tehty vuosille 2018/2019. Lääkäreiden rekrytointia on tehty yhdessä rekrytointifirman ja kuntien kanssa.

Klinik- yhteydenotto sähköisesti on otettu käyttöön marraskuussa 2017. Tämä mahdollistaa kiireettömän yhteydenoton terveyskeskuksiin myös virka-ajan ulkopuolella. Efficia on päivitetty Life-Careksi marraskuussa ja se on aiheuttanut koulutustarvetta ja haasteita myös potilastyöhön.

Toimintatuotot ja -menot

Vastaanottopalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-2 799 230	-137 660	-2 936 890	-3 240 876,92	110,35 %	-3 177 649,20	-63 227,72
Haapajärven palvelut	-1 245 650	-63 560	-1 309 210	-1 340 644,45	102,40 %	-1 399 296,20	58 651,75
TOIMINTATUOTOT	374 500		374 500	335 506,91	89,59 %	318 578,38	16 928,53
TOIMINTAKULUT	-1 613 860	-63 560	-1 677 420	-1 672 245,39	99,69 %	-1 715 597,80	43 352,41
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 290		-6 290	-3 905,97	62,10 %	-2 276,78	-1 629,19
Pyhäjärven palvelut	-1 089 840	-73 500	-1 163 340	-1 339 159,92	115,11 %	-1 281 629,01	-57 530,91
TOIMINTATUOTOT	337 100		337 100	271 073,64	80,41 %	254 916,37	16 157,27
TOIMINTAKULUT	-1 422 130	-73 500	-1 495 630	-1 590 987,56	106,38 %	-1 526 889,79	-64 097,77
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 810		-4 810	-19 246,00	400,12 %	-9 655,59	-9 590,41
Reisjärven palvelut	-463 740	-600	-464 340	-561 072,55	120,83 %	-496 723,99	-64 348,56
TOIMINTATUOTOT	118 100		118 100	132 685,69	112,35 %	126 192,55	6 493,14
TOIMINTAKULUT	-581 110	-600	-581 710	-692 374,29	119,02 %	-622 480,60	-69 893,69
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-730		-730	-1 383,95	189,58 %	-435,94	-948,01

9.3.3 Vuodeosastot

Vastuuhenkilö: Hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminta-ajatus

Vuodeosastopotilaan hyvä kuntouttava hoito ja asiantuntijuuden turvaaminen sekä turvallinen kotiutuminen.

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoitteena turvata lähipalveluna akuuttihoito vuodeosastolla sitä tarvitseville kuntalaisille. Akuuttivuodeosastohoitoa toteutetaan kaikkien kuntien vuodeosastoilla. Vuoden 2017

aikana Haapajärven vuodeosaston paikkamäärää vähennettiin neljällä. Vuodeosastojen käyttöaste laski vuoteen 2016 verrattuna.

Asiakas Vuodeosastot				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Selänteiden asiakkaille järjestetään toimintakykyä tukeva akuuttisairaanhoidon	Yksilöllinen, asiakaslähtöinen hoito ja kuntoutus	Hoitojakson kesto/vrk Kuntouttava asiakastyöaika/vrk	4 - 6vrk 4 h/vrk	Keskimääräinen hoitoaika Hpj os 6,9 vrk Pj os 7,5 vrk R jos 8,7 vrk Kuntouttavaa asiakastyöaikaa ei ole konkreettisesti seurattu. Kuntouttava työote on kaikilla osastoilla periaatteena ja fysioterapeutti on paikalla arkipäivisin ohjaamassa asiakkaita ja henkilökuntaa.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Kotiutusprosessin hallinta ja kehittäminen	Kotikuntoutustiimin toiminta Selänteiden alueella	Kuukauden sisällä päivystyskäynnit Selänteiden alueella	Kotiutusprosessi kuvattuna. Tavoitteena ei käyntejä avopalveluissa kuukauden sisällä	Kotiutusprosessi on kuvattu.
Arviointiyksikön toimiminen vuodeosaston yhteydessä Pj ja Rj	Toimiva hoidon porrastus ja ohjaus	Missä asuu puolen vuoden kuluttua kotiutumisesta Arviointijaksoaikojen määrä ja hoidon kesto vuorokausina	Kotona asuu 94 % ilman palveluita. Arviointijakso-paikat: käyttöaste 100 %, arviointijakson kesto km 2 vk	Arviointijaksoja ei ole toteutettu Pj:n osastolla(Pj päätös). Rj:n osalla toteutettu yksittäisiä arviointijaksoja asiakkaiden tarpeen mukaan.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Hyvän hoidon osaamisen varmistaminen koulutuksella	Osaava moniammatillinen motivoitunut henkilökunta	Fysioterapeutin/toimintaterapeutin työpanos /osasto Koulutuspäivät/hlö	5 pv 3 pv/hlö/v	Fysioterapeutin/kuntohoitajan työpanos saatavilla osastoilla arkipäivisin. Toimintaterapeutin työpanosta tarvittaessa. 1,5 pv koulutusta/työntekijä. Lisäksi tietosuojaja, lääkehoito ja Lifecare nettikoulutusta.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Vain akuuttihoitoa tarvitsevat asiakkaat vuodeosastolla ja vain tarvittavan ajan	Oikea-aikainen hoidon ja palvelutarpeen arviointi	Kokonaishoitopäivien lukumäärä/vuosi	10 % vähemmän verrattuna vuoteen 2016	Hoitopäiviä 2017 yhteensä 19.221 htp. V. 2016 22.243 htp. Vähennystä -13,6 % (3.022 hoitopäivää vähemmän)

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Haapajärven akuuttiosasto on pienentynyt 24 paikkaisesta 20 paikkaiseksi maaliskuussa, tämä on vaikuttanut myös henkilökunnan vähentämisen ja vapautuneiden vakanssien siirron arviointiyritykseen. Henkilökunta on yhdessä kehittänyt yksikön toimintaa. Vuodeosastolla oli kesäsulku ajalla 30.6.-30.7. 2017. Haapajärvisiä hoidettiin Selänteen muilla osastoilla sulun aikana 160 hoitopäivää eli n. 5 potilasta vuorokaudessa. Joulusulun (21.12.-8.1.) aikana Haapajärvellä hoidettiin Pyhäjärvisiä 178 hoitopäivää eli n. 10 potilasta vuorokaudessa. Käyttöaste on v.2017 ollut 91,7 %, keskimääräinen hoitoaika 6,9vrk ja Selänteen ulkokuntalaisia on hoidettu 615 vrk.

Pyhäjärven akuuttiosaston toiminta on jatkunut ennallaan. Kesänsulun aikana Pyhäjärvellä hoidettiin Haapajärvisiä 114 hoitopäivää. Vuodeosastolla oli joulusulku ajalla 21.12.2017-8.1.2018). Käyttöaste on v.2017 ollut 93,4 %, keskimääräinen hoitoaika 7,5 vrk. Selänteen ulkokuntalaisia on hoidettu 362 vrk. Lääkäripalvelua on ostettu koko vuoden 2017 ajan vuodeosastolle.

Reisjärven akuuttiosastolla on toteutettu yöhoito -kokeilu touko- marraskuussa, jossa on vastattu turvapuhelinhälytyksiin yöaikaan yhdessä Honkalinnan asumispalveluyksikön kanssa. Toimintaa on päädytty jatkamaan v. 2018 ajan että saadaan kotona asuminen turvattua myös öisin. Yövuoroja tekevät pääasiassa hoitajat, jotka haluavat osallistua yöhoitoon ja hälytyksien vastaamiseen. Käyttöaste Reisjärven osastolla on v. 2017 ollut 84,5 % ja keskimääräinen hoitoaika 8,7 vrk. Selänteen ulkokuntalaisia on hoidettu 256 vrk. Reisjärven vuodeosastoa käytetään myös vuorohoitoasiakkaille ja arviointijaksoasiakkaille.

Kotiutushoitaja ja kotikuntoutustiimi työskentelevät aktiivisesti yhteistyössä vuodeosastojen, kotihoitojen ja vuorohoitojen kanssa asiakkaiden mahdollisimman nopean kotiutuksen onnistumiseksi ja siten asiakkaan hoitamiseksi oikeassa paikassa oikeaan aikaan.

Toimintatuotot ja –menot

Vuodeosastot	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-4 041 510	-13 020	-4 054 530	-3 883 599,35	95,78 %	-4 021 171,53	137 572,18
Haapajärven palvelut	-1 352 000	-6 570	-1 358 570	-1 269 999,54	93,48 %	-1 525 710,97	255 711,43
TOIMINTATUOTOT	275 000		275 000	415 529,63	151,10 %	394 611,61	20 918,02
TOIMINTAKULUT	-1 625 500	-6 570	-1 632 070	-1 681 275,68	103,01 %	-1 917 739,20	236 463,52
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 500		-1 500	-4 253,49	283,57 %	-2 583,38	-1 670,11
Pyhäjärven palvelut	-1 646 660	-6 300	-1 652 960	-1 654 917,28	100,12 %	-1 407 968,11	-246 949,17
TOIMINTATUOTOT	349 500		349 500	403 281,20	115,39 %	396 379,46	6 901,74
TOIMINTAKULUT	-1 994 160	-6 300	-2 000 460	-2 042 995,48	102,13 %	-1 797 053,00	-245 942,48
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 000		-2 000	-15 203,00	760,15 %	-7 294,57	-7 908,43
Reisjärven palvelut	-1 042 850	-150	-1 043 000	-958 682,53	91,92 %	-1 087 492,45	128 809,92
TOIMINTATUOTOT	201 000		201 000	237 564,39	118,19 %	271 337,50	-33 773,11
TOIMINTAKULUT	-1 242 950	-150	-1 243 100	-1 194 778,69	96,11 %	-1 358 075,68	163 296,99
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-900		-900	-1 468,23	163,14 %	-754,27	-713,96

9.3.4 Täydentävät palvelut

Vastuuhenkilö: Hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminta-ajatus

Laadukkaat ja oikea-aikaiset tukipalvelut turvaavat asiakkaan hyvän hoidon.

Toiminnan tavoitteet

Laadukkaat ja vertailukelpoiset palvelut koko Selänteen alueella.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Asiakas		Täydentävät palvelut 2017		
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Laboratorion näytteenottopalvelut lähellä asiakasta	Näytteenotto jokaisella paikkakunnalla.	Näytteenottopisteet paikkakunnittain	Kolme näytteenottopistettä	Näytteenotto Haapajärvellä, Pyhäjärvellä ja Reisjärvellä.
Kuvantamispalvelut saatavilla	Röntgenpalvelut saatavilla arkipäivisin.	Sulkupäivät	Sulkupäivät max 10 pv.	Kesäsulun aikana Röntgen auki vuoropäivin Hpj ja Pj. Aina yksi rtg avoinna.
Siistit, puhtaat ja toimivat tilat	Laitoshuolto toimii mitoitusten mukaan.	Asiakaspalaute toimitilojen siisteydestä	Asiakaspalaute 2017 aikana.	Laitoshuolto on toiminut suunnitellusti. Asiakaspalautekysely tehdään 2018.
Lääkekeskus mahdollistaa asiakkaiden yksilöllisen lääke seurannan kotihoidossa ja palveluasumisessa	Farmaseuttinen osaaminen käytetään asiakastyöhön.	Asiakkaiden lääkitysten arvioinnit /asiakas	200 asiakasta / vuosi	Farmaseutit ovat konsultoineet ja arvioineet asiakkaiden lääkehoitoa 193:lle asiakkaalle. Vuonna 2017 Reisjärven ja Haapajärven kotihoidon asiakkaat ovat siirtyneet suurelta osin annosjakeluun ja työllistäneet farmaseutteja.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Laadukkaat laboratorion palvelut.	Lab. vastausten saaminen asiakkaan hoidon kannalta riittävän ajoissa sujuvan hoidon takaamiseksi.	Laboratoriotulosten valmistuminen.	Selänteiden analysoinnit valmiit klo 14 mennessä.	Laboratorionäytteiden analysoinnit valmiit pääsääntöisesti klo 14 mennessä.
Toimivat, tarkoituksenmukaiset ja laadukkaat palvelut	Toimiva ja luotettava analytiikka/vierianalytiikka.	Laaduntarkkailun seuranta	Laaduntarkkailu tehty suositusten mukaisesti 100 %	Laaduntarkkailu tehdään suositusten mukaisesti.
Laadukkaat kuvantamispalvelut ja erikoispalveluiden toimivuus	Ajanmukaiset rtg-laitteet ja arkisto ja etälausunnot saadaan sovitulla aikataululla.	Kiireellisten lausuntojen toteutuminen samana päivänä		Kiireelliset rtg-kuvien lausunto onnistuu päivittäin etäyhteyden avulla.
Mitoituksen mukainen taso laitoshuollon palveluissa ja välinehuollon toteutus tarkoituksen mukaisesti.	Työvoiman tarkoituksenmukainen käyttö koko yksikössä.	Mitoitukset tehtynä	Mitoitus tarkistettuna kaikissa yksiköissä 100 %	Mitoitukset laitoshuollon osalta on tehty. Tarkistusta ei ole kaikissa yksiköissä toteutettu.
	Toimiva välinehuolto ja riittävästi turvallisista hoitovälineistä käytettävissä.	Laaduntarkkailu välinehuollon laitteille.	Huollot ja laaduntarkkailu tehty suositusten mukaisesti.	Sähköiset koneet ja laitteet on huollettu huolto-ohjelmien mukaisesti. Välinehuollon koneet ja laitteet huolletaan vuosittain ja

Lääkekeskus ja keskusvarasto tukee eri yksiköiden toimintaa.	Lääkkeet ja hoitotarvikkeet ovat oikea-aikaisesti saataville eri yksiköissä.	Toimitusvarmuus yksiköille. Yhteiset sähköiset tilauskaavakkeet	Poikkeamat toimituksissa Käytössä kaikissa yksiköissä	laatua tarkkaillaan säännöllisesti. Lääkkeet on toimitettu Pyhäjärven ja Haapajärven lääkekeskuksista kaikille Selänteen yksiköille. (PPSHP:n kilpailutus) Hoitotarvikkeiden osalta siirryttiin PPSHP:n varastoasiakkaaksi 1.11.2017 alkaen. Oikeiden tilattavien tuotteiden löytyminen sähköisestä tilausjärjestelmästä on aiheuttanut haasteita tilausvastaaville ja aiheuttanut poikkeamia toimituksiin. Keskusvarastoon PPSHP:n varastoasiakkaaksi siirtymisen jälkeen jääneitä hoitotarvikkeita on purettu yksiköille.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Osaava moniammatillinen henkilökunta	Riittävä ja motivoitunut henkilöstö ja työvoiman saanti Hyvä yhteistyö muiden yksiköiden kanssa	Täytetyt virat/tehtävät Koulutuksiin osallistuminen Sidosryhmäkysely Sairauspoissaolot Virkistyspäivien toteutuminen	100 % 3 pv /hlö vuoden 2017 aikana Toteuma 10 % alle 2016 toteuma 2 krt vuodessa	Täyttöaste 100 %. Koulutusta 1,2pv/henkilö. Lisäksi tietosuoja ja Lifecare koulutukset sekä säteilysuojakoulutukset röntgenissä. Sidosryhmäkyselyt tekemättä. Tehdään 2018 aikana. Rtg:ssä asiakastytyväisyyskysely tehty. Sairaslomat vähentyneet merkittävästi, 70 % vähemmän kuin v. 2016. Virkistysiltapäivä kerran vuodessa.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Kokonaiskustannusten hallinta ja kustannustehokas toiminta	Resurssien oikea kohdentaminen	Talousarvion toteuma 2016	+/- 0	Täydentävät palvelut ovat pysyneet talousarviossa. Talousarvion toteuma -10%.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Täydentävät palvelut (laboratorio, röntgen, väline- ja laitoshuolto, lääkekeskukset ja keskusvarasto) ovat toimineet laadukkaasti ja suunnitelmien mukaan. Pyhäjärvellä aloitettiin laboratorionäytteiden analysointi 14.1.2017 ja samalla myös laboratorioon palkattiin laboratorionhoitaja. Hoitotarvikkeet tilattiin OneMedin kautta lokakuun loppuun saakka ja marraskuun alusta siirryttiin Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin varastoasiakkaaksi.

Toimintatuotot ja –menot

Täydentävät palvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-1 197 040	-70 260	-1 267 300	-1 139 611,11	89,92 %	-1 268 330,89	128 719,78
Haapajärven palvelut	-555 630	-160	-555 790	-467 996,54	84,20 %	-621 773,44	153 776,90
TOIMINTATUOTOT	311 610		311 610	316 371,52	101,53 %	394 854,59	-78 483,07
TOIMINTAKULUT	-800 590	-160	-800 750	-734 758,55	91,76 %	-967 261,77	232 503,22
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-66 650		-66 650	-49 609,51	74,43 %	-49 366,26	-243,25
Pyhäjärven palvelut	-482 350	-60 100	-542 450	-511 308,42	94,26 %	-483 948,67	-27 359,75
TOIMINTATUOTOT	252 940		252 940	179 080,06	70,80 %	242 808,58	-63 728,52
TOIMINTAKULUT	-698 440	-60 100	-758 540	-648 784,30	85,53 %	-697 040,18	48 255,88
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-36 850		-36 850	-41 604,18	112,90 %	-29 717,07	-11 887,11
Reisjärven palvelut	-159 060	-10 000	-169 060	-160 306,15	94,82 %	-162 608,78	2 302,63
TOIMINTATUOTOT	22 700		22 700	14 567,66	64,17 %	13 055,87	1 511,79
TOIMINTAKULUT	-181 060	-10 000	-191 060	-174 512,78	91,34 %	-175 425,30	912,52
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-700		-700	-361,03	51,58 %	-239,35	-121,68

9.3.5 Kuntoutus

Vastuuhenkilö: Hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminta-ajatus

Asukkailla on vastuu omasta hyvinvoinnista, jota kuntoutuspalvelut tukevat tarvittaessa. Palvelut kohdentuvat oikein, ovat monipuolisia ja laadukkaita sekä painottavat ennaltaehkäisevää toimintaa.

Toiminnan tavoitteet

Kuntalaisten toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Erityisongelmien ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Asiakas Kuntoutus 2017				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Ihmisten toiminta- ja työkyvyn ylläpitäminen ja parantaminen elämänkaaren eri vaiheissa.	Resurssien oikein kohdentaminen ennaltaehkäisevään toimintaan	Ennaltaehkäisevä ryhmätoiminta	Kuusi toimintakykyä tukevaa ryhmää toiminnassa 500 asiakasta 200 asiakasta vuodessa	Yhteensä toimii 14 (Hpj 7 Pj 6, Rj 1) erilaista ryhmää ja yhteensä 150 eri asiakasta.
Erityisongelmien ennaltaehkäisy ja kuntoutus sekä varhainen puuttuminen	Oikea-aikainen kuntoutus	Kotikuntoutus asiakkaiden määrä/v Kuinka nopeasti kuntoutus alkaa toimenpiteen/vamman jälkeen	1 – 3 vrk toimenpiteestä/vammasta	Kotikuntoutustiimillä kotikuntoutusasiakkaita 35. Osastoilla kuntoutus alkaa 1-3pv sisällä. Kotiin suoraan leikkauksen jälkeen menevät: kuntoutus alkaa viikon sisällä pääsääntöisesti.
Palvelut (prosessit)				

Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Joustavat monimuotoiset/ moniammatilliset palvelut	Joustavat konsultaatiot eri ammattiryhmien ja erikoissairaanhoidon välillä. Moniammatillinen kuntoutustyöryhmän toiminta Itsehoidon merkityksen oivaltaminen ja oma aktiivisuus ja ryhmätoimintaan motivoituminen	Kuntoutustyöryhmän kokoontumiskerrat Kysely ryhmätoimintaan osallistumisesta	1 krt/kk 50 % jatkaa jossakin omatoimi/harraste ryhmässä	Kuntoutustyöryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Kuntoutuslääkärinä toimii ylilääkäri. Kyselyä ei ole tehty ohjautumisesta omatoimi/harrasteryhmiin.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Osaava moniammatillinen kuntoutustiimi	Riittävät moniammatilliset henkilöstöresurssit Ammattitaitoisen työvoiman saanti	Täytetyt virat/ tehtävät Koulutuksiin osallistuminen	Eri ammattiryhmien vakanssit täytettynä vakituisesti. Koulutuspäivät 3 pv/hlö/vuosi	Puheterapeuteista toinen työlomalla alkuvuoden ja puheterapeutin palveluita on ostettu Pj:lle ja Rj:lle. Syksystä alkaen toinen puhet. on käynyt säännöllisesti 1pv/vk Reisjärvellä ja lisäksi on ostettu puheterapeutin palvelua. Toimintaterapeutti aloitti syyskuussa työnsä. Fysioterapeuttien vakanssit ovat täytettyinä. Koulutuspäiviä 2,6pv/henkilö.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Kokonaiskustannusten hallinta ja kustannustehokas toiminta kuntoutuksessa	Resurssien oikea kohdentaminen Ryhmätoiminta	Palvelusetelien/os to-palveluiden määrä euroina. Ryhmien määrä	Tp 2016 – 10 % 6 ryhmää / vuosi /100 asiakasta	Palvelusetelien ja maksusitoumuksilla ostettujen lääk.kunt. määrä on lisääntynyt koko Selänteessä +27%. (ft+tt). Haapajärvellä nousu toimintaterapioissa, Pyhäjärvellä fysioterapioissa 14 ryhmää/vuosi/ 150 asiakasta.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kuntoutuksessa on aktiivisesti lisätty ryhmätoiminta. Yhteistyö yksiköiden välillä toimii hyvin, työ on yhteistä. Kesän ja lomien sijaisuudet on hoidettu yhteistyössä ilman sijaisia. Suoravastaanottoa on alettu valmistelevaan osaksi palveluketjua.

Toimintatuotot ja –menot

Kuntoutus	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-872 830	-90	-872 920	-889 642,01	101,92 %	-694 664,92	-194 977,09
Haapajärven palvelut	-295 100	-25 090	-320 190	-350 281,73	109,40 %	-283 433,32	-66 848,41
TOIMINTATUOTOT	37 400		37 400	39 927,76	106,76 %	25 398,21	14 529,55
TOIMINTAKULUT	-329 300	-25 090	-354 390	-385 790,99	108,86 %	-307 607,95	-78 183,04
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 200		-3 200	-4 418,50	138,08 %	-1 223,58	-3 194,92
Pyhäjärven palvelut	-408 840		-408 840	-396 699,14	97,03 %	-284 635,17	-112 063,97
TOIMINTATUOTOT	34 350		34 350	26 496,02	77,14 %	32 017,18	-5 521,16
TOIMINTAKULUT	-443 190		-443 190	-414 606,88	93,55 %	-313 099,77	-101 507,11
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-8 588,28		-3 552,58	-5 035,70
Reisjärven palvelut	-168 890	25 000	-143 890	-142 661,14	99,15 %	-126 596,43	-16 064,71
TOIMINTATUOTOT	12 000		12 000	8 526,33	71,05 %	13 540,83	-5 014,50
TOIMINTAKULUT	-180 890	25 000	-155 890	-150 795,23	96,73 %	-139 856,75	-10 938,48
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-392,24		-280,51	-111,73

9.3.6 Ensihoito

Vastuuhenkilö: Ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi

Ensihoito toimii alueella hyvässä yhteistyössä perusterveydenhuollon kanssa. Yhteistyö palveluasumisen kotisairaalan toiminnan turvaamiseksi toimii.

Toimintamenot

Ensihoito	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-891 000		-891 000	-847 160,33	95,08 %	-860 197,04	13 036,71
Haapajärven palvelut	-400 000		-400 000	-398 812,63	99,70 %	-389 685,85	-9 126,78
TOIMINTAKULUT	-400 000		-400 000	-398 812,63	99,70 %	-389 685,85	-9 126,78
Pyhäjärven palvelut	-320 000		-320 000	-323 550,21	101,11 %	-310 857,88	-12 692,33
TOIMINTAKULUT	-320 000		-320 000	-323 550,21	101,11 %	-310 857,88	-12 692,33
Reisjärven palvelut	-171 000		-171 000	-124 797,49	72,98 %	-159 653,31	34 855,82
TOIMINTAKULUT	-171 000		-171 000	-124 797,49	72,98 %	-159 653,31	34 855,82

9.3.7 Työterveyshuolto

Vastuuhenkilö: Hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminta-ajatus

Tuottaa laadukkaita työterveyshuollon palveluita Selänteen alueen asiakkaille hyvän työterveyshuollon käytännön mukaisesti.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Asiakas Työterveyshuolto				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisten palveluiden turvaaminen asiakasyrityksille ja niiden työntekijöille	Asiakaslähtöisten ja ennaltaehkäisevien palveluiden saatavuus oikea-aikaisesti laadukkaasti	Asiakaskäynnit 1lk ja 2lk	60 % asiakasyritysten käynneistä 1.luokan käynnejä	59,2 % asiakasyritysten käynneistä 1.luokan käynnejä.
	Toimiva yhteistyö asiakasyritysten ja asiakkaiden kanssa	Yritysten vuosittainen kontakti Asiakastytytyväisyyskysely	100 % Asiakastytytyväisyyskysely	99 % vuosittainen kontakti. Syksyllä 2017 tehty kaikille

			asiakas yrityk- sille ja asiakkaille tehty 2017	asiakkaille.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Vaikuttavat ja kehittyvät työterveyshuollon palvelut	Toimivat palveluprosessit	Työoloselvitykset	100 %	Työoloselvitykset 95 % .
		Työkyvyn arviointi	Kiireelliset saman päivän aikana 100 % Terveystarkastukset 2vk Lääkärin vastaanotolle pääsee 1.lk 3vk sisällä.	Kiireelliset 99 % hoidetaan saman päivän aikana. Terveystarkastukset 98 % 2vk sisällä. Lääkärin/etälääkärin vastaanotolle 95 % pääsee 1.lk 3vk:n sisällä.
	Vaikuttava työkykyprosessi	Kolmikantaneuvottelut	100/vuosi	Kolmikantaneuvottelut 87 kpl/vuosi
		Työkykyselvitykset	Tehdyistä työkykyselvityksistä henkilö jatkaa työssä 90 %	90 % tehdyistä työkykyselvityksistä henkilö jatkaa työssä.
	Sähköisten palveluiden hyödyntäminen	Kuntoutusneuvottelut Lyncillä	100 % neuvotteluista etänä	99 % neuvotteluista etänä.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Hyvinvoiva, osaava moniammatillinen ja sitoutunut henkilökunta	Riittävät moniammatilliset henkilöstöresurssit	Osaamiskartoitus	Tehty koko henkilökunnalle	Osaamiskartoitukset tehty 2017.
		Koulutuspäivät	Työterveyshuollon ammattihenkilöille koulutusta 7pv/henkilö, muille 3pv/v	Koulutukset tth ammattihenkilöt 4pv/vuosi, muut 3,3,pv/vuosi.
	Ammattitaitoisen työvoiman saanti	Työnohjaus	Työnohjausta 4 x vuodessa	Työnohjaus 5x/vuosi.
		Vakituisten henkilökunnan määrä	100 % vakituinen henkilökunta	vakituinen henkilökunta 86 %.
		Työterveysavustaja Pyhjärven yksikköön (50 %) työjärjestelyin	50 % työterveysavustaja Pj	25 % työterveysavustaja Pj:llä Terveys- ja vanhuspalveluiden hallinnosta.

Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Tasapainoinen talous	Läpinäkyvä tuotteistus	Tuotteistetut palvelut	100 %	Palvelut tuotteistettu 100 %.
	Hinta-laatusuhde kunnossa	Tulot kattavat menot	Tulos +/-0 tilinpäätöksessä	Tulos koko tth -28.336€ Hpj/Kärsämäki piste: +23.115€ Pj -63.094 € Rj -11.643 €

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Budjettia laadittaessa ei ole osattu ennakoida kaikkia toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia. Suuret valtakunnalliset asiakkaat vähensivät merkittävästi sopimuksiin kuuluneita laskutettavia tutkimuksia, joiden kustannusvaikutus oli n. 7.000 euroa, Muita tuloihin vaikuttaneita tekijöitä olivat lääkärintodistusten muuttuminen maksuttomiksi, ja tuloja jäi saamatta n. 10.000 euroa. Marraskuussa Effican päivittäminen LifeCareksi aiheutti sen, että röntgentutkimukset jäivät laskuttamatta (kustannusvaikutus n. 3.000 euroa). Myös muiden käynti tilastojen osalta on ollut haasteita. Haapajärven tth:ssa ulkoiset tuotot jäivät alle budjetoidun mm. sairauslomien ja aiempaa pienemmän lääkäriyöpanoksen vuoksi. Muissa kunnissa ulkoisia tuloja kertyi suunniteltua enemmän. Pyhäjärvellä ja Reisjärvellä sisäisiä tuloja pienensi mm. uusien toimitilojen valmistuminen ja sisäilmaongelmien ratkeaminen. Haapajärven osalta sisäistä toimintaa oli kuitenkin suunniteltua enemmän. Menot alittuivat Haapajärvellä ja Reisjärvellä. Pyhäjärvellä menoja kasvatti lääkäripalvelun osto, joka aiheutti toteuman ylityksen 26.000 euroa. Toiminnassa on suunnattu resursseja työpaikoilla tapahtuvaan toimintaan terveystarkastusten sijaan. Tämä näkyy vastaanottokäyntimäärien vähenemisenä ja työpaikkakäyntien osuuden lisääntymisenä.

Toimintatuotot ja –menot

Työterveyshuolto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erutus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	22 750	-40 260	-17 510	-28 336,37	161,83 %	-111 476,61	83 140,24
Haapajärven palvelut	59 170	-160	59 010	23 114,78	39,17 %	-26 797,97	49 912,75
TOIMINTATUOTOT	823 650		823 650	730 144,01	88,65 %	759 517,23	-29 373,22
TOIMINTAKULUT	-763 680	-160	-763 840	-705 679,94	92,39 %	-784 966,86	79 286,92
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-800		-800	-1 349,29	168,66 %	-1 348,34	-0,95
Pyhäjärven palvelut	-27 760	-40 100	-67 860	-63 093,71	92,98 %	-61 079,53	-2 014,18
TOIMINTATUOTOT	399 700	-40 000	359 700	342 247,71	95,15 %	314 025,79	28 221,92
TOIMINTAKULUT	-426 960	-100	-427 060	-401 002,30	93,90 %	-373 093,43	-27 908,87
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-500		-500	-4 339,12	867,82 %	-2 011,89	-2 327,23
Reisjärven palvelut	-8 660		-8 660	11 642,56	-134,44 %	-23 599,11	35 241,67
TOIMINTATUOTOT	187 250		187 250	161 903,16	86,46 %	139 219,83	22 683,33
TOIMINTAKULUT	-195 910		-195 910	-149 761,89	76,44 %	-162 655,46	12 893,57
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-498,71		-163,48	-335,23

9.3.8 Suun ja hampaiden terveydenhuolto

Vastuuhenkilö: Johtava hammaslääkäri Tapio Hylkilä, vastaava suuhygienisti Arja Walta ja hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi.

Toiminta-ajatus

Suunterveydenhuollon palveluiden saatavuuden turvaaminen alueen asukkaille ja asiakkaiden hyvä hoito.

Toiminnan tavoitteet

Suun ja hampaiden terveyden edistämisen suunnitelman toteuttaminen koko Selänteen alueella ja hoidon mahdollistaminen kaikille ikäluokille.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Asiakas Suun ja hamapaiden terveydenhuolto				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Vastaanottopalveluiden saatavuuden turvaaminen eri-ikäisille asiakkaille	Asiakaslähtöinen ja ennaltaehkäisevä palvelu	Ennaltaehkäisevät käynnit ja ennaltaehkäisevätyö suuhygienistin käynnin yhteydessä(Tilasto)	Kaikista hammashuollon käynneistä 70 %:ssa kirjaus ennaltaehkäisevästä työstä	Kaikista hammashuollon käynneistä 49 %:ssa kirjaus ennaltaehkäisevästä työstä. THL poistanut käytöstä ennaltaehk. työn koodin. Ei voida seurata jatkossa.
		Alakoululaisten/esk areiden ryhmäkäynnit	Kaikki alakoulun ikäryhmät 2 x vuodessa	Reisjärvellä toteutunut kaikille 2 x Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä 1x toteutunut kaikille, osalle ei pystytty toista kertaa toteuttamaan resurssien vuoksi.
		Yläkoulun terveystapahtuma	Toteutetaan joka 3. vuosi	Terveystapahtuma toteutunut 2016, seuraava 2019.
	Toimivat hammashuollon vastaanottopalvelut	Kiireetön T3	30 vrk	Kiireetön aika T3 n. 130 (4kk) Selänteen osalta. Hoitotakuu 6 kk ajassa toteutuu. Hammashoitoloiden välillä on jonkin verran eroja.
		Akuuttiaika	Akuuttiaika 3pv:n sisällä yhteyden otosta.	Akuuttiaika toteutuu 3pv:n sisällä.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Hoitoketjujen ja prosessien kehittäminen asiakaslähtöisesti	Toimivat hoitoketjut, palveluprosessit ja työnjako	Asiakkaan hoidon läpimenoaika (hoidon aloitus/kokonaishoidon päättäminen)	Kokonaishoito on toteutettu 6kk:n sisällä hoidon aloituksesta	Toteutunut pääsääntöisesti Pyhäjärvellä ja Reisjärvellä. Haapajärvellä ei toteudu.
		Ensiapukäyntien määrä	Kaikista omista hammashuollon käynneistä 15 %	Ensiapukäyntien THL tilaston toimenpidekoodi on poistunut, eikä tilastoa saada.

		Dmf 4vuotiailla DMF1 lk, 5lk ja 8lk	Virka-ajan ulkopuolinen päivystyksen käyttö	Kokkolan yhteispäivystyksessä käynyt 14 asiakasta.
	Erikoislääkäripalveluiden käyttö yhteisten kriteerien/hoidonpo rrustuksen mukaisesti	Yhteiset kriteerit	Tavoite 4v 0,35 1lk 0,16 5lk 0,61 8lk 2,47	4v 0,14 1lk 0,12 5lk 0,51 8lk 2,31 Eli reikiintyneiden, paikattujen ja poistettujen hampaiden keskiarvo tarkastetuilla.
		Käynnit erikoishml	Yhteiset erikoissairaanhoidon kriteerit käytössä kaikilla.	Yhteiset erikoissairaanhoidon kriteerit käytössä.
		Lähetteet esh	Käynnit – 10% v. 2016 tasosta(1220 käyntiä- 120)	Erikoishammaslääkärin käynnit lisääntyneet 130 käyntiä eli n. 10 %.
			Lähetteiden määrä - 10 % v. 2016 tasosta	Ei toteutunut
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Osaava asiakaslähtöinen, sitoutunut moniammatillinen henkilökunta	Riittävät moniammatilliset henkilöstöresurssit Ammattitaitoisen työvoiman saanti	Osaamiskartoitus Virka hammaslääkäreiden ja suuhygienistien määrä Haapajärvellä 3,5 hml Asiakastyytyväisyyskysely	Tehty koko henkilökunnalle Virat täytetty vakituisella henkilökunnalla Asiakastyytyväisyyskysely vuoden 2017 aikana	Osaamiskartoitukset tehty hoitajlle ja suuhygienisteille. Hoitajien ja suuhygienistien vakanssit on täytettynä vakituisella henkilökunnalla. Hammaslääkäreiden virat muuten täytettyinä, mutta Haapajärvellä 1,5 virkaa ei ole saatu vakituisesti täytettyä. Resurssi hankittu osin suorilla sopimuksilla ja osin ostopalveluna. Reisjärvellä vuorotteluvapaan sijaisuutta ja Pyhäjärvellä osa-aikatyön sijaisuutta hoidettu ostopalvelulla. Asiakastyytyväisyyskysely tehty lokakuussa 2017
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	

Kustannustehokkaat valtakunnallisesti vertailukelpoiset vastaanottopalvelut	Vähennetään ostopalvelujen käyttöä	Ostopalvelujen määrä/€/vuosi	50 % vuoden 2016 tasosta	Ostopalveluita hankittu: Hpj 45.856 € Pj 38.871 € Rj 65.273 €. Yhteensä 163.758 €. Vähennystä v. 2016 verrattuna -8,5 %(13.758 €).
	Toimiva ennaltaehkäisevätyö ja oikea-aikainen kokonaishoito	Hammaslääkärikäy nnit Suuhygienistikäynn it hammashoitajien käynnit	HML ja SHG käynnit lisääntyvät +10% Hammashoitajien käynnit v. 2016 tasolla	HML käynnit vähentyneet -3 %. Lisääntyneet Hpj(ollut 3,5 hml) ja vähentyneet Rj ja Pj vuorotteluvapaan ja osa-aikaisuuden johdosta. Suuhyg. käynnit lisääntyneet +14 %. Hammashoitajan käynnit lisääntyneet +18 %. lähinnä Reisjärven hammashoitajat kutsuneet asiakkaita jotka Hpj/Pj käyvät suuhygienistillä.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Hammashoitajien sijaisuuksiin on vaikea saada sijaisia koska koulutettuja hammashoitajia ei ole alueella. Tämä aiheuttaa sen, että aina ei ole saatu sijaista ja vakituinen henkilökunta työskentelee kovan paineen alla. Haapajärven välinehuolto on muutettu tehtäväksi alakerran välinehuollossa. Hammashoidon asiakaslaskutus on siirretty toimistohenkilökunnalle. Reisjärvellä työskentelee kaksi hammashoitajaa eläköitymisen johdosta(aikaisemmin ollut 2,5 hammashoitajaa). Hammaslääkäreiden vaihtuvuus ja ajoittainen vaihtelu saatavuudessa aiheuttaa haasteita asiakkaille ja henkilökunnalle. Jokaisen hammastarkastuksen yhteydessä tehdään asiakkaalle yksilöllinen hoitosuunnitelma, jonka mukaan hoitoa jatketaan.

Toimintatuotot ja –menot

Suun ja hampaiden huolto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-1 299 440	109 360	-1 190 080	-1 135 888,01	95,45 %	-1 256 598,42	120 710,41
Haapajärven palvelut	-599 070	44 360	-554 710	-513 631,03	92,59 %	-566 694,36	53 063,33
TOIMINTATUOTOT	264 100		264 100	278 957,98	105,63 %	254 292,82	24 665,16
TOIMINTAKULUT	-808 630	44 360	-764 270	-759 983,21	99,44 %	-790 575,68	30 592,47
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-54 540		-54 540	-32 605,80	59,78 %	-30 411,50	-2 194,30
Pyhäjärven palvelut	-443 180	66 000	-377 180	-354 329,38	93,94 %	-401 130,64	46 801,26
TOIMINTATUOTOT	173 500		173 500	185 528,40	106,93 %	183 300,46	2 227,94
TOIMINTAKULUT	-609 580	66 000	-543 580	-531 393,27	97,76 %	-580 329,45	48 936,18
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 100		-7 100	-8 464,51	119,22 %	-4 101,65	-4 362,86
Reisjärven palvelut	-257 190	-1 000	-258 190	-267 927,60	103,77 %	-288 773,42	20 845,82
TOIMINTATUOTOT	121 300		121 300	129 940,54	107,12 %	165 694,16	-35 753,62
TOIMINTAKULUT	-375 570	-1 000	-376 570	-395 851,37	105,12 %	-454 290,48	58 439,11
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 920		-2 920	-2 016,77	69,07 %	-177,10	-1 839,67

9.3.9 Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Oman toiminnan täydentäminen ostopalveluilla ja muilla kumppanuuksilla perusterveydenhuollon erikoislääkäripalveluiden osalta. Erikoissairaanhoidon vain sinne kuuluvat asiakkaat ja painotetaan ennaltaehkäisevää toimintaa perusterveydenhuollossa.

Toiminnan tavoitteet

Erikoissairaanhoidon tukee perusterveydenhuollon asiakkaan hyvän hoidon laadun varmistamiseksi oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Asiakas Erikoissairaanhoidon 2017				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Oikea-aikaiset monimuotoiset erikoissairaanhoidon palvelut ja reaaliaikainen tiedonkulku	Hoitoon pääsy kiireellisuuden mukaan. Toimivat yhtenäiset tietojärjestelmät	Hoitotakuu Haipro-lukumäärät tiedonkulusta	Toteutuu suositusten mukaisesti 0	Hoitoon pääsy toteutuu suositusten mukaisesti. Tiedonkulusta yhteensä 30 Haipro-ilmoitusta Tervan alueella.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Toimiva hoidonporrastus	Perusterveydenhuollon optimaalinen toiminta ja perusterveydenhuollon erikoislääkäripalveluiden käyttö lähipalveluna	Lähetteen lukumäärä/	4.600 lähetettä	Hpj lähetettä PPSHP 2.171kpl(2016/2.084kpl) Pj lähetettä PPSHP 1.816 kpl(2016/1.909kpl) Haapajärvi ja Pyhäjärvi yhteensä 2017 = 3.987 lähetettä Rj:n lähetteen määrää ei ole saatavilla.
		sähköiset konsultaatiot	700	Sähköisiä konsultaatioita Hpj 287(2016/247) Pj 221(2016/238) Rj- tietoa ei saatavilla
	Oikea-aikaisesti ja erikoissairaanhoidon ohjautuvat erikoissairaanhoidon tarvitsevat asiakkaat.	Hoitopäivien lukumäärä	6.000	Hoitopäiviä PPSHP 6.313. Hpj 3.317, Pj 2.996. Rj:n tietoja ei saatavilla.
		Perusterveydenhuollon erikoislääkäripäivät/asiakaskäynnit	3.800	Peruserikoissairaanhoidon käyntejä 2.578 kpl (2016/3421) Hpj 1.303(2016/1.697) Pj 870(2016/1.246) Rj 350(2016/478)
	Dialyysiyksikön toiminta lähipalvelua	Hoitopäivien lukumäärä	1.600	Dialyysihoidoja 1.713. Selänteen ulkokuntalaisille 383 hoitoa
Henkilöstö				
Strategiset	Kriittiset	Mittari	Tavoitetaso	

päämäärät	menestystekijät		2017	
Toimiva ammattitaitoinen joustava yhteistyöhaluinen henkilöstö	Osaava ammattitaitoinen henkilöstö riittävän resurssien Ammattitaitoinen henkilöstö	Alueellisten koulutuspäivien /etäkoulutusten määrä Yleislääketieteen erikoislääkärikoulutus	1-2pv/viikko 1-2 / koulutus	Etäkoulutuksia tilattu 20 pv. n. 1pv/joka toinen viikko. Yleislääketieteen erikoistumiskoulutuksessa ei ole yhtään lääkärä.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Erikoissairaanhoidon kustannusten hallinta	Toimiva perusterveydenhuolto ja toimiva hoidonporrastus. Hallittu yksityissairaalapalvelujen käyttö	Erikoissairaanhoidon ostopalveluiden toteuma 2017	-1,6 % vuoden 2016 tasosta.	PPSHP Hpj -2,9% PJ +4,0% Soite Rj: -12% Yksityissairaaloiden käyttö -47% verrattuna v.2016 vuoteen Erikoislääkäritoiminta -12% verrattuna v.2016

Toimintatuotot ja –menot

Erikoissairaanhoito	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-18 572 470	-1 332 710	-19 905 180	-20 098 061,04	100,97 %	-21 228 896,54	1 130 835,50
Haapajärven palvelut	-8 456 970	-1 760	-8 458 730	-8 917 429,82	105,42 %	-9 532 517,40	615 087,58
TOIMINTATUOTOT	547 000		547 000	543 479,43	99,36 %	576 047,93	-32 568,50
TOIMINTAKULUT	-9 003 370	-1 760	-9 005 130	-9 460 503,91	105,06 %	-10 107 975,52	647 471,61
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-600		-600	-405,34	67,56 %	-589,81	184,47
Pyhäjärven palvelut	-7 115 100	-830 800	-7 945 900	-8 014 132,55	100,86 %	-7 927 182,00	-86 950,55
TOIMINTATUOTOT	50 000		50 000	58 949,72	117,90 %	61 314,56	-2 364,84
TOIMINTAKULUT	-7 165 100	-830 800	-7 995 900	-8 073 082,27	100,97 %	-7 988 496,56	-84 585,71
Reisjärven palvelut	-3 000 400	-500 150	-3 500 550	-3 166 498,67	90,46 %	-3 769 197,14	602 698,47
TOIMINTATUOTOT	10 000		10 000	6 114,40	61,14 %	11 494,90	-5 380,50
TOIMINTAKULUT	-3 010 400	-500 150	-3 510 550	-3 172 613,07	90,37 %	-3 780 692,04	608 078,97

9.3.10 Kotiin annettavat palvelut

Vastuuhenkilö: Hoito- ja vanhustyönjohtaja Ulla Muhonen

Toiminta ajatus

Toimivat asiakaslähtöiset lähipalvelut Selänteen alueella

Toiminnan tavoitteet

Kotihoidon systemaattinen kehittäminen vastaamaan tulevaisuuden tarpeita ja palveluohjauksen kehittäminen. Oikea asiakas oikealla paikalla oikealla kustannuksella.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Asiakas

Vuonna 2017 asiakkaiden ohjautuminen palveluihin on saatu keskittyä kotikuntoutustiimin palveluohjauksen ja uudelleen organisoidun SAS -toiminnan avulla asiakaslähtöisesti asiakkaan voimavarat ja yksilölliset tarpeet huomioiden.

Palvelut

Palvelurakenneuudistus on saatu toteutettua ja palveluprosessit kuvattua vuoden 2017 aikana lukuun ottamatta omaishoitoa, jonka kehittämistä jatketaan vuonna 2018.

Asiakas	Kotihoito strategia 2017
---------	--------------------------

Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Mahdollistetaan ikääntyvien inhimillinen kotona asuminen.	Moniammatillinen henkilöstö	Asiakastytytvyisyyskysely myös yhteistyö kumppaneille	100 %	Vuonna 2017 on tehty kolmiulotteinen asiakastytytvyisyyskysely (asiakas, omaiset ja henkilökunta) kotihoitoon ja asumispalveluihin. Vuonna 2018 toteutetaan vuoroahoito, päivätoiminta ja perhehoito sekä omaishoito
	Toimintakykyä tukeva ja kuntouttava työote	Ergonomia-korttikoulutuksen suorittaneet	70 % henkilökunnasta suorittanut koulutuksen	Vuoden 2017 aikana toteutettiin 8 ryhmää ja koulutuksia jatketaan vuonna 2018
		Ihmislähtöinen ajattelumalli koulutus suoritettu	100 % henkilökunnasta käynyt koulutuksen	Koulutusta on saanut koko vanhuspalveluiden henkilökunta
	Asiakkaan yksilöllinen hoidon arvioiminen ja suunnitleminen asiakkaan ja läheisten kanssa yhdessä RAI-mittaristoa hyödyntäen	Asiakkaan kanssa yhdessä laaditut hoito- ja palvelusuunnitelmat	100 %	Hoito- ja palvelusuunnitelmien tekeminen RAI-arviointia hyödyntäen yhdessä asiakkaan ja omaisten kanssa on tehty uusien asiakkaiden kanssa. Muiden asiakkaiden kanssa hoito- ja palvelusuunnitelmia päivitetään jatkuvasti RAI-arviointia hyödyntäen.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Oikean aikaiset ja tarpeiden mukaiset palvelut	Toimiva palveluohjaus ja kriteeristö	Kotona asuvien asiakkaiden suhteellinen osuus 75 v	93 %	92,1 % asuu kotona yli 75-vuotiaista Selänteellä
		70-vuotisten terveystarkastusten määrä	80 %	Toteuma on jäänyt alle tavoitteen
		Omaishoitajien terveystarkastusten määrä	100 %	Tehdään joka 3 vuosi HJ ja PJ Reisjärvellä toteutunut joka toinen vuosi.
		Seniorineuvolakäynnit	1.200 käyntiä /vuosi	Käyntitilastointeja ei voida laskea vuodelta 2017, mutta kaikilla paikkakunnilla toimii seniorineuvola Haapajärvellä ja

				Pyhäjärvellä 2 krt viikossa ja Rj kerran viikossa tai tarvittaessa.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Moniammatillinen ja tiimityöhön kykenevä henkilöstö	Osaava moniammatillinen motivoitunut henkilökunta	Toteutuneet koulutuspäivät	3 pv/vuosi	3,4 pv/vuosi
		Sairaslomapäivien lukumäärä	Sairaslomapäivien väheneminen 10 % vuoden 2016 tasosta	sairaslomat ovat vähentyneet tervan alueella 18,6 % vuoden 2016 tasosta
	Alueellinen tiimityöskentely koko alueella toiminnassa.	Asiantuntijoiden konsultointikerrat kotihoidossa	Päivittäin	Terveyskeskuslääkäri-konsultaatiot sovitusti ja tarvittaessa. Geriatriin palvelut. Kotikuntoutustiimin moniammatilliset konsultaatiot saatavissa päivittäin.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Toiminta järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti niin, että laadulliset tavoitteet säilytetään	Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän optimoinnin käyttöönotto	Asiakastyöaika	60 %	Asiakastyöaika vaihdellut km 52 % 11/2017
	Hoito- ja palvelusuunnitelmat ovat ajantasalla.	Hoito- ja palvelusuunnitelmien päivitys 3 kk välein ja tarvittaessa useammin.	100 %	Hoito- ja palvelusuunnitelmat päivitetty 6 kk välein ja tarvittaessa asiakkaan tilanteen muuttuessa.
	Kotihoidon myöntäminen määrääjäksi	Säännöllisten kotihoidon asiakkaiden määrä	5 % vähemmän vuoden 2016 tasoon	32,8 % vähemmän säännöllisen kotihoidon asiakkaita vuonna 2017

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kotihoidon asiakkaat ohjautuvat kotihoitoon keskitetysti palvelutarpeen arvioinnin kautta ja asiakkaat ovat ohjautuneet tarvittaessa kotikuntoutusjaksolle ja kotihoito on myönnetty ensisijaisesti määräaikaisena. Vuonna 2017 palveluohjauksen kautta ohjautui uusia asiakkaita 381. Säännöllisiä uusia asiakkaita vuonna 2017 tuli 83 % vähemmän kuin vuonna 2016 ja uusia tilapäisiä kotihoidon asiakkaita 63 % vähemmän kuin vuonna 2016. Kotihoidossa siirryttiin vuoden aikana toiminnanohjausjärjestelmässä optimointiin, jolla pyritään saamaan mahdollisimman toimiva työpäivän organisointi henkilökunnalle ja sitä kautta mahdollistetaan asiakkaalle riittävästi aikaa. NHG:n vertailuraportti/vertailutietoa kotihoidon toteutuneista tapahtumista saadaan kuukausittain. Lisäksi vuonna 2017 suunnitellusti aloitettiin VideoVisit hyvinvointiteknologia pilotti Haapajärven kotihoidossa, jolloin myös suunniteltiin pilotti kotikuntoutuksen/hyvinvointiteknologian vaikuttavuuden arvioinnista ja kustannustehokkuudesta vuodelle 2018.

Toimintatuotot ja –menot

Kotiin annettavat palvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-5 047 880	-475 690	-5 523 570	-5 540 874,55	100,31 %	-5 624 228,67	83 354,12
Haapajärven palvelut	-1 996 540	-71 390	-2 067 930	-2 122 011,71	102,62 %	-2 096 523,20	-25 488,51
TOIMINTATUOTOT	605 800		605 800	522 123,63	86,19 %	505 368,41	16 755,22
TOIMINTAKULUT	-2 593 940	-71 390	-2 665 330	-2 636 662,83	98,92 %	-2 593 074,05	-43 588,78
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 400		-8 400	-7 472,51	88,96 %	-8 817,56	1 345,05
Pyhäjärven palvelut	-2 353 240	-404 300	-2 757 540	-2 754 223,74	99,88 %	-2 882 870,92	128 647,18
TOIMINTAKULUT	-2 852 190	-404 300	-3 256 490	-3 242 482,91	99,57 %	-3 427 643,27	185 160,36
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10 050		-10 050	-13 796,23	137,28 %	-12 086,99	-1 709,24
Reisjärven palvelut	-698 100		-698 100	-664 639,10	95,21 %	-644 834,55	-19 804,55
TOIMINTATUOTOT	179 900		179 900	212 765,66	118,27 %	207 302,49	5 463,17
TOIMINTAKULUT	-874 500		-874 500	-874 295,30	99,98 %	-848 681,10	-25 614,20
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 500		-3 500	-3 109,46	88,84 %	-3 455,94	346,48

9.3.11 Vuorohoito, päivätoiminta ja omaishoito

Vastuuhenkilö: Hoito- ja vanhustyönjohtaja Ulla Muhonen

Toiminta-ajatus

Ennaltaehkäisevät palvelut ovat ensisijaisia asiakkaan voimavarat huomioiden.

Toiminnan tavoitteet

Keskitetyn palveluohjauksen myötä ennaltaehkäisevät palvelut ovat ensisijaisia palveluita ikääntyville, kuten päivätoiminta ja omaishoito ja omaishoidon vapaat ja ympärivuorokautinen arvionti/kuntoutusjakso. Tavoitteena on toimintakykyinen kotona asuva hyvinvoiva ikäihminen.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Vuonna 2017 päivätoiminnan palvelut kaikilla paikkakunnilla eriytettiin asumispalveluista ja päivätoiminnasta tuli määräaikaista, kuntouttavaa, tavoitteellista asiakkaan toimintakykyä tukevaa toimintaa. Vuorohoidon/arviointiyksikön toimintaa kehitettiin kuntouttavaksi asiakkaan voimavaroja tukevaksi arjen kuntoutukseksi niin, että asiakas voi asua kotona turvallisesti aikaisempaa pidempään.

Asiakas Päivätoiminta, omaishoito ja vuorohoito				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Mielekäs arjentuki sisältäen päivätoimintaa ja sosiaalista kanssakäymistä.	Suunnitelmallinen ja tavoitteellinen päivätoiminta	Päivätoimintakävijöiden lukumäärä toimintapäivien lukumäärä	Vuoteen 2016 kasvua 150 % 13 pv/viikossa	Päivätoimintapäivät ovat toteutuneet 13 pv /viikko (päivätoimintapäivät lisääntyneet 306 päivällä) ja uusien kävijöiden lukumäärä on kasvanut viisinkertaisesti vuoteen 2016 verrattuna
Omaishoitajien jaksamisen tukeminen	Monipuolinen ohjaus ja tuki	Omaishoitajien tarkastukset ryhmätoimintakerrat	100 %	Omaishoitajien terveystarkastukset eivät ole toteutuneet suunnitellusti. Ryhmätoiminnot ovat toteutuneet muistiasiakkaiden kohdalla ja muuten ryhmätoiminnot ovat käynnistyneet vuoden 2017 lopulla ja osa käynnistyy 2018 alussa.

Riittävästi toimintakykyä tukevaa tavoitteellista vuorohoitoa	Vuorohoitoapaikat toimivat aidosti toimintakykyä tukevana lyhytaikaishoitoapaikkoina	Vuorohoitojaksojen määrä/as/vuosi kuormitusaste	120 km.12 vk/vuosi 100 %	Vuorohoitoapaikkojen käyttöaste lisääntynyt ja vuorohoitoa sai 758 päivää enemmän vuoteen 2016 verrattuna
Turvallista kotona asumista tukipalveluiden ja hyvinvointitekniikan avulla	Tukipalvelut ja hyvinvointitekniikka kotona asumista tukevana palveluna saatavilla	Tukipalveluasiakkaat joilla ei säännöllistä kotihoitoa	Vuoden 2016 tasoon lisäys asiakasmäärissä 50 %	
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Toiminnaltaan monipuolinen tavoitteellinen päivätoiminta tukipalveluna kotona asumisen tukemiseen	Toiminnallista päivätoimintaa on tarjolla koko Selänteen alueella.	Selänteen alueella toimivien päiväkeskusten lukumäärä	6 kpl	Toteutunut tehostetussa palveluasumisyksiköissä (3) toteutetaan päivätoimintaa ja lisäksi kolme erillistä päivätoimintayksikköä.
Omaishoitajien jaksamisen tukeminen monipuolisilla tukitoimilla	Monipuolinen palveluvalikoima omaishoitajien jaksamisen tukemiseen.	Omaishoitajien/omaishoidettavien osallistuminen tukitoimintoihin	Kaikissa toiminnoissa on osallistujia	Kaikissa toteutettavissa palvelutoiminnoissa on ollut osanottajia.
Tavoitteellista toimintakykyä ylläpitävää ja kotona asumista tukevaa vuorohoitoa	Vuorohoitojaksoille on laadittu päiväkohtainen tavoitteellinen toimintakykyä ylläpitävä/parantava sisältö	Viikko-ohjelmat tehtynä Yhdessä laaditut tavoitteelliset hoito- ja palvelusuunnitelmat jaksoille laadittuna.	Viikko-ohjelmat tehty 100 %	Asiakkaille on laadittu tavoitteelliset viikko-ohjelmat
Monipuolinen hyvinvointitekniikan hyödyntäminen kotona asumisen turvaajana	Erilaiset teknologiaratkaisut on käytettävissä	Jatkohoitosuunnitelma laadittu Tekniikan hyödyntäminen vaihtoehtona kotikäynnille ja kotikäyntien lukumäärän vähentäminen Erilaisten hyvinvointitekniikoiden vaihtoehtojen lukumäärä	100 % Jos 4 käyntiä, niin 1 käynnin korvaaminen tekniikan ratkaisujen avulla 5 kpl	Jatkosuunnitelmat laadittu Ovihälytín, paikantava turvaranneke ja lääkeautomaatti, VideoVisit näköyhteysspalvelu käytössä. Ei toteudu koko kuntayhtymän alueella. On käytössä ensisijaisesti Haapajärvellä 4 kpl toteutuneena
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Moniammatillinen osaava ihmislähtöinen henkilökunta	Päivätoiminnassa ja vuorohoidossa on moniammatillinen	Koulutuspäivät Fysioterapeuttien,	3 pv /vuosi Henkilöstöluk	3,4pv/hlö Päivätoimintaan

	koulutettu henkilöstö	palveluohjaus, sairaan-hoitaja, lähihoitaja, toimintaterapeuttien lukumäärä	umäärä	osallistunut geronomi, toimintaterapeutti, muistikoordinaattori ,lähihoitajia kolme ja fysioterapeutti
		Osaamiskartoitus	Tehty	Tehdään vuonna 2018
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Kustannustehokkaat tukipalvelut kotona asumisen mahdollistamiseksi	Palvelurakenteen toteutuminen/keventäminen tukipalveluja lisäämällä	Kotihoidon peittävyys 75v palveluasumisen peittävyys 75v Omaishoidon peittävyys Perhehoidossa asuvien osuus Tukipalveluiden osuus 75 v Kustannusten kohdentuminen kotiin annettaviin palveluihin %	max 13 % Max 6 % 6 % 1 % 20 % 50 % kotiin annettavat palvelut	Säännöllisen kotihoidon peittävyys yli 75 v 18,3 % 7,9 % 8 % 0,3 % Kustannuksista kohdentuu kotiin annettaviin palveluihin 51 %

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Valtakunnallisten ja maakunnallisten tavoitteiden mukaisesti painotettu on ennaltaehkäiseviin palveluihin. Palveluohjaus on nostettu keskiöön ja samalla on lisätty ja toiminnallisesti kehitetty tukipalveluita ja päivätoimintaa ja huomioitu toimintojen kehittämisessä asiakasnäkökulma ja henkilöstönnäkökulma. Kotikuntoutusta ns arkikuntoutusta on kehitetty maakunnallisten ja valtakunnallisten linjausten mukaisesti ja toiminnan tulokset näkyvät vuoden 2017 tilinpäätöksessä. Omaishoidon kehittämistä on jatkettu vuoden aikana ja perhehoito on aloitettu omaishoidon tukena ja sitä on viety suunnitelmallisesti eteenpäin tavoitteena saada lisää perhehoitajia Selänteen alueelle.

Toimintatuotot ja –menot

Vuorohoito, päivätoiminta, omaishoito	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erutus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-1 882 730	-82 790	-1 965 520	-2 013 426,57	102,44 %	-1 959 895,94	-53 530,63
Haapajärven palvelut	-992 390	-130 890	-1 123 280	-1 046 797,52	93,19 %	-1 101 907,59	55 110,07
TOIMINTATUOTOT	217 400		217 400	289 699,35	133,26 %	208 318,49	81 380,86
TOIMINTAKULUT	-1 208 590	-130 890	-1 339 480	-1 336 435,38	99,77 %	-1 309 702,55	-26 732,83
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 200		-1 200	-61,49	5,12 %	-523,53	462,04
Pyhäjärven palvelut	-704 620	48 100	-656 520	-767 620,06	116,92 %	-719 890,29	-47 729,77
TOIMINTATUOTOT	157 200		157 200	188 020,53	119,61 %	145 634,96	42 385,57
TOIMINTAKULUT	-861 820	48 100	-813 720	-955 640,59	117,44 %	-865 525,25	-90 115,34
Reisjärven palvelut	-185 720		-185 720	-199 008,99	107,16 %	-138 098,06	-60 910,93
TOIMINTATUOTOT	10 000		10 000	7 380,40	73,80 %	7 948,50	-568,10
TOIMINTAKULUT	-195 720		-195 720	-206 389,39	105,45 %	-146 046,56	-60 342,83

9.3.12 Asumispalvelut

Vastuuhenkilö: Hoito- ja vanhustyönjohtaja Ulla Muhonen

Toiminta-ajatus

Ensisijaisesti palvelutarpeessa huomioidaan asiakkaan omat voimavarat ja mietitään asumispalvelu asiakkaan näkökulmasta vaihtoehtoina perhehoito, tuettu palveluasuminen, tehostettu palveluasuminen omana toimintana tai palvelusetelillä asiakkaan palvelutarpeesta johtuen.

Toiminnan tavoitteet

Jokainen Selänteen asukas asuu kotona, joko omassa kodissaan tai eri asumismuodoissa (perhehoito, tuettu asuminen tai tehostettu palveluasuminen). Tavoitteena asiakkaan oman elämän hallinta niissä toiminnoissa joissa hän itse kykenee tai avustettaessa turvallisesti asumaan.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Asiakas

Asiakkaan itsemääräämisoikeus niissä asioissa joissa hän kykenee ja oma mielipide esim hoitosuunnitelman laatimiseen tarvittaessa yhdessä omaisten kanssa.

Palvelut

Monipuolinen asiakkaan toimintakykyä tukeva palveluvalikoima.

Asiakas Tehostettu palveluasuminen				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Asiakkaan inhimillinen ja turvallinen elämä omassa kodissa loppuun saakka.	Asiakkaan yksilöllinen hoidon arvioiminen ja suunnitteleminen asiakkaan ja läheisten kanssa yhdessä RAI-mittaristoa hyödyntäen	Asiakkaan kanssa yhdessä laaditut hoito- ja palvelusuunnitelmat	100 %	Kaikissa omissa ja yksityisissä palveluasumisenyksiköissä päivitetyt hoito- ja palvelusuunnitelmat asiakkaan, omaisten ja henkilökunnan kanssa yhdessä tehtynä. Ostettu geriatriin palvelu 2017.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Oikea-aikaiset palvelut ,ja monipuolinen palvelutarjonta.	Toimiva palveluohjaus ja kriteeristö.	Tehostetussa palveluasumisessa yli 75 v	Enintään 6 % yli 75	7,9 %
		Alle 75 vuotiaista	1 %	Toteutuu
Turvallinen akuutti sairaanhoito ja elämän loppuvaiheen hoito	Toimiva palveluprosessi kotisairaaloiminnassa	Kotisairaala vuorokaudet	600 vrk	346 vrk vuorohoidon osalta tilastoinnista Hj
		Palveluprosessi-kuvaus	Tehty	Tehty 12/2017
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Inhimillinen ihmislähtöinen osaava henkilöstö	Henkilöstön asenne ja sitoutuneisuus ihmislähtöiseen ajattelumalliin.	Osaamiskartoitus		Tehty henkilökunnalle 2016 – 2017
	Ammatillisen	Asiakastyytyväisyysky	Tehty	Tehty kaikille

	osaamisen päivittäminen säännöllisesti.	sely	kaikille asiakkaille, omaisille ja henkilökunnalle	tehostetun palveluasumisen asiakkaille, omaisille ja henkilökunnalle kesä/syky 2017
		Kehittämispäivät	Neljä iltapäivää/vuosi	Toteutunut 2 /vuosi
		Koulutuspäivät	3 pv/vuosi Tuntevakoulutus /10 työntekijää/ Kinestetiikka-koulutus	toteutunut 3 pv/vuosi / 10 työntekijää 10 työntekijää peruskurssi 2017
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Ympäri vuorokautisen hoitopäivien määrällinen lasku tehostamalla avopalveja	Toimivat palveluprosessit ja joustava SAS -työryhmän toiminta yhdessä kotiutustiimin kanssa	Palveluprosessien yhtymäpinnat kuvattuna SAS-työryhmän kokoontumiset kotiutustiimin kanssa ja myönnetty uudet palvelusetelit ja oma toiminta paikat	Palveluprosessit kuvattuna Uudet myönnetty palveluasumisen paikat Ostopalvelujen vähentäminen 9 paikkaa vuoden 2016 tasoon	Kaikki palveluprosessit kuvattuna 12/2017 79 kpl sisältää perhehoidon, kotikuntamuuttajat, oma toiminta ja palveluseteli Palvelusetelin myöntämisiä ei ole vähennetty vaan lisätty vuoden 2017 aikana kuntien oman linjauksen mukaisesti keväällä 2017 .

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Tehostetun palveluasumisen paikat eivät omana toimintana muuttuneet määrällisesti kuin yhdellä. Pyhäjärvellä lisättiin remontin yhteydessä yksi paikka (59>60). Ostopalveluja palvelusetelillä lisättiin kuntien toivomuksesta. Uutena toimintana asumispalveluihin tuli lisänä perhehoito, jota aloitettiin niin Pyhäjärvellä kuin Haapajärvellä. Tehostetun palveluasumisen kriteerit on päivitetty vuonna 2015 ja nyt uudet asukkaat, jotka pääsevät kriteerien mukaan tehostettuun palveluasumiseen, asuvat siellä keskimäärin noin vuoden verran. Yhteensä 79 uutta myönteistä asumispalvelupäätöstä. Perhehoitoa myönnettiin seitsemälle henkilölle ja kahdelle henkilölle tuettua palveluasumista ja lopuille myönnettiin tehostetun palveluasumisen paikka omaan toimintaan tai palveluseteli. Tehostetussa palveluasumisessa on erityisesti kiinnitetty huomiota ja kehitetty asiakkaan päivän sisältöä ja omahoitajuutta. Henkilökuntaa on käynyt Tunteva-koulutuksissa, ergonomiakortti-koulutuksessa sekä kinestetiikka koulutuksessa, joka aloitettiin vuonna 2017. Työyksiköiden toiminnan kehittäminen näkyi hyvänä asiakaspalautteena syksyllä 2017 tehdyssä kyselyssä.

Toimintatuotot ja –menot

Asumispalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-5 871 650	-543 440	-6 415 090	-6 125 182,66	95,48 %	-6 811 993,78	686 811,12
Haapajärven palvelut	-2 222 240	-236 740	-2 458 980	-2 375 403,70	96,60 %	-2 532 050,99	156 647,29
TOIMINTATUOTOT	561 500		561 500	529 303,80	94,27 %	663 945,67	-134 641,87
TOIMINTAKULUT	-2 760 940	-236 740	-2 997 680	-2 896 628,32	96,63 %	-3 182 198,05	285 569,73
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-22 800		-22 800	-8 079,18	35,44 %	-13 798,61	5 719,43
Pyhäjärven palvelut	-2 382 520	-401 700	-2 784 220	-2 632 977,10	94,57 %	-2 972 745,31	339 768,21
TOIMINTATUOTOT	892 700		892 700	820 784,85	91,94 %	848 364,87	-27 580,02
TOIMINTAKULUT	-3 268 020	-401 700	-3 669 720	-3 447 628,94	93,95 %	-3 812 730,93	365 101,99
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 200		-7 200	-6 133,01	85,18 %	-8 379,25	2 246,24
Reisjärven palvelut	-1 266 890	95 000	-1 171 890	-1 116 801,86	95,30 %	-1 307 197,48	190 395,62
TOIMINTATUOTOT	302 250		302 250	350 037,21	115,81 %	405 995,93	-55 958,72
TOIMINTAKULUT	-1 551 840	95 000	-1 456 840	-1 451 620,61	99,64 %	-1 698 334,75	246 714,14
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-17 300		-17 300	-15 218,46	87,97 %	-14 858,66	-359,80

Terveys- ja vanhushpalvelut yhteensä

Terveys- ja vanhushpalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2017	Kum %	TP2016	Erotus 2016/2017 €
Kaikki yhteensä	-43 423 300	-2 586 560	-46 009 860	-46 065 860,05	100,12 %	-48 003 838,77	1 937 978,72
Haapajärven palvelut	-18 505 980	-491 960	-18 997 940	-19 273 730,00	101,45 %	-20 527 235,32	1 253 505,32
Terveys- ja vanhushpalvelut (kh, as.palv., ak.os.)	-6 563 170	-445 590	-7 008 760	-6 814 212,47	97,22 %	-7 256 192,75	441 980,28
A3100 TOIMINTATUOTOT	1 659 700		1 659 700	1 756 656,41	105,84 %	1 772 244,18	-15 587,77
A4100 TOIMINTAKULUT	-8 188 970	-445 590	-8 634 560	-8 551 002,21	99,03 %	-9 002 713,85	451 711,64
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-33 900		-33 900	-19 866,67	58,60 %	-25 723,08	5 856,41
Terveiden ja sairaanhoidon avopalvelut	-11 942 810	-46 370	-11 989 180	-12 459 517,53	103,92 %	-13 271 042,57	811 525,04
A3100 TOIMINTATUOTOT	2 358 260		2 358 260	2 245 466,98	95,22 %	2 329 005,16	-83 538,18
A4100 TOIMINTAKULUT	-14 140 530	-46 370	-14 186 900	-14 601 062,70	102,92 %	-15 499 170,40	898 107,70
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-160 540		-160 540	-103 921,81	64,73 %	-100 877,33	-3 044,48
Pyhäjärven palvelut	-17 339 190	-1 702 700	-19 041 890	-19 245 274,72	101,07 %	-19 104 211,93	-141 062,79
Terveys- ja vanhushpalvelut (kh, as.palv., ak.os.)	-7 087 040	-764 200	-7 851 240	-7 809 738,18	99,47 %	-7 983 474,63	173 736,45
A3100 TOIMINTATUOTOT	1 908 400		1 908 400	1 914 141,98	100,30 %	1 947 238,63	-33 096,65
A4100 TOIMINTAKULUT	-8 976 190	-764 200	-9 740 390	-9 688 747,92	99,47 %	-9 902 952,45	214 204,53
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-19 250		-19 250	-35 132,24	182,51 %	-27 760,81	-7 371,43
Terveiden ja sairaanhoidon avopalvelut	-10 252 150	-938 500	-11 190 650	-11 435 536,54	102,19 %	-11 120 737,30	-314 799,24
A3100 TOIMINTATUOTOT	1 247 590	-40 000	1 207 590	1 063 536,11	88,07 %	1 088 442,94	-24 906,83
A4100 TOIMINTAKULUT	-11 380 180	-898 500	-12 278 680	-12 405 586,12	101,03 %	-12 147 392,68	-258 193,44
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-119 560		-119 560	-93 486,53	78,19 %	-61 787,56	-31 698,97
Reisjärven palvelut	-7 578 130	-391 900	-7 970 030	-7 546 855,33	94,69 %	-8 372 391,52	825 536,19
Terveys- ja vanhushpalvelut (kh, as.palv., ak.os.)	-3 193 560	94 850	-3 098 710	-2 939 132,48	94,85 %	-3 177 622,54	238 490,06
A3100 TOIMINTATUOTOT	693 150		693 150	807 747,66	116,53 %	892 584,42	-84 836,76
A4100 TOIMINTAKULUT	-3 865 010	94 850	-3 770 160	-3 727 083,99	98,86 %	-4 051 138,09	324 054,10
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-21 700		-21 700	-19 796,15	91,23 %	-19 068,87	-727,28
Terveiden ja sairaanhoidon avopalvelut	-4 384 570	-486 750	-4 871 320	-4 607 722,85	94,59 %	-5 194 768,98	587 046,13
A3100 TOIMINTATUOTOT	471 350		471 350	453 892,10	96,30 %	469 294,14	-15 402,04
A4100 TOIMINTAKULUT	-4 841 270	-486 750	-5 328 020	-5 052 475,01	94,83 %	-5 656 882,15	604 407,14
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-14 650		-14 650	-9 139,94	62,39 %	-7 180,97	-1 958,97

TERVEYS- JA VANHUSPALVELUT	Haapajärvi			Pyhäjärvi			Reisjärvi			Selänne		
	tp2016	ta2017	tp2017	tp2016	ta2017	tp2017	tp2016	ta2017	tp2017	tp2016	ta2017	tp2017
Avovastaanotot												
Lääkärin vastaanotto	3748	4000	3952	4640	4600	4947	2733	2800	2436	11121	11400	11335
Lääkärin puhelinkonsultaatiot	741	300	560	953	400	803	105	50	51	1799	750	1414
Päivystys	4471	4500	5135	4143	4000	3937	57	30	58	8671	8530	9072
Lääkäri, avustava suorite	4088	6000	4081	1959	3200	1318	483	350	562	6530	9550	5961
Hoitajan vastaanotto	11210	11000	10977	9590	10000	8710	5731	5500	4662	26531	26500	24349
Hoitajan avustava suorite	7947	7000	7287	5136	5300	4320	1528	1700	1311	14611	14000	12918
Hoitajan puhelinkonsultaatiot	16229	17000	16305	3218	4000	2900	858	1000	875	20305	22000	20080
Vuodeosastot												
Akuutti vuodeosasto, päivät	8255	8200	6125	8137	7800	8159	5851	5500	4937	22243	21500	19221
Akuutti vuodeosasto/arviointipaikat	24	20	20	25	25	25	16	16	16	65	61	61
Tukipalvelut												
Laboratoriotutkimukset	76913	84000	81429	61219	70000	67961	25755	25000	34573	163887	179000	183963
Rtg natiivi tutkimukset	2700/2001	3000	2850/2109	2784/196	3000	2727/1824	514	151	490	5484	6151	5577
Rtg ultraäänitutkimukset	842/623	800	857/612	519/496	500	464/437	207		212	1361	1300	1321
Magneettikuvaukset yhteensä	625/342	500	563/307	178		154	89		95	625	500	563
Lausunnot	714/529	750	1127/916	803/771	750	917/838	135		97	1517	1500	2044
Kuntoutuskäynnit (sis.ktk+os)	1700	3000	1822	3700	4200	2225	732	1100	637	6132	8300	4684
Puheterapia käynnit + kotikäynnit	476	600	552	77	600	210	56	300	77	609	1500	839
Toimintaterapeutin käynnit + ktk	0	100	61	0	100	31	0	100	36	0	300	128
Työterveyshuolto												
Työterveyshoitaja 1 lk käynnit	1481	2000	1410	783	1100	830	591	500	818	2855	3600	3058
Työterveyshoitaja 2 lk	2723	2000	1843	683	1000	712	259	500	290	3665	3500	2845
Työterveyslääkäri 1 lk	1495	900	904	1067	400	440	223	300	198	2785	1600	1542
Työterveyslääkäri 2 lk	1478	1300	897	665	1100	720	5	400	154	2148	2800	1771
Työfysioterapeutti 1 lk	1041	1300	1121	582	500	509	172	200	203	1795	2000	1833
Työfysioterapeutti 2 lk	10	20	0	17	20	3	1	5	0	28	45	3
Työpsykologi	82	100	175	50	60	85	0	10	8	132	170	268
Työpaikkakäynnit	63	150	138	52	100	85	65	100	74	180	350	297
Työth puhelinkonsultaatiot	2926	3500	2579	1622	2400	1841	0	600	1205	4548	6500	5625
Työth avustavat suoritteet	693	400	920	0	200	39	0	200	118	693	800	1077
Tth lääk puhelinkonsultaatiot	534	600	317	391	450	27	0	50	6	925	1100	350
Tth lääk avustavat suoritteet	1745	1500	1898	0	100	5	0	100	8	1745	1700	1911

TERVEYS- JA VANHUSPALVELUT	Haapajärvi			Pyhäjärvi			Reisjärvi			Selänne		
	tp2016	ta2017	tp2017	tp2016	ta2017	tp2017	tp2016	ta2017	tp2017	tp2016	ta2017	tp2017
Suun- ja hampaiden terveydenhuolto												
Hammaslääkärillä käynnit	4698	6000	5056	3525	3500	3131	2926	2900	2622	11149	12400	10809
Suuhygienistillä käynnit	1234	1250	1284	726	850	1083	557	500	560	2517	2600	2927
Hammashoitajalla käynnit	226	400	144	153	200	136	196	200	421	575	800	701
Erikoishml käynnit	837	720	855	356	280	363	27	40	132	1220	1040	1350
Erikoissairaanhoido												
Neurologi	144/116	150	*93/76	191	150	*135/103	26		14	335	300	228
Geriatr	49/38	50	52		50	108	10		17	49	100	177
Kirurgi kons.	198/123	200	*245/182	47		36	23		25	203	200	245
Skopiat	258/189		137	259/251	350	*337/132	65		63	517	350	337
Keuhkolääkäri	38		65	242/177	300	*303/200	24		33	242	300	303
Korvalääkäri	684/393	600	*760/503	136		104	71		103	684	600	760
Kardiologi	148/88	150	*143/76	29		44	31		23	148	150	143
Lastenlääkäri	218/156	250	*132/129	34		31	28		24	218	250	132
Nefrologi	12	30	1							12	30	1
Diabetes etävo	97	50	81		50	33	62	50	57	159	150	171
Diabeteslääkäri						0				0	0	0
Gynegologi			1		300	*81/79			1	0	300	81
Neuvolalääkäri								120		0	120	0
Lasten psykiatri	13	15	49	2	10	47	6	8	3	21	33	99
Psykiatri	307	280	224	205	230	194	127	120	143	639	630	561
Päihdelääkäri	127	120	146	150	150	93	5	10	6	282	280	245
Erikoislääkärit yht.***	1697		1303	1246		870	478		350	3421	0	2523
Dialyysi	1452/167	1600	*1713/355	588		736	294		239	1452	1600	1713
Omaishoido												
Hoidettavat	53	70	69	42	70	61	29	26	30	124	166	160
Kotihoito käynnit	69164	68000	64595	125429	135000	120278	25972	30000	31469	220565	233000	216342
Tehostettu palveluasuminen												
Oma toiminta, päivät	20426	20500	21035	20894	21950	21024	8294	7680	7079	49614	50130	49138
Oma toiminta, paikat	56	56	56	59	60	59	21	21	21	136	137	136
Ostetut, päivät	3393	2928	3792	7816	8050	8200	3422	2928	2817	14631	13906	14809
Vuorohoido , päivät	5433	5000	5551	4193	4500	4495	986	900	1112	10612	10400	11158
Päivätoiminta , päivät	868	800	749	959	2400	1523	540	700	401	2367	3900	2673
Palveluasuminen												
Ostetut, päivät							2611		3111	2611	0	3111
Palvelutarpeenarvointi käynnit kotikuntoutustiimi												381
*ensimmäinen luku kertoo kaikki ko.paikassa tehdyt toimenpiteet/käynnit ja toinen luku ko.kunna *** laskettu kotikunnan mukaan yhteen, ei käyntipaikan												
ensimmäinen luku kertoo kaikki käynnit sisältäen ulkopaikkakuntalaiset ja toinen luku Selänteel ** Selänteiden alueen käynnit yhteensä												

9.4 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Vastuuhenkilö: Ympäristöjohtaja Aili Heikkinen

Toiminta-ajatus

Ympäristölautakunnan alaisuudessa toimiva ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut vastaa ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-ainesvalvonnan sekä rakennus-valvonnan viranomaispalvelujen tuottamisesta Selänteen kuntien sekä Kärämäen kunnan alueella. Kun kaikki viranomaistoiminta on samassa toimielimessä, se mahdollistaa eri viranomaispalvelujen paremman yhteensovittamisen ja kokonaisvaltaisemman palvelun tarjoamisen kuntalaisille.

Toiminnan tavoitteet

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelu jen strateginen päämäärä on turvallisen, terveellisen ja viihtyisän asuin- ja elinympäristön sekä hyöty- ja kotieläinten terveyden ja hyvinvoinnin turvaaminen ja edistäminen. Tämä edellyttää asiakaslähtöistä palvelua, eri ammattiryhmien sujuvaa yhteistyötä, ennaltaehkäisevien palvelujen painottamista, viranhaltijoiden pysyvyyden turvaamista sekä riittäviä ja oikein kohdennettuja resursseja.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Ympäristölautakunta kokoontui vuoden 2017 aikana viisi kertaa. Pöytäkirjoihin kirjattiin yhteensä 58 §:ää. Lautakunta on siirtänyt toimivaltaa alaisilleen viranhaltijoille erittäin paljon. Tämä nopeuttaa asioiden käsittelyä ja päätöksentekoa. Viranhaltijat toimivat myös valmistelemissa asioiden esittelijöinä ympäristölautakunnan kokouksissa.

Ympäristöterveysvalvonnassa työskenteli kolme ympäristötarkastajaa käytettävien resurssien ollessa 2,85 htv. Toimipisteet sijaitsivat Haapajärvellä, Pyhäjärvellä ja Kärämäellä. Ympäristöterveysvalvonnan (elintarvike-, terveydensuojelu-, tupakkavalvonta) valvontasuunnitelman mukainen toiminta saatiin toteutettua hyvin. Ympäristöterveysvalvonta osallistui aktiivisesti Selänteen ja kuntien sisäilmatyöryhmien toimintaan. Kaikki ilmoitukset, lupahakemukset ja asiakkaiden pyytämät tarkastukset pystyttiin käsittelemään kohtuullisessa ajassa.

Valvontaeläinlääkäri teki osa-aikaista virkaa (80 %). Vuonna 2017 valvontaeläinlääkärin palkkauskustannuksista 46 % laskutettiin valtiolta. Eläinsuojelutarkastuksia tehtiin 89 kpl. Valvontasuunnitelmaan kirjatuihin tuotantotilatarkastuksista (72 kpl) toteutui 42 kpl. Näistä tarkastuksista kertyi maksutuloja 6.225 €. Valvontaeläinlääkärin työaika ei riitä sekä kaikkiin eläinsuojelutarkastuksiin, että valvontasuunnitelman mukaisiin tuotantotilatarkastuksiin Selänteen alueella.

Eläinlääkäripalveluiden saatavuus saatiin toteutettua suunnitellun mukaisesti. Kaikki praktikkoeläinlääkäreiden virat olivat täytettynä koko vuoden. Määräaikaista sijaisia palkattiin vuosilomien sekä pidempien päivystys- ym. vapaiden tekemiseen. Eläinlääkäreiden sijaisuuksien rekrytoinnissa oli haasteita riittävien hakijoiden puuttuessa. Vuoden 2017 aloitettiin valmistella yhteisvastaanoton perustamista Haapajärven ammattiopiston yhteyteen. Kaikki Peruspalvelu-kuntayhtymä Selänteen kunnat tekivät joulukuussa 2017 myönteisen päätöksen yhteisvastaanoton perustamisesta.

Ympäristönsuojelussa on kaksi ympäristötarkastajaa. Valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman mukaista valvontaa ei juurikaan tehty vuonna 2017, koska toisessa ympäristötarkastajan virassa ei ollut työntekijää neljän kuukauden aikana lainkaan. Puuttuva resurssi paikattiin omasta ympäristöterveysvalvonnan henkilökunnasta siten, että Haapajärven toimipisteen kiireellisimmät ympäristönsuojelutehtävät saatiin hoidettua. Myös Pyhäjärven toimipisteen ympäristötarkastaja on osallistunut Haapajärven tehtävien hoitoon. Ympäristötarkastajat sijaistivat toisiaan vuosilomien

ym. virkavapaiden aikana. Resurssivajeesta huolimatta vuoden 2017 aikana tehtiin 43 % enemmän suoritteita verrattuna vuoteen 2016.

Maa-ainesasioita on hoitanut Pyhäjärven toimipisteen ympäristötarkastaja. Kesäaikana työaika on painottunut maa-aineslupiin ja maa-ainesvalvontaan. Valvottavista kohteista ehdittiin tarkastaa 2017 aikana 28 kohdetta eli noin kolmasosa valvontakohteista. Maa-aineslupia myönnettiin 13 kpl, joista viidessä luvassa oli maa-aineslain ja ympäristösuojelulain lain mukainen yhteislupakäsittely. Maa-aineslain mukaisia siirtoilmoituksia käsiteltiin kolme kappaletta.

Rakennusvalvonnan hakemukset pystyttiin käsittelemään palvelutasosuunnitelman mukaisesti. Lupasihteerien työpanos on ollut merkittävä reusurssillisä rakennusvalvonnan lupa-asoiden käsittelyssä. Vuonna 2017 otettiin käyttöön sähköinen Lupapiste-järjestelmä, joka on aiheuttanut lisätyötä erityisesti niissä tapauksissa, kun asiakas on hakenut lupaa perinteisellä paperihakemuksella. Vuonna 2017 käsiteltiin 32 % enemmän rakennus- ja toimenpidelupia kuin edellisenä vuotena. Katselmuksia ja tarkastuksia tehtiin 28 % enemmän kuin vuonna 2016. Rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksuja laskutettiin 222.461 €, mikä on 27 % enemmän kuin vuonna 2016. Vuoden 2017 alusta lähtien ARA (Asumisen rahoittamis- ja kehittämiskeskus) on hoitanut korjausavustusten myöntämisen. Perupalvelukuntayhtymä Selänteen tehtävänä on ollut ainoastaan ennen vuotta 2017 tehtyjen korjausavustuspäätösten maksatus ja valvonta. Korjausneuvonnan tehtävät ostettiin Kärämäen kunnalta. Selänne maksoi Kärämäen kunnalle korjausneuvonnan palveluiden tuottamisesta 374,88 €. Korjausneuvonnan palveluja ostetaan Kärämäen kunnalta myös vuonna 2018, jonka jälkeen ei enää ole vanhojen korjausavustuspäätöksen maksatuksia.

Strategisten ja laadullisten tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2017 asiakasta koskevana strategisena päämääränä oli asiakaslähtöinen palvelu ja asiakkaiden tehokas neuvonta ja ohjaus sekä tehokas tiedottaminen. Vuoden 2017 aikana toteutetun asiakastytyytyväisyyskyselyn mukaan asiakastytyytyväisyys oli hyvä tai erinomainen, vastausten keskiarvo oli 3,65/4,0. Henkilöstöä koskevana strategisina tavoitteina oli työyhteisöllisyyden edistäminen ja henkilöstön tiedon ajantasaisuus. Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen toimistohenkilöstölle pidettiin yhdeksän palaveria ja kaikkien kanssa käytiin kehityskeskustelut. Eläinlääkäreiden kanssa oli yhteisiä palaveriteita kolme. Varsinaisia kehityskeskusteluja eläinlääkäreiden kanssa ei käyty, vaan vuoden 2017 alussa käytiin henkilökohtaiset tutustumis- keskustelut uuden ympäristöjohtajan tullessa virkaan. Jokainen työntekijä on osallistunut koulutuksiin. Koulutuksissa on hyödynnetty video- ja lyncyhteyksiä. Koulutuspäiviä kertyi vuoden 2017 aikana 67 kpl. Myös henkilöstön omaehtoista kouluttautumista tuettiin Ppky Selänteen koulutusperiaatteiden mukaan.

Suoritemäärien ja käsiteltyjen asioiden lukumäärän perusteella vuosi 2017 oli noususuhdanteinen edelliseen vuoteen verrattuna. Ympäristöterveysvalvonnan valvontasuunnitelman mukainen toiminta saatiin elintarvike-, terveydensuojelu- sekä tupakkalain osalta hoidettua lähes palvelutasosuunnitelman mukaisesti. Peruseläinlääkäripalvelut pystyttiin hoitamaan hyvin, vaikka kaikkiin äkillisiin poissaoloihin ei saatu järjestettyä sijaista. Tuotantotilojen tarkastuksia tehtiin 58 % (vuonna 2016 vastaava luku oli 20 %) valvontasuunnitelman mukaisesta määrästä, mikä on erittäin hyvä tulos käytettävissä oleviin resursseihin nähden. Ympäristönsuojelussa ja maa-ainesvalvonnassa käytettävissä olleilla resursseilla ei päästy palvelutasosuunnitelmassa esitettyihin tavoitteisiin, mutta käytettäviin resursseihin nähden toiminta oli tehokasta. Kuntayhtymähallitus on muuttanut täyttämättä olevan ympäristö- ja rakennustarkastajan viran ympäristötarkastajan määräaikaiseksi viraksi ajalle 1.1.2017 - 31.12.2018, mutta virantäyttöä ei ole laitettu toimeen. Rakennusvalvonnassa otettiin käyttöön sähköinen Lupapiste – asiointi- ja arkistopalvelu. Ympäristölautakunnalle tuli yksi rakennus- ja ympäristölupa-asiaa koskeva kantelu ja näiden lupien myöntämisestä on tehty myös valitukset hallinto-oikeuksiin. Kantelun vuoksi täsmennettiin ohjeistusta asianosaisten kuulemisesta lupamenettelyn yhteydessä.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2017
Asiakaslähtöinen palvelu	Asiakasohjeitten kehittäminen, nettisivujen hyödyntäminen, henkilökunnan tavoitettavuus, asiakkaan viivytyksetön ja tasapuolinen palvelu, riittävät henkilöstöresurssit	Asiakastyytyväisyyskysely	4 (asteikolla 1-5)	Toteutunut.
Asiakaskaiden tehokas neuvonta ja ohjaus ja tehokas tiedottaminen		Käsittelyajat	Luodaan kaaviot eri asioiden tavoitteellisista käsittelyajoista ja -tavoista	Toteutunut.
		Viranhaltijoiden hyvä tavoitettavuus	Palvelupisteet / palvelupäivät kaikissa Selänteen kunnissa	Toteutunut.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Lakisääteisten viranomaispalveluiden tuottaminen	Riittävät henkilöstö- ja talousresurssit myös ennalta-ehkäiseviin palveluihin	Suoritteiden määrät	Valvontasuunnitelmassa ja talousarvion vuosisopimuksessa esitetyt tavoitteet	Toteutunut osittain.
Laadukas asiakirjahallinta	Sähköisten palveluprosessien käyttöönotto	Palveluiden tuottaminen tasapuolisesti ja hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti	Lisäresurssi ympäristön-suojeluun / maanainesvalvontaan	Määräaikaisen ympäristötarkastajan virantäytölle ei ole haettu täyttölupaa taloudellisista syistä.
		Sähköiset ilmoituslomakkeet ja sähköinen arkisto	Arkistonmuodostus-suunnitelmat on tehty ja otettu käyttöön	Toteutunut.
Viranomaisyhteistyö ja palveluiden tuottaminen yhden luokun periaatteella	Yhteislausunnot, keskinäiset lausunto-pyyntö ja sisäinen tiedonkulku	Yhteislausuntojen ja sisäisten lausuntojen määrä	Lupapiste-asiointi- ja arkisto-palvelu käyttöön rakennusvalvonnassa Muiden lupapäätösten sähköisen arkistoinnin käynnistäminen	Toteutunut.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Työyhteisöllisyyden edistäminen ja viranomaisyhteistyön hyödyntäminen	Riittävät henkilöstöresurssit	Ympäristöpalaverien / virkistyspäivien toteutuminen	Ympäristö yhteinen palaveri 3 kertaa vuodessa, Virkistyspäivä kerran vuodessa	Toteutunut.
	Säännölliset palaverit ja virkistyspäivät			
Henkilöstön tiedon ajantasaisuus, työn mielekkyys ja sujuvuus	Esimiehen ja työntekijän kehityskeskustelut, tarpeita vastaava koulutussuunnitelma	Kehityskeskustelujen toteutuminen	Kehityskeskustelut kaikkien kanssa	Toteutunut osittain.
		Työn jakaminen / erikoistuminen	Työn jakaminen otettu tarkasteluun	Toteutunut.
		Koulutus-suunnitelman teko		

			Koulutussuunnitelmat tehty	Toteutunut.
			Videoyhteyskoulutusten hyödyntäminen	Toteutunut.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Resurssien oikein kohdentaminen, kokonaisuuden hallinta ja kustannustehokas palvelujen tuotto	Riskiperusteiset ja realistiset valvontasuunnitelmat ja riittävät henkilöresurssit	Valvontasuunnitelmien ja tulostavoitteen toteutumisen seuranta	Toteutuma vähintään 75 %	Toteutunut osittain.
			Realistisen talousarvion laatiminen ja siinä pysyminen	Toteutunut.
	Maksutaksan mukaisten maksujen perintä	Seurataan miten maksutulot kattavat toimintamenoja	Kasvava kattavuus	Toteutunut.

Suoritteiden toteutuminen

Ympäristöterveysvalvonnan keskeisimmät suoritteet vuonna 2017

Peruste	Päätökset ja ilmoitukset	Tarkastukset	Lausunnot	Näytteenotot
Terveystensuojelulaki	23	103	34	106
Elintarvikelaki	22	161	4	27
Tupakkalaki	2	17	0	0
Yhteensä	47	281	38	133

Praktikkoeläinlääkäreiden keskeisimmät suoritteet 2017

	Virka-aikana				Päivystysaikana	
	Sairas-käynnit	Vastaanotto-käynnit	Terveystensuojelunhuolto-käynnit	Eläin-suojelutar-kastukset	Sairas-käynnit	Vastaanotto-käynnit
Yhteensä	2981	1995	201	11	401	172

Ympäristönsuojelun ja maa-ainesvalvonnan keskeisimmät suoritteet 2017

Peruste	Päätökset ja luvat	Lausunnot	Ilmoitusten käsittely	Tarkastuskertomukset	Kehotukset	Selvityspyynnöt	Hallintopakko
Ympäristönsuojelulaki	20	66	27	28	4	10	1
Jätelaki	-	26	1	7	1	3	-
Vesilaki	-	-		1	-	-	1
Maa-aineslaki	16	-	-	28	-	-	-
Yhteensä	37	92	28	64	5	13	2

Rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan keskeisimmät suoritteet vuonna 2017

Rakennus- ja toimenpideluvat	300
Toimenpideilmoitukset	120
Katselmukset ja tarkastukset	426

Toimintatuotot ja -menot

Toiminnan kulut asukasta kohden

	2016 (väkiluku 18 297)	2017 (väkiluku 18 287)
Ympäristönsuojelu ja maa-ainesvalvonta	7,69 €	8,49 €
Ympäristöterveysvalvonta	13,1 €	10,50 €
Eläinlääkintähuolto	28,95 €	31,42 €
Rakennusvalvonta	4,56 €	2,74 €
Yhteensä	60,07 €	57,34 €

Hallinto

	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	Toteutunut	Kum %	TP2017	Erotus 2016/2017 €
Hallinto							
Kaikki yhteensä	-107 190,00		-107 190,00	-76 479,05	71,35 %	-105 679,77	29 200,72
Haapajärven palvelut	-41 660,00		-41 660,00	-30 680,77	73,65 %	-42 316,96	11 636,19
TOIMINTAKULUT	-41 660,00		-41 660,00	-30 680,77	73,65 %	-42 316,96	11 636,19
Kärsämäen palvelut	-15 740,00		-15 740,00	-11 292,00	71,74 %	-15 572,08	4 280,08
TOIMINTAKULUT	-15 740,00		-15 740,00	-11 292,00	71,74 %	-15 572,08	4 280,08
Pyhäjärven palvelut	-33 060,00		-33 060,00	-22 603,32	68,37 %	-31 263,98	8 660,66
TOIMINTAKULUT	-33 060,00		-33 060,00	-22 603,32	68,37 %	-31 263,98	8 660,66
Reisjärven palvelut	-16 730,00		-16 730,00	-11 902,96	71,15 %	-16 526,75	4 623,79
TOIMINTAKULUT	-16 730,00		-16 730,00	-11 902,96	71,15 %	-16 526,75	4 623,79

Ympäristönsuojelu

	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	Toteutunut	Kum %	TP2017	Erotus 2016/2017 €
Ympäristönsuojelu							
Kaikki yhteensä	-213 500,00		-213 500,00	-155 228,79	72,71 %	-132 236,42	-22 992,37
Haapajärven palvelut	-72 990,00		-72 990,00	-53 135,33	72,80 %	-41 198,24	-11 937,09
TOIMINTATUOTOT	20 700,00		20 700,00	14 032,23	67,79 %	5 559,21	8 473,02
TOIMINTAKULUT	-93 690,00		-93 690,00	-67 167,56	71,69 %	-46 757,45	-20 410,11
Kärsämäen palvelut	-33 460,00		-33 460,00	-24 668,97	73,73 %	-18 998,68	-5 670,29
TOIMINTATUOTOT	9 300,00		9 300,00	6 304,34	67,79 %	2 497,62	3 806,72
TOIMINTAKULUT	-42 760,00		-42 760,00	-30 973,31	72,44 %	-21 496,30	-9 477,01
Pyhäjärven palvelut	-59 140,00		-59 140,00	-42 354,33	71,62 %	-32 839,29	-9 515,04
TOIMINTATUOTOT	16 500,00		16 500,00	11 185,11	67,79 %	4 431,26	6 753,85
TOIMINTAKULUT	-75 640,00		-75 640,00	-53 539,44	70,78 %	-37 270,55	-16 268,89
Reisjärven palvelut	-47 910,00		-47 910,00	-35 070,16	73,20 %	-39 200,21	4 130,05
TOIMINTATUOTOT	13 500,00		13 500,00	9 288,92	68,81 %	3 625,55	5 663,37
TOIMINTAKULUT	-61 410,00		-61 410,00	-44 359,08	72,23 %	-42 825,76	-1 533,32

Ympäristöterveysvalvonta

	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	Toteutunut	Kum %	TP2017	Erotus 2016/2017 €
Ympäristöterveysvalvonta							
Kaikki yhteensä	-250 300,00	-150,00	-250 450,00	-192 004,71	76,66 %	-239 513,38	47 508,67
Haapajärven palvelut	-97 960,00		-97 960,00	-74 566,90	76,12 %	-94 241,78	19 674,88
TOIMINTATUOTOT	13 800,00		13 800,00	18 805,48	136,27 %	13 726,21	5 079,27
TOIMINTAKULUT	-111 760,00		-111 760,00	-93 372,38	83,55 %	-107 967,99	14 595,61
Kärsämäen palvelut	-36 400,00		-36 400,00	-28 567,06	78,48 %	-35 521,32	6 954,26
TOIMINTATUOTOT	5 100,00		5 100,00	6 985,99	136,98 %	5 038,76	1 947,23
TOIMINTAKULUT	-41 500,00		-41 500,00	-35 553,05	85,67 %	-40 560,08	5 007,03
Pyhäjärven palvelut	-74 060,00		-74 060,00	-56 372,81	76,12 %	-70 383,26	14 010,45
TOIMINTATUOTOT	10 300,00		10 300,00	14 217,00	138,03 %	10 251,23	3 965,77
TOIMINTAKULUT	-84 360,00		-84 360,00	-70 589,81	83,68 %	-80 634,49	10 044,68
Reisjärven palvelut	-41 880,00	-150,00	-42 030,00	-32 497,94	77,32 %	-39 367,02	6 869,08
TOIMINTATUOTOT	5 800,00		5 800,00	8 038,19	138,59 %	5 733,63	2 304,56
TOIMINTAKULUT	-47 680,00	-150,00	-47 830,00	-40 536,13	84,75 %	-45 100,65	4 564,52

Eläinlääkintähuolto

							Erutus 2016/2017 €
Eläinlääkinhuolto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	Toteutunut	Kum %	TP2017	
Kaikki yhteensä	-551 210,00		-551 210,00	-574 704,81	104,26 %	-529 792,39	-44 912,42
Haapajärven palvelut	-190 150,00		-190 150,00	-194 051,41	102,05 %	-179 257,45	-14 793,96
TOIMINTATUOTOT	17 000,00		17 000,00	13 356,29	78,57 %	17 052,14	-3 695,85
TOIMINTAKULUT	-207 150,00		-207 150,00	-207 407,70	100,12 %	-196 309,59	-11 098,11
Kärsämäen palvelut	-103 020,00		-103 020,00	-105 185,83	102,10 %	-97 461,27	-7 724,56
TOIMINTATUOTOT	9 000,00		9 000,00	7 070,97	78,57 %	9 027,61	-1 956,64
TOIMINTAKULUT	-112 020,00		-112 020,00	-112 256,80	100,21 %	-106 488,88	-5 767,92
Pyhäjärven palvelut	-150 980,00		-150 980,00	-165 515,99	109,63 %	-152 899,96	-12 616,03
TOIMINTATUOTOT	14 500,00		14 500,00	11 392,13	78,57 %	14 544,47	-3 152,34
TOIMINTAKULUT	-165 480,00		-165 480,00	-176 908,12	106,91 %	-167 444,43	-9 463,69
Reisjärven palvelut	-107 060,00		-107 060,00	-109 951,58	102,70 %	-100 173,71	-9 777,87
TOIMINTATUOTOT	9 500,00		9 500,00	7 463,81	78,57 %	9 529,11	-2 065,30
TOIMINTAKULUT	-116 560,00		-116 560,00	-117 294,15	100,63 %	-109 702,82	-7 591,33
5941 Eläinlääkintä/Valvonta				-121,24		-0,00	-121,24
TOIMINTATUOTOT				-0,00		-0,00	-0,00
TOIMINTAKULUT				-121,24		,00	-121,24

Rakennusvalvonta

							Erutus 2016/2017 €
Rakennusvalvonta	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	Toteutunut	Kum %	TP2017	
Kaikki yhteensä	-177 260,00	-50,00	-177 310,00	-50 091,82	28,25 %	-83 457,58	33 365,76
Haapajärven palvelut	-59 440,00		-59 440,00	-16 662,23	28,03 %	-28 278,75	11 616,52
TOIMINTATUOTOT	31 200,00		31 200,00	75 636,64	242,43 %	61 518,27	14 118,37
TOIMINTAKULUT	-86 970,00		-86 970,00	-88 629,88	101,91 %	-86 128,04	-2 501,84
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 670,00		-3 670,00	-3 668,99	99,97 %	-3 668,98	-0,01
Kärsämäen palvelut	-24 600,00		-24 600,00	-7 446,81	30,27 %	-11 927,52	4 480,71
TOIMINTATUOTOT	12 900,00		12 900,00	31 144,50	241,43 %	25 331,05	5 813,45
TOIMINTAKULUT	-35 990,00		-35 990,00	-37 080,53	103,03 %	-35 747,80	-1 332,73
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 510,00		-1 510,00	-1 510,78	100,05 %	-1 510,77	-0,01
Pyhäjärven palvelut	-55 420,00		-55 420,00	-15 687,47	28,31 %	-26 615,44	10 927,97
TOIMINTATUOTOT	29 500,00		29 500,00	71 187,45	241,31 %	57 899,55	13 287,90
TOIMINTAKULUT	-81 460,00		-81 460,00	-83 421,74	102,41 %	-81 061,81	-2 359,93
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 460,00		-3 460,00	-3 453,18	99,80 %	-3 453,18	0,00
Reisjärven palvelut	-37 800,00	-50,00	-37 850,00	-10 295,31	27,20 %	-16 635,87	6 340,56
TOIMINTAKULUT	-54 140,00	-50,00	-54 190,00	-52 629,21	97,12 %	-50 664,89	-1 964,32
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 160,00		-2 160,00	-2 158,22	99,92 %	-2 158,23	0,01

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

							Erutus 2016/2017 €
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	Toteutunut	Kum %	TP2017	
Kaikki yhteensä	-1 299 460,00	-200,00	-1 299 660,00	-1 048 509,18	80,68 %	-1 099 021,37	50 512,19
Haapajärven palvelut	-462 200,00		-462 200,00	-369 096,64	79,86 %	-388 162,43	19 065,79
TOIMINTATUOTOT	82 700,00		82 700,00	121 830,64	147,32 %	107 935,27	13 895,37
TOIMINTAKULUT	-541 230,00		-541 230,00	-487 258,29	90,03 %	-492 428,72	5 170,43
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 670,00		-3 670,00	-3 668,99	99,97 %	-3 668,98	-0,01
Kärsämäen palvelut	-213 220,00		-213 220,00	-177 160,67	83,09 %	-180 794,98	3 634,31
TOIMINTATUOTOT	36 300,00		36 300,00	51 505,80	141,89 %	46 423,49	5 082,31
TOIMINTAKULUT	-248 010,00		-248 010,00	-227 155,69	91,59 %	-225 707,70	-1 447,99
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 510,00		-1 510,00	-1 510,78	100,05 %	-1 510,77	-0,01
Pyhäjärven palvelut	-372 660,00		-372 660,00	-302 533,92	81,18 %	-316 289,05	13 755,13
TOIMINTATUOTOT	70 800,00		70 800,00	107 981,69	152,52 %	95 160,85	12 820,84
TOIMINTAKULUT	-440 000,00		-440 000,00	-407 062,43	92,51 %	-407 996,72	934,29
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 460,00		-3 460,00	-3 453,18	99,80 %	-3 453,18	0,00
Reisjärven palvelut	-251 380,00	-200,00	-251 580,00	-199 717,95	79,39 %	-213 774,91	14 056,96
TOIMINTATUOTOT	47 300,00		47 300,00	69 283,04	146,48 %	61 649,06	7 633,98
TOIMINTAKULUT	-296 520,00	-200,00	-296 720,00	-266 842,77	89,93 %	-273 265,74	6 422,97
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 160,00		-2 160,00	-2 158,22	99,92 %	-2 158,23	0,01

9.5 Investointien toteutuminen

Suurin investointikohde oli Lifecare –potilastietojärjestelmän päivitys ja ohjelman laajennus, yhteensä 205.553,56 euroa. Toiseksi suurin hankinta lepo- ja rasitus ekg-laitteiden hankkiminen kaikkiin jäsenkuntiin, yhteensä 70.120 euroa. Lisäksi hankittiin Reisjärvelle hammashoidon yksikkö, sähköinen työajanseuranta terveyskeskuksiin, Haapajärven ja Pyhäjärven päivätoiminnan kalusteet ja PVK-kone Haapajärvelle, yhteensä 80.111,65 euroa. Hankkimatta jätettiin Reisjärven päivätoiminnan kalusteet ja sähkösängyt Karjalahdelle. Investointimenot olivat yhteensä 355.785,21 euroa.

Investointimenot/kohde	Alkuperäinen TA	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama %
Lifecare 1.0	-62 700		-62 700	-76 501,05	22,01
Lifecare Lääkitys	-69 200		-69 200	-75 888,30	9,67
Lifecare Tuntikertymä		-14 000	-14 000	-11 332,06	-19,06
Effica Vuosijulkaisu		-19 500	-19 500	-19 409,75	-0,46
Lifecare Suunterveydenhuolto	-38 300		-38 300	-22 422,40	-41,46
Työajanseuranta, Haapajärvi	-19 000		-19 000	-14 733,80	-22,45
Työajanseuranta, Pyhäjärvi	-14 000		-14 000	-7 116,20	-49,17
Työajanseuranta, Reisjärvi	-7 000		-7 000	-5 125,00	-26,79
Lepo- ja rasitus ekg-laitteet, Haapajärvi	-40 000		-40 000	-28 140,00	-29,65
Lepo- ja rasitus ekg-laitteet, Pyhäjärvi	-40 000		-40 000	-35 485,00	-11,29
Lepo- ja rasitus ekg-laitteet, Reisjärvi	-12 000		-12 000	-6 495,00	-45,88
PVK-kone, Haapajärvi		-24 800	-24 800	-24 800,00	0,00
Päivätoimintakalusteet, Haapajärvi	-5 000		-5 000	-2 230,65	-55,39
Päivätoimintakalusteet, Pyhäjärvi	-5 000		-5 000	-1 106,00	-77,88
Päivätoimintakalusteet, Reisjärvi	-5 000		-5 000		
Hammashoidon yksikkö Reisjärvi	-25 000		-25 000	-25 000,00	0,00
Sähkösängyt Karjalahti	-11 000		-11 000		
Yhteensä	-353 200	-58 300	-411 500	-355 785,21	-13,54

9.6 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA	Alkuperäinen TA	Talousar- viomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama %
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	443 380		443 380	344 379	22
Satunnaiset erät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-353 200	-33 500	-386 700	-355 785	8
Investointihyödykkeiden myyntitulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	90 180	-33 500	56 680	-11 406	-120
Rahoituksen rahavirta					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Rahoituksen rahavirta				-771 557	
Rahavarojen muutos	90 180			-782 963	-968
Rahavarat 31.12.	3 253 133			2 470 169	
Rahavarat 1.1.	3 253 133			3 253 133	
Muutos				-782 963	

10 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	TP2017	TP2016
TOIMINTATUOTOT	73 419 267,76	77 313 065,87
Myyntituotot	67 080 690,35	70 604 200,02
Maksutuotot	5 184 193,93	5 294 024,88
Tuet ja avustukset	337 754,47	734 916,64
Muut toimintatuotot	816 629,01	679 924,33
TOIMINTAKULUT	-73 125 161,36	-77 062 036,92
Henkilöstökulut	-26 781 388,26	-28 425 004,35
Palkat ja palkkiot	-21 612 245,68	-22 691 345,91
Henkilösivukulut	-5 169 142,58	-5 733 658,44
Eläkekulut	-4 088 167,35	-4 244 274,11
Muut henkilösivukulut	-1 080 975,23	-1 489 384,33
Palvelujen ostot	-35 769 550,06	-38 809 618,22
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 513 976,35	-2 281 648,53
Avustukset	-4 210 355,55	-4 279 584,45
Muut toimintakulut	-3 849 891,14	-3 266 181,37
TOIMINTAKATE	294 106,40	251 028,95
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	50 272,81	43 438,25
Korkotuotot	16 932,87	17 896,79
Muut rahoitustuotot	64 573,96	61 049,37
Muut rahoituskulut	-31 234,02	-35 507,91
VUOSIKATE	344 379,21	294 467,20
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-344 379,21	-294 467,20
TILIKAUDEN TULOS	,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	,00	0,00
Tuloslaskelman summat vuonna 2016 sisältävät kunnallisen työmark-		
kinatuen osuutta 644.784 (Avustukset), perustoimeentulotuen		
tuloja 290.587 euroa (Tuet ja avustukset) ja 75.507 euroa (Muut toimin-		
tatuotot) ja menoja 711.589 euroa (Avustukset kotitilouksilla).		
Edelliset summat sisältyvät myös jäsenkuntien kuntaosuuksiin,		
yhteensä 990.279 euroa.		

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2 017	2 016	2015	2014	2013
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	344 379,21	294 467,20	254 430,57	-608 363,30	193 391,19
Satunnaiset erät				831 108,77	
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-355 785,21	-530 498,15	-290 155,20	-335 024,25	-180 628,63
Investointihyödykkeiden myyntitulot		29 392,94	34 054,76		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 406,00	-206 638,01	-1 669,87	-112 278,78	12 762,56
Rahoituksen rahavirta					
Oman pääoman muutokset				-7 324 552,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	718,42	-13 363,82	2 249,60	5 188,85	-7 333,84
Vaihto-omaisuuden muutos	21 038,04	6 373,79	73 589,94	19 486,28	24 136,49
Saamisten muutos	-489 735,61	-415 615,60	1 424 140,21	6 587 052,48	-505 067,16
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-303 578,12	-634 241,55	-218 620,00	-639 270,80	980 236,25
Rahoituksen rahavirta	-771 557,27	-1 056 847,18	1 281 359,75	-1 352 095,19	491 971,74
Rahavarojen muutos	-782 963,27	-1 263 485,19	1 279 689,88	-1 464 373,97	504 734,30
Rahavarat 31.12.	2 470 169,45	3 253 132,72	4 516 617,91	3 236 928,03	4 701 302,00
Rahavarat 1.1.	3 253 132,72	4 516 617,91	3 236 928,03	4 701 302,00	4 196 567,70
Muutos	-782 963,27	-1 263 485,19	1 279 689,88	-1 464 373,97	504 734,30

Tase

TASE	2017	2016		2017	2015
VASTAAVAA	9 382 450,11	9 685 309,81	VASTATTAVAA	9 382 450,11	9 685 309,81
A Pysyvät vastaavat	766 460,46	755 054,46	A Oma pääoma	18 998,00	18 998,00
I Aineettomat hyödykkeet	318 082,40	197 206,53	I Peruspääoma	18 998,00	18 998,00
1. Aineettomat oikeudet	318 082,40	197 206,53	D Toimeksiantojen pääomat	11 029,40	10 310,98
II Aineelliset oikeudet	448 377,06	557 846,93	2. Valtion toimeksiannot		
4. Koneet ja kalusto	448 377,06	553 516,62	3. Muut toimeksiantojen pääomat	11 029,40	10 310,98
6. Keskeneräiset hankinnat		4 330,31	E Vieras pääoma	9 352 422,71	9 656 000,83
III Sijoitukset	1,00	1,00	II Lyhytaikainen	9 352 422,71	9 656 000,83
1. Osakkeet ja osuudet	1,00	1,00	5. Saadut ennakot	56 685,18	20 487,33
C Vaihtuvat vastaavat	8 615 989,65	8 930 255,35	6. Ostovelat	3 995 678,77	3 606 791,91
I Vaihto-omaisuus	129 834,09	150 872,13	7. Muut velat	1 347 205,47	1 425 739,16
1. Aineet ja tarvikkeet	122 632,09	141 662,13	8. Siirtovelat	3 952 853,29	4 602 982,43
2. Valmiit tuotteet	7 202,00	9 210,00			
II Saamiset	6 015 986,11	5 526 250,50			
1. Myyntisaamiset	5 018 213,69	4 279 731,16			
3. Muut saamiset	489 150,83	466 264,74			
4. Siirtosaamiset	508 621,59	780 254,60			
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 470 169,45	3 253 132,72			

11 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

11.1 Arvostuksen periaatteet

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistolla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelmanmukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Peruspääoman muutos on tehty perussopimusneuvotteluissa sovitun mukaisesti vuodelle 2014. Saatavien poistot on tehty vuosittain kuolinpesien osalta. Muut saatavat on poistettu vuodelta 2016. Tilinpäätöksessä on varauduttu Reisjärven erikoissairaanhoidon kustannusten palautukseen vuodelta 2017 yhteensä 75.000 euroa. Vuoden 2016 lomapalkkavarauksen kirjausvirheestä johtuen on korjattu vuodelle 2017, hyvitys yhteensä 503.864 euroa. KHO:n päätöksen perusteella on vakuutusyhtiö korvannut kuntayhtymän saamia vuosilta 2008-2017 yhteensä noin 231.910,28 euroa. Keski-Pohjanmaan keskussairaalan palautus Reisjärven erikoissairaanhoidon vuoden 2016 kustannuksista 453.583,28 euroa on kirjattu vuodelle 2017.

Kärsämäki on ollut osajäsen Taloushallinto Selmassa vuonna 2015 ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 1.1.2015 alkaen edelleen. Muun toiminnan osalta Kärsämäki erosi peruspalvelukuntayhtymä Selänteestä 1.1.2015 alkaen. Varhaiskasvatuksen henkilökunta siirtyi jäsenkuntien palvelukseen 1.1.2016 alkaen. Kunnallisen työmarkkinatuen osuus on siirretty kuntien kirjanpitoon vuoden 2017 alusta ja perustoimeentulotuki siirtyi vuoden 2017 alusta alkaen Kelalle.

11.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

11.2.1 Kuntayhtymän toimintatuotot

Kuntayhtymän toimintatuotot	2017	2016
Myyntituotot jäsenkunnilta	62 814 634	65 664 214
Erikoissairaanhoido	370 861	437 369
Perusterveydenhuolto	2 188 239	1 784 981
Terveysturvajelu ja eläinlääkintähuolto	128 028	100 367
Sosiaalipalvelut	6 326 924	6 731 066
Muut palvelut	169 082	1 043 669
Kuntayhtymän toimintatuotot yhteensä*	71 997 770	75 761 666
*)Toimintatuottojen erittely esitetty ulkoisista eristä		

11.2.2 Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin

Palvelujen ostojen erittely	2017	2016
Asiakaspalvelujen ostot	27 155 921	30 057 625
Muiden palvelujen ostot	8 613 629	8 751 993
Palvelujen ostot yhteensä	35 769 550	38 809 618

11.3 Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuusinvestointien poistosuunnitelma on hyväksytty yhtymähallituksessa ja jäsenkuntien valtuustoissa.

Poistoajat ja –menetelmät:

	Tasapoisto/vuotta
Aineettomat hyödykkeet	
Kehittämismenot	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
- atk-ohjelmat	3 vuotta
- muut	5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet

- puhelin- tai atk-verkko 15 vuotta
- muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet 15 vuotta

Koneet ja kalusto

- kuljetusvälineet/autot 5 vuotta
- muut liikkuvat työkoneet 5 vuotta
- muut kevyet koneet 5 vuotta
- sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet 5 vuotta
- atk-laitteet 3 vuotta
- muut laitteet ja kalusteet 3 vuotta

Käyttöomaisuuskirjanpitoon aktivoidaan aineellisen ja aineettoman omaisuuden hankintamenot, jotka ovat 10.000 euroa. Hyödyke, joka koostuu useasta eri komponentista ja joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää 10.000 euroa, aktivoidaan käyttöomaisuuskirjanpitoon. Alle 10.000 euron pienhankinnat ovat käyttöönottovuoden kulu, mutta niistä pidetään erillistä irtaimistoluetteloa. Yhtymähallitus antaa irtaimistoluettelon pitämisestä ohjeet.

Kuntayhtymän perustamisen yhteydessä jäsenkunnilta siirtyneet pysyvien vastaavien hyödykkeet (irtaimisto) on poistettu kahden vuoden aikana tase-erittäin yhdisteltyinä nimikkeinä, jotka ovat tulleet siis vuonna 2011 loppuun poistettua.

11.4 Tasetta koskevat liitetiedot

11.4.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Edelliseen vuoteen verrattuna poistot olivat 152.663,81 euroa suuremmat ja lisäykset 67.630,83 euroa pienemmät.

	Aineettomat hyödykkeet Aineettomat oikeudet	Aineelliset hyödykkeet Koneet ja kalusto	Sijoitukset Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	197 206,53	557 846,93	1,00	755 054,46
Lisäykset tilikauden aikana	236 858,87	118 926,34		355 785,21
Keskeneräiset hankinnat		4 330,31		0,00
Tilikauden poisto	115 983,00	228 396,21		344 379,21
Poistamaton hankintameno	318 082,40	448 377,06	1,00	766 460,46
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	318 082,40	448 377,06	1,00	766 460,46

Taulukko korjattu 17.5.2018

11.4.2. Sijoitukset

Kuntien Tiera Oy:n osakkeita on merkitty yksi osake hintaan 1 euro kuntayhtymän johtaja Johanna Kiiskilän allekirjoituksella 31.3.2011.

	Osakkeet
Hankintameno 1.1.	1,00
Lisäykset	
Vähennykset	
Siirrot erien välillä	
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	1,00

Lyhytaikaiset saamiset:

Myyntisaamiset	2017	2016
Myyntisaamiset jäsenkunnilta ja muilta		
1725 Myyntisaamiset jäsenkunnilta	3 830 060,64	3 091 667,61
1740 Myyntisaamiset muilta		
1741 Hallintopalvelut/Selänne	97 823,49	127 663,11
Asiakasmaksujen myyntisaamiset		
17416 Avohoidon maksut UUSI MR	91 303,26	64 765,42
17417 Vuodeosastomaksut UUSI MR	124 275,61	133 189,35
17418 Hammashoitomaksut UUSI MR	63 336,28	49 563,19
17419 Erikoissairaanhoidomaksut UUSI MR	22 871,41	24 070,83
17420 Työterveyshuollon maksut UUSI MR	122 219,96	97 774,47
17421 Kuntalaskut UUSI MR	63 572,91	144 943,95
17422 Kotipalvelumaksut UUSI MR	384 613,14	328 424,21
17423 Päivähoitomaksut ProConsona UUSI MR		15 216,12
17424 Palveluasumismaksut UUSI MR	107 438,11	108 581,28
17425 Vammaispalvelut UUSI MR	100 833,81	79 583,63
17426 Ohjauskorvaus UUSI MR	449,35	1 035,89
Ympäristöpalvelujen myyntisaamiset		
1742 Lupamaksut	3 746,40	1 630,60
1743 Ympäristövalvontamaksut		
1745 Ympäristövalvonta UUSI MR	5 669,32	11 621,50
Muut saamiset		
1796 Postimaksujen selvittelytili	2 466,65	2 170,52
1808 Palautuskelpoiset	486 673,14	464 094,22
18081 Yhteisöostot	11,04	
1810 Muut saamiset		
1812 Muut laskutettavat		
A1490		
Muut siirtosaamiset		
1826 Muilta	508 621,59	780 254,60
1827 Muilta/Kärsämäen kunta		
Saamiset yhteensä	6 015 986,11	5 526 250,50

11.4.4 Peruspääoma

Perussopimuksen mukaisesti 13 §:n mukaan peruspääoma on mitoitettu vuoden 2010 tilinpäätöksessä kuukauden toimintamenojen mukaiselle tasolle. Se on jakaantunut kuntien peruspääomasijoituksiksi 31.12.2009 mukaisten asukaslukujen perusteella. Peruspääoma on määritelty vuoden 2010 tilinpäätöksessä perussopimuksen mukaisesti. Peruspääoman muutoksista päätetään jäsenkuntien valtuustojen yhtäpitävin päätöksin.

Kuntayhtymähallitus on 21.8.2014 § 114 esittänyt perussopimuksen 13 §:n muutettavaksi siten, että jäsenkunnat maksavat peruspääomaa kuntayhtymälle 1 €/asukas ja se jakautuu kuntien peruspääomasijoituksiksi 31.12.2013 kuntakohtaisten asukaslukujen suhteessa. Peruspääoman jakautuminen osoittaa kuntien oitusosuuksien suhteen. Jäsenkuntien valtuustot ovat hyväksyneet

yhtäpitävin päätöksiin peruspääoman muutoksen.

Vuoden 2014 tilinpäätöksessä määritelty peruspääoman jakaantuminen kunnittain:

Kunta	Osuus peruspääomasta/euroa	Osuus peruspääomasta/%
Haapajärvi	7 614	40,08
Kärsämäki	2 723	14,33
Pyhäjärvi	5 733	30,18
Reisjärvi	2 928	15,41
Yhteensä	18 998	100

Peruspääoma	1.1.	31.12.
	18.998,00	18.998,00

11.4.5 Sekkitililimiitti ja siitä käyttämättä oleva määrä

Sekkitililimiitti	2017	2016
Luotollinen sekkitilin limiitti 31.12.	500 000	500 000
'- siitä käyttämättä oleva määrä	500 000	500 000

11.4.6 Lyhytaikainen vieraspääoma

Saadut ennakot	2017	2016
2544 Muilta	-56 685,18	-20 487,33
Ostovelat		
2549 Muille	-3 995 678,77	-3 606 791,91
Muut velat		
2557 Ennakonpidätysvelka	-481 228,31	-514 337,32
2558 Sosiaaliturvamaksuvelka	-20 764,51	-39 411,08
2559 Tulojen selvittelytili		
2561 Jäsenmaksut	-2 197,90	-2 719,63
2562 Puolueverot		
2563 Perheiden selvittelytili		
2565 Ulosotot	-472,00	-2 043,23
2566 Nettopalkat	-282 402,88	-333 396,83
25670 KueL-maksut/työnantaja	-376 926,88	-372 568,57
25672 Tapaturmavakuutusmaksu/työnantaja	-6 257,74	-6 541,70
25673 Työttömyysvakuutusmaksu/työnantaja	-6 401,94	
25674 Taloudellinen tuki	-28 882,12	-14 527,67
25675 KueL alle 53-v/työntekijät	-141 671,19	-139 212,58
25679 Työttömyysvakuutusmaksut/työntekijät		
2568 Palkkojen selvittelytili		-980,55
Siirtovelat		
2580 Lomapalkkajaksotus	-3 728 249,01	-4 316 347,77
Muut siirtovelat		
2588 Muille	-206 438,84	-266 667,76
2589 Muille/Kärsämäen kunta	-18 165,44	-19 966,90
Yhteensä	-9 352 422,71	-9 656 000,83

11.4.7 Lomapalkkavelka

Kirjanpidon mukainen lomapalkkavelka vuodelle 2017 oli -4.316.347,77 euroa.

Lomapalkkavelkaan on tehty korjauskirjaus vuodelta 2016 hyvityksenä 503.864 euroa.

Laskennallinen lomapalkkavelka vuodelle 2017 on -3.728.249,01 euroa, joten lomapalkkavelan muutos oli 84.234,76 euroa. Lomapalkkavelka on laskettu palkkakirjanpidosta saadun toteutuman mukaisena lisättynä vuosiloma-ajan palkkaa korottavalla lomalisällä (sunnuntai-, ilta- ja yötyökorvaus), jota aiemmin ei ole otettu mukaan lomapalkkavarauksen laskentaan.

11.4.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. palvelulinjoittain

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja m	2017	2016
Hallinto- ja toimistopalvelut	27	29
Hyvinvointipalvelut	138	124
Terveys- ja vanhuspalvelut	496	515
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	18	19
Yhteensä	679	687

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut, jos henkilöstömenoja on aktivoitu taseeseen

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut	2017	2016
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	-26 781 388	-28 425 004
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	-26 781 388	-28 425 004

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2017	2016
Suomen Keskusta Haapajärven kunnallisjärjestö	343	172
Suomen Keskusta Reisjärven kunnallisjärjestö	112	36
Sosiaalidemokraattinen Puolue Haapajärven ty Sarastus	346	273
Sosiaalidemokraattinen Puolue Pyhäjärven Työväenyhdistys	8	22
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	809	503

Lakisääteisestä tilintarkastusta suorittavan tilintarkastusyhteisön palkkiot

Tilintarkastusyhteisö	2017	2016
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuslausunnot		360
Tilintarkastuspalkkiot	9690	11 190
Muut palkkiot	420	510
Palkkiot yhteensä	10 110	12 060

Kuntayhtymän ja sen intressitahoihin kuuluvien välinen liiketoiminta

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen omistaa Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit ja Reisjärven kunta. Kärämäen kunta on osajäsen ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa. Perussopimus on allekirjoitettu 12.11.2008. Perussopimusta on tarkistettu kuntayhtymähallituksen päätöksellä 16.10.2014 § 145. Jäsenkunnat ovat antaneet kuntayhtymälle tehtäväksi ja vastuulle järjestää asukkailleen lain säätämät sosiaali- ja terveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidon palvelut. Kuntayhtymän tehtävänä ja vastuulla on järjestää myös ympäristöterveydenhuollon, ympäristösuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Lisäksi kuntayhtymä tuottaa jäsenkunnilleen talous-, henkilöstö- ja it-palvelut. Jokainen jäsenkunta vastaa

asukkaidensa käyttämien palveluiden todellisista omakustannushintaisista kustannuksista (perussopimus 15 §).

Kuntayhtymän johtajan kanssa on 16.6.2016 § 78 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu neljän kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta ja yli kaksi vuotta kestäneen virkasuhteen jälkeen erokorvaus on kuuden kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus.

Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Haapajärven Vanhainkotiyhdistyksen kanssa solmittujen vuokrasopimuksien irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta Männistökodin osalta ja yksi vuosi Olavikodin osalta. Jäsenkuntien ja muiden kanssa solmitut vuokrasopimukset ovat irtisanottavissa yhden kuukauden irtisanomisajalla.

Vuokravastuut	2017	2016
Vuokravastuut yhteensä	3 569 346	2 794 897

Taseen ulkopuolisten järjestelyjen erääntyvä osuus vastuusitoumuksen luonteen perusteella
Oikeudenkäyntikuluihin ei ole varattu taseeseen rahaa. Kuntayhtymässä ei ole vireillä vahingonkorvausasiaa.

12 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Haapajärvellä 28. helmikuuta 2018

Kuntayhtymän johtaja

Tuomas Aikkila

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen yhtymähallitus

kuntayhtymähallituksen puheenjohtaja

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tilintarkastusmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta kertomuksen

Haapajärvellä _____. _____kuuta 2018

KPMG Julkihallinnon Palvelut Oy

Paula Hellen-Toivanen, JHTT

HENKILÖSTÖRAPORTTI

VUODELTA 2017

1 YLEISTÄ

Kuntayhtymän luottamushenkilöiden, johdon ja esimiesten on tunnettava henkilöstövoimavarat, joilla palvelut järjestetään. Henkilöstövoimavarojen ennakointi on osa strategiatyötä, jossa määritellään henkilöstöä koskevat tavoitteet, pyritään turvaamaan työvoiman saatavuus, henkilöstön osaaminen, työhyvinvointi ja työn tuloksellisuus. Tieto henkilöstövoimavaroista auttaa henkilöstösuunnittelua myös palvelutarpeiden muuttuessa. Henkilöstöraportti on kiinteä osa edellisen vuoden talouden ja toiminnan tarkastelua. Henkilöstöraportti sisältää henkilöstöä ja sen työtä, kehitystä, tuottavuutta, tuloksia sekä terveyttä ja työkykyä koskevia tunnuslukuja ja tilastoja.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen strategian mukaisesti kuntayhtymän tehtävänä on palvelurakenteesta huolehtiminen yhdistämällä erillisten organisaatioiden, yksiköiden ja toimijoiden voimavarat hyödyntäen teknologisia ratkaisuja ja mahdollisia laadunhallinta- tai toiminnan-ohjausjärjestelmiä. Palveluketjut ja työmenetelmät tulee olla toimivia ja tuloksellisia prosessien uudistamisella ja jatkuvalla arvioinnilla ja toiminnan kehittämällä yhdessä henkilöstön kanssa. Henkilöstöresurssit hyväksytään talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Selänteen strategiana on muuttuviin palvelutarpeisiin vastaava henkilöstö, joka on riittävä, hyvinvoiva, osaava, innovatiivinen ja sitoutunut. Vuorovaikutteista johtamista suositetaan ja työyhteisön toimivuuteen panostetaan (esimies- ja alaistaidot ja työtoveruus). Kriittisinä menestystekijöinä ovat henkilöstön osaamisen, pysyvyyden ja saatavuuden turvaaminen sekä oikea kohdentaminen. Työyhteisöä kehitetään johtamisen, esimiestyön, työhyvinvoinnin ja työyhteisöllisyyden näkökulmasta.

Kuntayhtymän työpaikkailmoitukset julkaistaan FCG Kuntarekry Oy:n kuntarekryssä ja Te-toimiston sivuilla. Varahenkilöstöpankki on toiminut helmikuun 2017 alusta lähtien ja se on tuonut hoitoon jatkuvuutta ja helpottanut sijaisten hankintaa. Henkilökunnan irtisanoutuminen oli vähäistä henkilökuntamäärään verrattuna, mutta esim. terveyskeskuslääkäreiden ja sosiaalityöntekijöiden rekrytointi on ollut haasteellista. Esimiesvalmennus uuteen soteen valmistavana muutuskoulutuksena on päättynyt kesäkuussa. Terveys- ja vanhuspalvelujen henkilöstö on osallistunut Taina Semin koulutukseen ja valmennukseen perustuvaan luovaan, arvostavaan, ihmislähtöistä ajattelumallia sekä työtapoja kehittävään koulutukseen. Hyvinvointipalveluissa on keskitytty systeemisen lastensuojelumallin käyttöönottoon.

Esimiehiä kannustettiin käyttämään Varhaisen tuen –mallia henkilökunnan työssä jaksamisen edistämiseksi. Työhyvinvointityöryhmä valmisti uusina ohjeina mm. korvaavan työn ja soveltavan työn ohjeen. Kolmikantaneuvotteluja käytiin yhdessä työterveyshuollon kanssa ja tarpeen mukaan järjestettiin työnohjausta henkilökunnalle.

Henkilöstön työtyytyväisyyskyselyä ei ole tehty, koska Pyhäjärvi on irtisanoutunut kuntayhtymästä ja muitakin ulkoistuksia on menossa. Työn vaaratekijöiden tunnistamista ja riskien arviointia jatkettiin työpaikoilla työsuojeluvaltuutetun opastuksella. Työmenetelmiä kehitettiin vuoden aikana mm. hankkimalla kotihoitoon mobiilijärjestelmän tueksi optimointiosio.

2 KÄSITTEITÄ

Henkilöstöllä tarkoitetaan tässä henkilöstötilinpäätöksessä päätoimista henkilökuntaa työllistetyt mukaan lukien. Päätoimiseksi katsotaan henkilö, jonka työaika on vähintään puolet täydestä työajasta. Henkilöstöön kuuluu sekä kuukausi- että tuntipalkkaisia työntekijöitä/ viranhaltijoita. Henkilökunnan palvelussuhteet ovat joko pysyviä, sijaisuuksia tai määräajan voimassa olevia.

Tiedot henkilöstön määrästä ja rakenteesta ovat vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaisia. Osa tiedoista, kuten poissaolo-, kustannus-, koulutus- ja työpanostiedot ovat koko vuodelta.

3 HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.2017

Kertomusvuoden lopussa (taulukko 1) vakinaista henkilökuntaa oli 526 henkeä ja sijaisia 153 henkeä, joista työllistettyjä 4. Vakituiseista henkilökunnasta osa-aikatyössä oli 67 henkeä, joka henkilötyövuosiksi muutettuna on 44 henkilötyövuotta. Siten vuoden lopussa vakituisen henki-löstitön määrä oli 503 henkeä. Osa-aikatyössä olevasta henkilökunnasta noin 20 % on osa-aika-eläkkeellä. Kertomusvuoden

aikana on vakinaiseen virka-/työsuhteeseen vakinaistettu 37 hen-kilöä mm. sairaanhoitajia, lähihoitajia, ohjaajia ja terapiapalveluiden perustetun kotikuntoutu-stiimin henkilökunta ja ympäristöjohtaja. Kaikkia avoimia virkoja/työsuhteita ei ole täytetty hakijoiden puuttumisen vuoksi. Lisäksi sairaanhoidollista osaamista on lisätty vakanssi-muutoksin.

Vakinaisen henkilökunnan määrään vaikuttaa vuoden lopussa avoinna olevien työpaikkojen mää-rä. Kuntayhtymän sijaiset ovat pääasiassa erilaisten virka-/työlomien sijaisia. Sijaisten lukumäärään ei ole laskettu perhe- ja omaishoitajia.

Vakinaisessa palvelussuhteessa on vuoden lopussa ollut 77,5 % henkilökunnasta, määräaikaissa palvelussuhteessa 21,9 % ja työllistettynä 0,6 %. Koko kunta-alan henkilöstöstä lokakuussa 2016 on ollut vakinaisessa palvelussuhteessa 78 %, määräaikaissa 22 %. Kuntayhtymän vakinaisesta henkilökunnasta 71,5 % työskentelee terveys- ja vanhuspalvelujen palvelulinjalla Hyvinvointipalveluissa työskentelee toiseksi suurin henkilöstöryhmä eli 20,7 % henkilökunnasta.

Taulukko 1. Henkilökunnan määrä vuonna 2013 – 2017

Palvelulinja	Vuonna 2013	Vuonna 2014	Vuonna 2015	Vuonna 2016	Vuonna 2017
Hallinto- ja toimistopalvelut	49	46	25	25	25
Hyvinvointipalvelu ja varhaiskasvatus	147	135	119		
Hyvinvointipalvelut (2016-17 yhteensä)	70	73	73	94	109
Terveys- ja vanhuspalvelut (hoipa)	343	325	291		
Terveys- ja vanhuspalvelut (2016-17 yhteensä)	113	115	110	384	376
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	16	17	16	16	16
YHT. VAKINAINEN HENKILÖKUNTA	738	711	634	519	526
Hallinto- ja toimistopalvelut	6	7	1	4	2
Hyvinvointipalvelu ja varhaiskasvatus	33	41	32		
Hyvinvointipalvelut (2016-17 yhteensä)	29	34	34	30	29
Terveys- ja vanhuspalvelut (hoipa)	150	125	139		
Terveys- ja vanhuspalvelut (vuonna 2016-17 yhteensä)	25	28	26	131	120
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	3	1	4	3	2
YHT. SIAISET, MÄÄRÄAIKAISET JA TYÖLLISTETYT	246	236	236	168	153
KAIKKI YHTEENSÄ	984	947	870	687	679
Varh.kasvatus siirtyi kuntiin 1.1.2016 lukien. Hyvinvointipalvelut ja terveys- ja vanhuspalvelujen vuosien 2016-17 henkilökuntamäärät on yhdistetty.					

4 HENKILÖSTÖRAKENNE

4.1 Keski-ikä toimialueittain ja ikäjakauma

Vakinaisten henkilökunnan keski-ikä oli 49,1 vuotta. Miesten keski-ikä oli noussut 0,9 vuodella edelliseen vuoteen verrattuna ollen 50,4 vuotta. Naisten keski-ikä oli 49,1 vuotta, mikä oli noussut 0,6 vuodella edelliseen vuoteen verrattuna. Kunta-alan koko henkilöstön keski-ikä vuonna 2016 oli 45,8 vuotta, miesten 45,5 ja naisten 45,9. Määräaikainen henkilöstö kunta-alalla on vakituista henkilöstöä selvästi nuorempaa. Kuntien nykyisestä henkilöstöstä arvioidaan siirtyvän eläkkeelle vuosittain noin kolme prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

Palvelulinjoittain tarkasteltuna korkein keski-ikä oli hallinnossa 54,5 vuotta. Hyvinvointipalveluissa keski-ikä oli 48,3 vuotta ja terveys- ja vanhuspalveluissa 48,3 vuotta. Keksi-iältään nuorin henkilökunta oli ympäristöpalveluissa 43,9 vuotta. Edelliseen vuoteen verrattuna keski-ikä on noussut ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa yhdellä vuodella. Keski-ikä on laskenut hyvinvointipalveluissa 5,2 vuodella, hallinnossa 3,3 vuodella ja terveys- ja vanhuspalveluissa 0,8 vuodella..

Kuten taulukosta kaksi voidaan todeta, hallintopalveluissa henkilökunnasta 45-59 -vuotiaita oli 68 % (v. 2016 68 %), hyvinvointipalveluissa 50,4 % (v. 2016 52,1 %), terveys- ja vanhuspalveluissa 50,8 % (vuonna 2016 52,3 %), ja ympäristö- ja rakennuspalveluissa 25 % (vuonna 2016 12,5 %). Vakinaisesta henkilökunnasta 23,6 % on alle 40-vuotiaita ja 14,6 % yli 60-vuotiaita. Yli 60-vuotiaiden osuus on pysynyt lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Taulukko 2. Vakinaisessa palvelussuhteessa olevan henkilökunnan ikäjakauma vuonna 2017

Palvelulinja	Ikäryhmä/henkilölukumäärä									Yhteensä
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-65	
Hallinto- ja toimistopalvelut				1	1	2	7	8	6	25
Hyvinvointipalvelut		5	13	11	12	16	14	25	13	109
Terveys- ja vanhuspalvelut		5	13	34	35	41	60	55	76	376
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut			3	4	4	1	1	2	1	16
YHTEENSÄ		5	18	50	51	58	79	77	111	526

4.2 Ikääntyminen

Vuoden 2005 alusta on toteutettu suuri eläkeuudistus. Henkilö voi jäädä valintansa mukaan eläk-keelle 62-68 –vuotiaana. Taulukossa kolme on arvioitu henkilökunnan eläkkeelle jäämistä. Tau-lukossa kolme on mukana Kevan ilmoittamat henkilöt, jotka täyttävät vanhuuseläkeikänsä vuo-teen 2025 mennessä. Vuosien 2018-2025 aikana on jäämässä eläkkeelle yhteensä 159 työntekijää, joista noin 60 on lähi-/perushoitajia tai kodinhoitajia tai kotiaivustajia ja noin 25 sairaanhoitajaa. Kymmenkunta henkilöä on täyttänyt jo eläkeikänsä, mutta jatkaa edelleen töissä. Kevan eläkeuudistus astui voimaan 1.1.2017, joka myöhentää eläkkeelle jäämisikää, mutta sitä ei ole otettu huomioon taulukossa. Taulukko on suuntaa antava.

Taulukko 3. Vakinaisen henkilökunnan laskennallinen eläköityminen vuosina 2018-2025

VAKINAISEN HENKILÖKUNNAN LASKENNALLINEN ELÄKÖITYMINEN VUOSINA 2018-2025					
Vuosi	Hyvinvoin- tipalvelut		Terveys- ja vanhuspalvelut		Yhteensä vuodessa
	Hallinto			Ympäristö- ja rak.valvontapal- velut	
2018	2	3	16	1	22
2019	3	2	15		20
2020	1	4	5		10
2021		2	18	1	21
2022		6	17		23
2023	5	6	15		26
2024	2	6	14		22
2025		3	12		15
YHTEENSÄ	13	32	112	2	159

4.3 Sukupuoli (vakinainen henkilökunta)

Vakinaisesta henkilöstöstä oli naisia 93,3 % eli 491 henkilöä ja miehiä 6,7 % eli 35 henkilöä (kuvio 1). Vakinaisen henkilökunnan sukupuolijakauma on lähes sama kuin edellisenä vuonna. Koko maassa kunnallisesta henkilöstöstä naisten osuus vuonna 2015 oli koko henkilöstöstä 80 %. Miesten määrä jakaantuu siten, että eniten miehiä vakinaisesta henkilökunnasta oli terveys- ja vanhuspalveluissa eli 48,4 % ja toiseksi eniten hyvinvointipalveluissa eli 27,7 %. Hallinnossa sekä ympäristö- ja rakennuspalveluissa miehiä oli viisi henkilöä henkilökunnasta.

Kuvio 1. Vakinaisen henkilökunnan sukupuolijakauma vuonna 2017

4.4 Keskimääräinen työhistoria työnantajalla

Henkilökunnan työhistoria on yli viiden vuoden mittainen 59,3 %:lla henkilökunnasta. Henkilökunta siirtyi Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungeista ja Reisjärven kunnista 1.1.2010 lukien kuntayhtymään ns. vanhoina työntekijöinä. Suurimmalla osalla henkilökunnasta on ollut pitkä työhistoria omassa kunnassaan, joten suurin osa yli viiden vuoden työhistorian omaavista on kunnista siirtynyttä henkilökuntaa. Vakinaisesta henkilökunnasta 2-4 vuoden työsuhde on ollut 21,8 %:lla ja alle kaksi vuotta kestävä työsuhde 18,8 %:lla.

4.5 Henkilökunnan vaihtuvuus ja rekrytointi

Vakinaisen henkilökunnan virka-/työsuhteita päättyi kertomusvuoden aikana yhteensä 33 eli 6,3 % koko henkilökunnan (31.12.2017) määrästä seuraavista syistä:

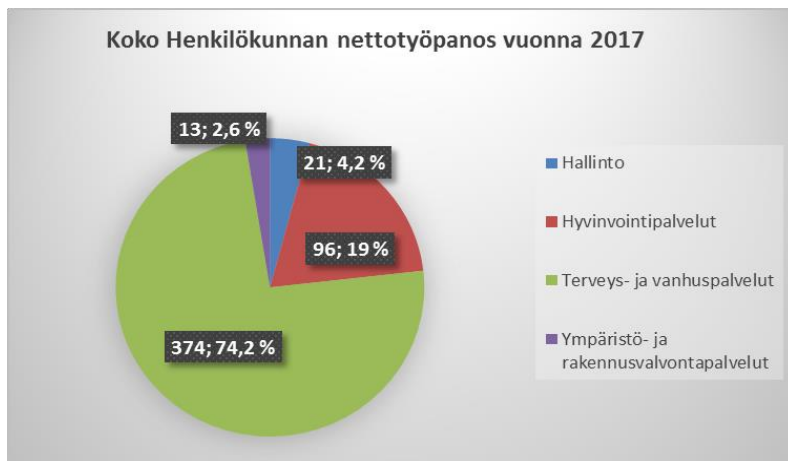
- eläke 20
- irtisanoutuminen/muu syy 13

Osa-aika-eläkkeelle henkilökunnasta jäi 2 henkilöä. Kuntayhtymästä vanhuuseläkkeelle jääneiden keski-ikä oli 63,6 vuotta (2015 64). Muulle eläkkeelle jääneiden keski-ikä oli 62 vuotta (2016 58,7). Kevan vuodelta 2016 olevan toimintakertomuksen mukaan kaikkien KuEL-eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 61,2 vuotta ja vanhuuseläkkeelle jääneiden keski-ikä 63,7 vuotta.

Työharjoittelussa eri oppilaitoksista on ollut opiskelijoita. TET-jaksoille tulevia koululaisia kuntayhtymä ottaa mielellään tutustumaan sosiaali- ja terveydenhuollon työelämään.

5 TYÖPANOS LASKENNALLISINA VIRKONA/TYÖSUHTEINA

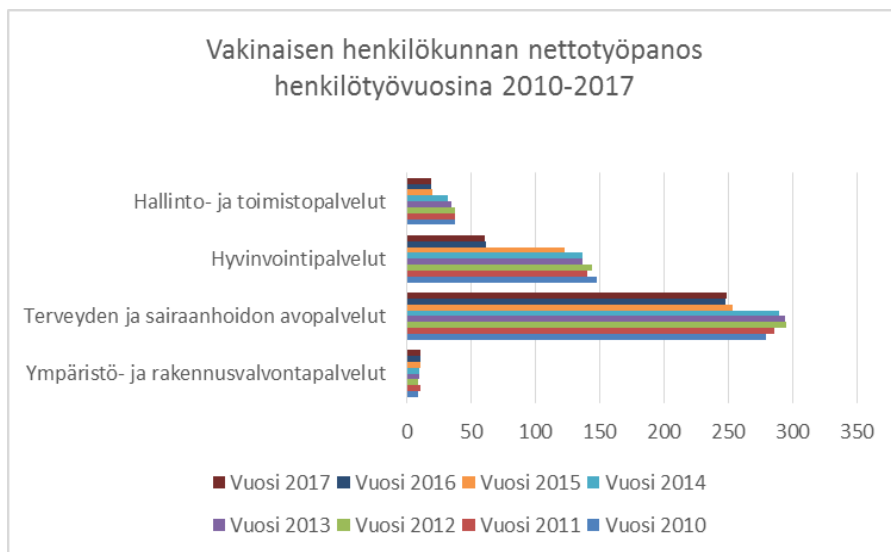
Koko henkilökunnan nettotyöpanos on esitetty kuviossa kaksi palvelulinjoittain. Terveys- ja vanhuspalvelujen palvelulinja on suurin palvelujen tuottaja kuntayhtymän alueella ja siellä koko henkilökunnan nettotyöpanos oli 74,2 % palvelulinjan nettotyöpanoksesta. Toiseksi suurin palvelujen tuottaja oli hyvinvointipalvelujen palvelulinja 19 %:n nettotyöpanoksella. Hallinnon osuus koko henkilökunnan nettotyöpanoksesta on 4,2 % ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen 2,6 %. Kaikkiaan kuntayhtymässä on tehty 504 henkilötyövuotta. Vuonna 2016 koko henkilökunnan työpanos oli 518 henkilötyövuotta. Nettotyöpanos on laskenut 14 henkilötyövuodella verrattuna edelliseen vuoteen.

Kuvio 2 . Koko henkilökunnan nettotyöpanos henkilötyövuosina vuonna 2017

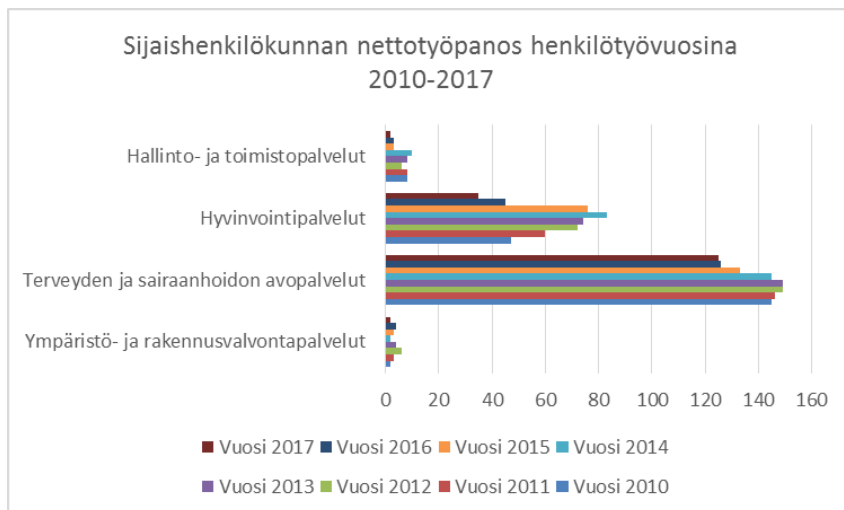
Nettotyöpanokseen vaikuttaa merkittävimmin pitkät vuosilomat, sairauspoissaolot ja muut laki-sääteiset poissaolot. Myös vakinaisten virkojen ja työsuhteiden täyttöaste vaikuttaa työpanoksen määrään. Koulutuspäivät on nettotyöpanoksessa huomioitu osittain, koska kaikkia koulutuksia ei ole kirjattu palkkaohjelmaan.

Vakinaisen henkilökunnan nettotyöpanos (kuvio 3) on 340 (2016 340) henkilötyövuotta, mikä on pysytellyt kahtena viimeisenä vuonna samana. Kuten taulukosta kolme voidaan havaita, terveys- ja vanhuspalvelujen palvelulinjan alueella nettotyöpanos henkilötyövuosina oli vakinaisella henkilökunnalla 249 (248), hyvinvointipalveluissa 61 (62), ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 11 (11) ja hallinnossa 19 (19) henkilötyövuotta. Poissaoloista johtuvaa työvoiman vajeusta on korvattu sijaishenkilöstöllä. Henkilökunnan nettotyöpanos on laskenut Kärämäen erottua kuntayhtymästä vuoden 2015 alusta ja varhaiskasvatuksen siirryttyä jäsenkuntiin vuoden 2016 alusta.

Kuvio 3. Vakinaisen henkilökunnan nettotyöpanos henkilötyövuosina vuosina 2010-2017

Sijaishenkilökunnan tarve on laskenut sijaisten nettotyöpanosta verrattuna vuoteen 2016. Sijaishenkilökunnan tarvetta on pyritty vähentämään palkkaamalla vakinaisia varahenkilöitä hoitotyöhön. Pitkät äitiys- ja vanhempainvapaat, hoitovapaat, opintovapaat, vuorotteluvapaat, vuosilomien sijaisuudet ja sisäilmaongelmista johtuvat sijaistarpeet eivät ole vähentäneet sijaishenkilökunnan tarvetta. Sijaishenkilökunnan tarve on ollut 164 henkilötyövuotta vuonna 2016 (2016 178). Kuviossa 4 näkyvä sijaistarpeen väheneminen johtuu varhaiskasvatuksen siirrosta jäsenkuntiin 1.1.2016 alkaen. Lisäksi Kärämäki erosi vuoden 2015 alusta kuntayhtymästä.

Kuvio 4. Sijaishenkilökunnan nettotyöpanos henkilötyövuosina vuosina 2010-2017

6 OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

6.1 Osaamisen kehittäminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ammatilliseen täydennyskoulutukseen ja muuhun koulutukseen osallistui yhteensä 562 henkilöä eli 43 henkilöä enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Koulutuspäiviä oli työpäivinä laskettuna 2.098 päivää, kuten taulukko neljä osoittaa. Koulutuspäiviä toteutui 50 päivää enemmän edelliseen vuoteen verrattuna.

Taulukko 4. Koulutukseen osallistuneet pv/hlö vuonna 2017

Toimialue	Lääkärit ja hammaslääkärit		Sosiaali-työntekijät		Muu korkeakoulutettu sos- ja terv.huollon hlöstö		Sos- ja terv.alan amk-tutkinnon suorittaneet mm. sh, sos.ohj., last.tarhanopett.		Sos- ja terv.alan perustutkinnon suorittaneet		Muu palveluketjussa toimiva hlöstö mm. pph, tsto hlöstö		Opintovaapa- ja asetukseen mukainen koulutus		Oppisopimuskoulutus		Hallinnon ja muu hlökunnan koulutus		Yhteensä	
	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö
Hallinto																	10	26	10	26
Hyvinvointipalvelut			42	6	17	5	179,5	35	87,5	45	3,5	1	242	1			6,5	2	578	95
Terveys- ja vanhuspalvelut	59	16			45	11	415	108	889	270	20	13			15	5			1443	423
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut																	67	18	67	18
Yhteensä	59	16	42	6	62	16	594,5	143	977	315	23,5	14	242	1	15	5	84	46	2 098	562

Hallinnon kohdalla on huomioitu työnantajan järjestämään esimieskoulutukseen osallistuneet.

Sosiaali- ja terveyspalvelulaki edellyttää, että koulutuspäiviä järjestetään vakinaiselle henkilökunnalle 3-10 päivää vuodessa. Kaikille halukkaille on pystytty järjestämään lain vaatima koulutus. Henkilökunnalle järjestetään vuosittain lääkehuollon koulutuksia. Lain mukaan yksilön tulee päivittää viiden vuoden välein lääkehuollon osaamisensa. RAI-toimintakykymittarin käyttöönotto ja siihen liittyvät koulutukset on aloitettu terveys- ja vanhuspalveluissa. Koko henkilökunta on koulutettu ihmislähtöiseen ajattelumalliin. Lisäksi hoitohenkilökunta on osallistunut terveys- ja vanhuspalveluissa iv/suonensisäisen lääkehoidon koulutuksiin ja ventrogluteaalisen pistämisen koulutuksiin. Työhyvinvoinnin edistämiseksi on käytetty työnohjaajia tarpeen mukaan. Henkilöstön omaehtoista kouluttautumista on tuettu kuntayhtymän koulutusperiaatteiden mukaisesti. Koulutuksiin osallistumisissa on hyödynnetty video- ja lync-yhteyksiä.

Organisaation kehittäminen palvelulinjoilla on ollut vilkasta. Hyvinvointipalveluissa on ollut sisäisiä kehittämishankkeita mm. lapsiperheiden kotihoidon palvelun kehittäminen, lastensuojelun systemaattisen mallin käyttöönotto, terapiapalveluiden Kotiin annettavien palveluiden -hanke ja asumisenohjaaja -hanke Aran rahoittamana. Hyvinvointipalveluissa on pidetty kehittämisspäiviä ja tarvittaessa käytetty myös ulkopuolista asiantuntijaa. Henkilökunnalle on otettu käyttöön säännölliset Hyven kahvit ajankohtaisista

asioista tiedottamiseksi. LAPE (Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma) on yksi hallituksen kärkihankkeista vuosina 2016-2018. Pohjois-Pohjanmaalla muutoksen toimeenpanosta vastaa Toimiva arki lapsille ja perheille Pohjois-Pohjanmaalla –hanke. Em. hankkeen työryhmiin on osallistuttu lastensuojelusta, neuvolasta ja perheneuvolasta.

Terveys- ja vanhuspalveluissa henkilökunta on käynyt tutustumassa Kuntoutusyksikkö Karstulan toimintamalliin ja Kuusamossa kotikuntoutustiimin toimintamalliin ja palveluohjaukseen. Selänteen sisällä eri jäsenkunnissa toimivat yksiköt ovat käyneet läpi yksiköidensä toimintaa mm. asumispalveluissa ja vuorohoitoyksiköissä. Terveys- ja vanhuspalvelut on mukana Pohjois-Pohjanmaan I&O –kärkihankkeessa seuraavissa ryhmissä: omaisten hoitoryhmä, perhehoitoryhmä, toimiva kotihoito, kuntouttava kotihoitoryhmä, palveluohjausryhmä ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä. Vuoden 2016 syksyllä aloitettuun Taina Semin ihmislähtöinen ajattelumalli –koulutukseen on terveys- ja vanhuspalvelujen henkilöstö osallistunut aktiivisesti ja sen pohjalta on vuoden 2017 aikana kehitetty toimintaa.

Vanhuspalveluiden toimintaa kehitetään 1.7.2013 tulleen vanhuspalvelulain velvoitteiden, uusimman ikääntyneiden laatusuosituksen vuodelta 2017, hallituksen I&O -kärkihankkeen ja Selänteen vanhuspalvelusuunnitelman mukaisesti. Kotisairaaloimintaa on kehitetty edelleen kaikissa kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen yksiköissä yhteistyössä avopalveluiden ja vuodeosaston kanssa. Sairaanhoidollista osaamista on lisätty vakanssimuutoksin.

6.1 Johtamisen kehittäminen

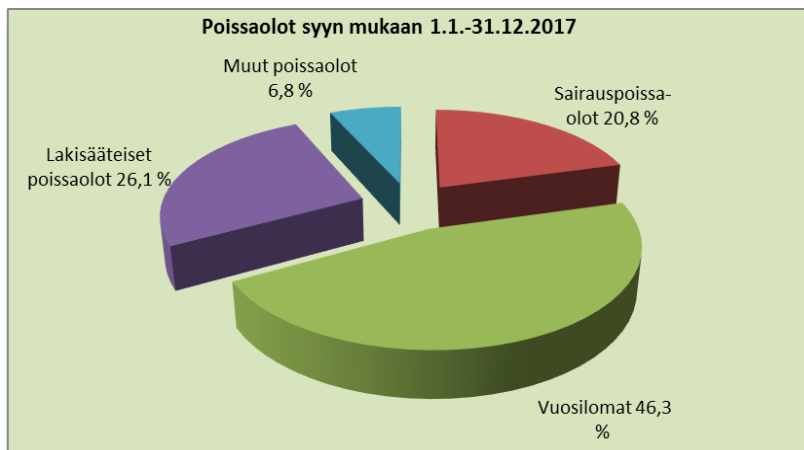
Työhyvinvointikysely ei toteutettu henkilökunnalle syksyllä 2017, koska Pyhäjärvi on tehnyt päätöksen irtautua kuntayhtymästä ja lisäksi Haapajärven kaupunki on myynyt Karjalahden kiinteistön, jonka seurauksena osa henkilökunnasta siirtyy ns. liikkeen luovutuksella toisen työntekijän palvelukseen. Henkilökunnalle on järjestetty paikkakunnittain ja toimialoittain infotilaisuuksia kuntayhtymän toiminnasta. Säännöllisiä työpaikkakokouksia pidettiin palvelulinjoittain ja työyksiköittäin.

Esimiesten kanssa on pidetty esimiespalavereita. Esimiehet osallistuivat Kunnallisen Työmarkkinalaitoksen lakimiehen koulutukseen kunta-alan sopimuksista keväällä 2017. Esimiespalavereissa on käyty läpi mm. talouden seuraamiseen ja henkilöstöhallintoon liittyviä asioita. Syksyllä 2016 aloitettu esimiesten muutosvalmennuskoulutus päättyi kesäkuussa 2017. Esimiehiä kannustetaan löytämään omat vahvuutensa johtajina, jaksamaan työssään ja valmistautumaan muutoksen johtamiseen. Muutosvalmennuskoulutuksen jälkeen on aloitettu palveluprossien kuvaukset. Palveluohjauksen kehittämistyön myötä valmistaudumme maakuntamalliin siirtymiseen – *meillä on maakunnan parhaat palvelut!* Lisäksi esimiehiä on osallistunut JET-koulutukseen.

7 POISSAOLOT

Koko henkilöstölle poissaolopäiviä kertyi tilinpäätösvuonna 59.023 (2016 64.075) kalenteripäivää, mikä laskennallisina virka-/työsuhteina on 162 virka-/työsuhdetta ja noin neljätoista virka-/työsuhdetta vähemmän kuin vuonna 2016. Poissaoloista 46,

% (kuvio 4) aiheutui vuosilomista (27.346 pv), 20,8 % sairauslomista (12.235 pv), 2 % lakisääteisistä virkavapaista/ työlomista (15.434 pv) ja muista poissaoloista 6,8 % (4.008 pv), joista suurin osa oli palkattomia työlomia/virkavapaita.

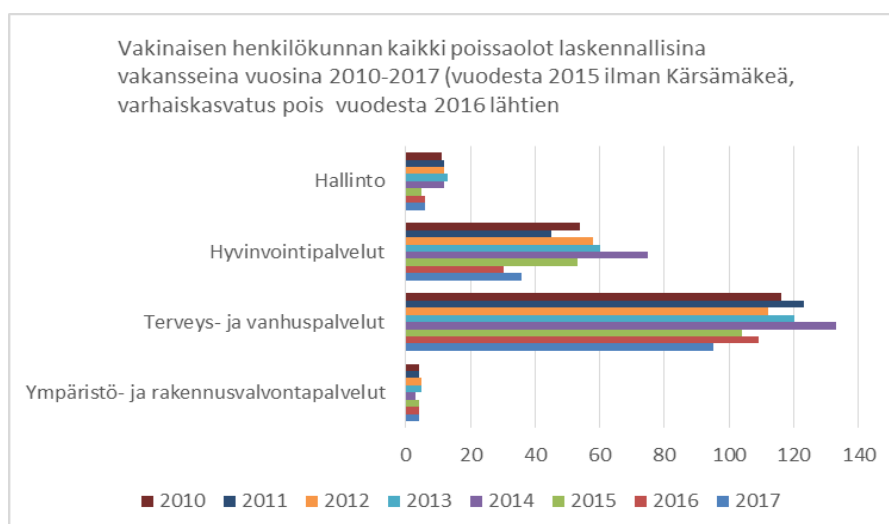

Kuvio 4. Koko henkilökunnan kaikki poissaolot syyn mukaan 1.1.-31.12.2017

Vuoteen 2016 verrattuna koko henkilökunnan sairauspoissaolo- ja tapaturmapäivät laskivat 2.653 päivällä. Vakinaisen henkilökunnan sairauslomat vähenivät 2.015 päivää ja sijaisten 638 päivää. Lakisääteiset poissaolot vähenivät 968 päivää, johtuen pääasiassa kuntoutustukien, äitiys-/isyyslomien lisääntymisestä. Muut poissaolot olivat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna 921 päivää, mikä johtui pääasiassa palkattomien työ- ja virkavapaiden vähenemisestä. Koko henkilökunnasta vakinaisen henkilökunnan vuosilomapäivien määrä väheni 446 päivää. Vuosilomapäivien määrän vähenemiseen vaikuttaa henkilökunnan vuosilomaoikeuden lyheneminen uusien työntekijöiden vuosilomien kertymättömyyden vuoksi. Kaikkiaan poissaolopäivien määrä väheni 4.988 päivää edelliseen vuoteen verrattuna.

Sairauspoissaolojen palkkakustannukset sivukuluineen olivat laskennallisesti noin 3,1 milj.€ eli noin 68 virka-/työsuhdetta. Sijaistarve muodostuu pääasiassa vakinaisen henkilökunnan vuosilomista, sairauslomista ja lakisääteisistä poissaoloista.

Kuviosta viisi voidaan todeta, että vakinaisen henkilökunnan kaikki poissaolot ovat laskeneet kahdeksalla laskennallisella viralla/työsuhteella vuoteen 2016 verrattuna. Hallintopalveluissa poissaolojen määrä on pysynyt samana, samoin ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa. Terveys- ja vanhuspalveluissa poissaolojen määrä on laskenut neljännestä viran/työsuhteen verran, mutta hyvinvointipalveluissa lisääntynyt kuudella viralla/työsuhteella, johtuen lähinnä opintovapaista.

Kuvio 5. Vakinaisen henkilökunnan kaikki poissaolot laskennallisina virkoina vuosina 2010-2017

8 TERVEYDELLINEN TOIMINTAKYKY JA TYÖHYVINVOINTI

8.1 Henkilöstön sairastavuus

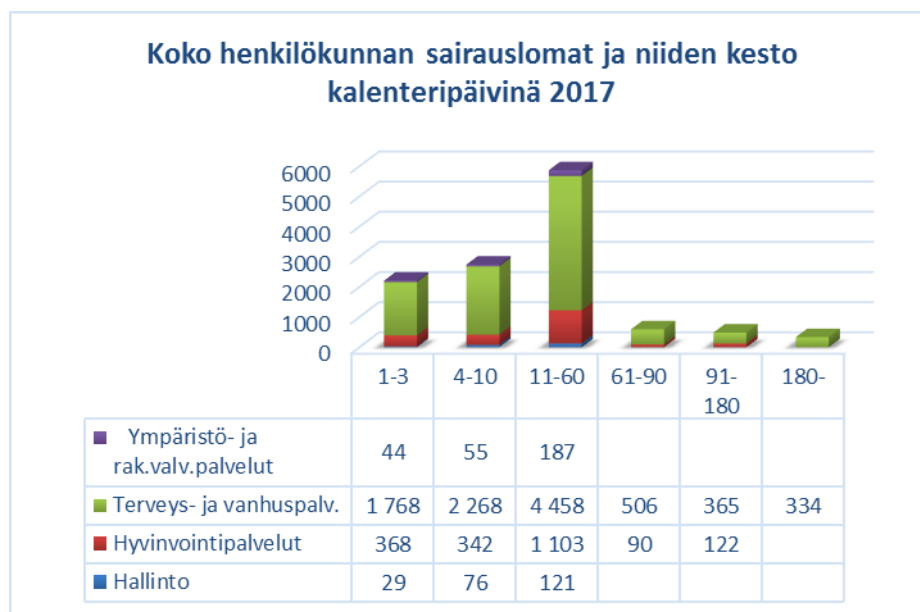
Koko henkilöstön sairauspoissaoloja kertyi vuodelta 2016 kalenteripäivinä 12.235 päivää (2016 14.952), josta tapaturman vuoksi poissaolopäiviä 119 päivää. Työtapaturmia tapahtui 33 kappaletta, joista 87,9 % tapahtui työssä. Sairauspäivä/sairastaneet henkilöt oli henkilöä kohden 17,3 kalenteripäivää. Vuoden lopussa olleen henkilökuntamäärän mukaan sairauspäiviä oli 18 päivää/työntekijä (2016 21,7 päivää/työntekijä). Kunta10-tutkimuksen mukaan kunta-alan henkilöstön sairauspoissaolojen määrä vuonna 2016 oli keskimäärin 16,7 päivää yhtä henkilötyövuotta kohti. Eniten vuonna 2016 kunta-alalla sairastivat kodinhoitajat, lähihoitajat, koulukäyntiavustajat, siivoojat ja sairaala-apulaiset (24-31 päivää). Sosiaali- ja terveydenhuollon eri ammattiryhmien sairauspoissaoloissa on isoja eroja. Sote-alan johtajat, lääkärit jne. sairastavat vähemmän kuin kuntatyöntekijät keskimäärin. Sen sijaan sairaanhoitajat (20 pv), lähihoitajat (26 pv) ja kodinhoitajat (31 pv) sairastivat selvästi enemmän. Koko työajasta laskettuna sairauspäivien osuus oli 4,8 %, (2016 5,7 %), laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli 0,9 %. Sairausajan palkkoja sivukuluineen ei ole voitu selvittää, mutta niitä vastaavia korvauksia on saatu Kansaneläkelaitokselta ja vakuutusyhtiöiltä yhteensä noin 355.280 €. Korvaussumma vuodelta 2016 oli yhteensä 451.355 euroa. Kelan korvaussumman pieneneminen verrattuna vuoteen 2016 johtunee pitkien sairauslomien vähentyneestä määrästä. Lyhyistä sairauslomista ei saada Kelan korvausta.

Vakinaisen henkilökunnan sairauslomien pituus kalenteripäivinä/henkilöä kohti laskettuna on ollut hallinto- ja toimistopalveluissa 14,1 päivää, hyvinvointipalveluissa 18,9 päivää, terveys- ja vanhushpalveluissa 19,6 päivää sekä ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 16,8 päivää. Henkilökunnan sairauslomien pituus vaihtelee palvelulinjoilla suurestikin esim. pitkien sairauslomien vuoksi. Sisäilmaongelmien poistuminen on omalta osaltaan vähentänyt sairauslomien määrää.

Kuviosta kuusi voidaan todeta, että henkilökunnan sairauslomapäivistä pisimmät sairauslomamat olivat terveys- ja vanhushpalveluissa), samoin kuin edellisenä vuonna. Terveys- ja vanhushpalvelujen henkilökuntamäärä on yli puolet koko kuntayhtymän henkilöstöstä ja siitä johtuen suurin osa sairauslomista sijoittuu suurimmalle palvelulinjalle. Sairauslomista 48

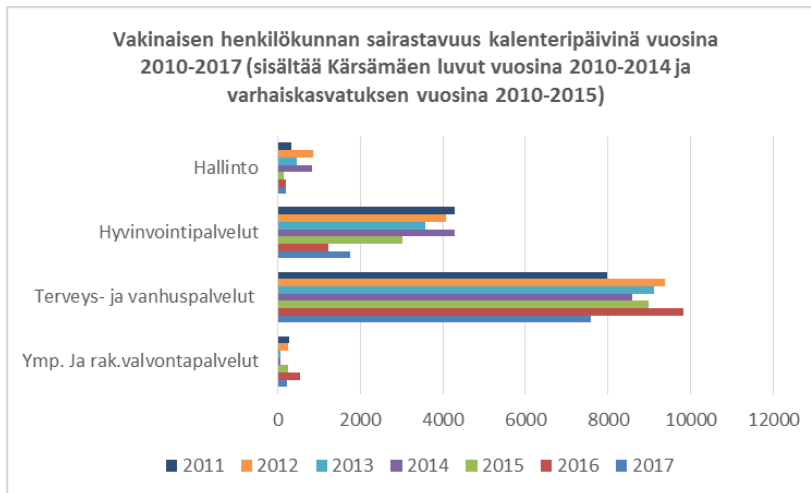
% (vuonna 2016 51,4 %) oli kestoltaan 11-60 päivää (5.868 pv), 22,4 % (vuonna 2016 20 %) sairauslomista kesti 4-10 päivää (2741 pv), 18,1 % (vuonna 2016 15,4 %) sairauslomista kesti 1-3 päivää (2.208 pv), 11,6 % (vuonna 2016 13 %) sairauslomista kesti yli 60 (1.417 pv).

Sairauslomien myöntäminen jaksoissa ei anna oikeaa kuvaa pitkien sairauslomien kestosta, koska palkkaohjelman raportointi ei kykene yhdistämään sairauslomiamia. Vertailu edellisiin vuosiin on vertailukelpoinen. Edelliseen vuoteen verrattuna pitkät sairauslomamat eli yli 61 päivää kestävät ovat vähentyneet olennaisesti. Esimiehen luvalla annetut sairauslomapäivät olivat laskeneet noin 46 päivällä edelliseen vuoteen verrattuna, yhteensä 688 päivää. Esimiehen luvalla saa olla pois enintään viisi kertaa kolme päivää. Esimiehen luvalla poissaolot vähentävät työterveyshuollon käyntejä.

Kuvio 6. Koko henkilökunnan sairauspoissaolot kalenteripäivää/hlö vuonna 2017

Kuviosta seitsemän voidaan todeta, että vakinaisen henkilökunnan sairaudesta aiheutuvat poissaolot laskivat 2.015 päivällä edelliseen vuoteen verrattuna. Sairauslomapäivien määrä nousi hyvinvointipalveluissa 526 päivää ja hallinnossa 5 päivää. Sairauslomapäivien määrä laski terveys- ja vanhushpalveluissa 2.225 päivää ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 320 päivää. Sairauspäivien määrät vaihtelevat vuosittain yksiköstä toiseen.

Kuvio 7. Vakinaisen henkilökunnan sairastavuus vuosina 2010-2017

Kuviossa kahdeksan on vertailtu vakinaisen henkilökunnan suurimpien ammattiryhmien sairastavuutta. Toimistohenkilökunnan keskimääräinen sairausloman pituus oli 14,5 kalenteripäivää sairaanhoitajien/terveydenhoitajien 23,4 ja kouluasteen hoitajien 28,5. Edelliseen vuoteen verrattuna kalenteripäivinä toimistohenkilökunnan sairauslomien määrä oli laskenut 82 päivää. Kouluasteen hoitajien sairauslomien pituus oli noussut 697 päivää ja sairaanhoitajien 793 päivää.

Kuvio 8. Suurimpien ammattiryhmien sairastavuus vuonna 2017 kalenteripv/hlö

Työnantaja seuraa Varhaisen tuen malli -ohjeen mukaisesti työoloja ja työhyvinvointia. Esimies ottaa puheeksi sairauslomat silloin, kun työntekijällä on yksi tai useampia lyhyitä sairauspoissa-oloja neljän kuukauden aikana tai yksi yli 10 päivän sairauspoissaolo tai yli 30 sairauspoissaolopäivää 12 kk:n aikana. Keskustelun tarkoituksena on vahvistaa työntekijän voimavaroja työssään, edistää hänen työhön paluutaan ja sopia niitä edistävästä toimenpiteistä. Kolmikantaneuvotteluja on käyty useita vuoden aikana, joissa on pyritty löytämään mahdollisuuksia työntekijän työuran pidentämiseen.

8.2 Henkilöstön jaksamisen tukeminen ja työkykyä ylläpitävä toiminta

Henkilökunnan työnkiertoa eri tehtäviin/työpisteisiin on tuettu mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi henkilökunnan osa-aikaeläkkeelle siirtymiseen on suhtauduttu myönteisesti ja siten tuettu mahdollisuutta olla työelämässä pitempään. Henkilökuntamäärään nähden työkyvyttömyyseläkkeitä on toimintavuoden aikana toteutunut vähäinen määrä.

Selänteen työhyvinvointia kartoitettiin vuonna 2016 sähköisellä työhyvinvointikyselyllä. Tehdyn kyselyn mukaan työntekijät saavat apua ja tukea tarvittaessa sekä informaatiota esimieheltä työyhteisölle tärkeistä asioista. Työyhteisöjen toimivuus oli hyvällä tasolla. Työn tekemiseen koettiin olevan liian vähän aikaa, mutta omat voimavarat ja työssä jaksaminen koettiin hyviksi. Johtamista organisaatiossa ei koettu hyvin avoimeksi ja siihen on kiinnitetty huomiota kuluneen vuoden aikana. Yhteenvedona todettiin, että työhyvinvointikyselyn tulokset olivat keskimääräistä paremmat ottaen huomioon tulossa olevan uuden soten ja kuntayhtymässä parhaillaan suunnitellut talouden tasapainottamistoimenpiteet. Työhyvinvointikyselyn pohjalta palvelulinjat ja työyksiköt kehittävät omaa toimintaansa. Vuoden 2017 aikana on otettu sisäisen tiedottamisen kanava Intra käyttöön.

Savuton Selänne työryhmä toteutti savuttoman Selänteen ohjeen ja koulutuksen savuttomuuteen henkilökunnalle. Selänne on ollut savuton työpaikka 1.1.2012 alkaen.

Kuntayhtymän työterveyshuoltosopimus on kokonaisvaltaista työterveyshuoltoa sisältäen lakisää-teisen työterveyshuollon ja yleislääkäritasoisien työterveyspainotteisen sairaanhoidon.

Kelan järjestämille Kiila-kuntoutuskursseille henkilökunnasta on osallistunut muutama henkilö. Työoloselvityksiä on tehty työterveyshuollon toimesta ja niihin on osallistunut työ-terveyshoitajan lisäksi työfysioterapeutti ja tarvittaessa työterveyslääkäri tai työpsykologi. Työkykyä ylläpitäviä ryhmiä on järjestetty eri ammattiryhmille. Työyhteisön kehittämishankkeita on aloitettu muutamassa työyksikössä. Työterveyslääkärin palveluja on ostettu Pyhäjärvelle viikoittain ja Haapajärvelle tarvittaessa. Etälääkäripäivät on otettu käyttöön ja ne toteutetaan viikoittain Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Työpsykologin vastaanottoja on nykyisin viikoittain, päivä Haapajärvellä ja päivä Pyhäjärvellä. Reisjärven työntekijät ovat voineet varata ajan Haapajärvelle tai työpsykologi on käynyt Reisjärvellä. Työkykyneuvotteluja on varhaisen puuttumisen ohjeen mukaan otettu arkiseksi työvälineeksi ja niitä käydään tarvittaessa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Puheeksiottokeskusteluja ja kolmikantaneuvotteluja työntekijän työuran pidentämiseksi on käyty useita kymmeniä vuoden aikana. Työnohjausta on järjestetty tarvittaessa sekä yksilö- että ryhmätyönohjauksena. Keva on myöntänyt muutamia työkokeiluja työntekijöille. Työfysioterapeutin aloittamat työergonomiakorttikoulutuksia on järjestetty koko vuoden työntekijöille. Työsuojelua on toteutettu hyvässä yhteistyössä työsuojelupäällikön ja työsuojeluvaltuutetun kanssa mm. siten, että he ovat mukana työpaikkakäynnillä.

Työnantaja otti käyttöön vuoden 2017 alusta Smartum-kuntosetelin. Setelin arvo kokoaikaisella työntekijällä on 40 euroa vuodessa. Selänteen omia kuntosaleja on henkilökunnan ollut mahdollisuus käyttää silloin, kun ne eivät ole varattuna muuhun toimintaan.

Selänteessä toimii laaja-alainen työhyvinvointityöryhmä, joka seuraa ja arvioi henkilöstön jaksamista, työoloja, ja tuottaa ehdotuksia työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Henkilökunnan jaksamiseen kiinnitetään huomiota koulutuksen, työnohjauksen, esimiesvalmennuksen, toimintojen järjeistämisen mm. ergonomisen työskentelyn ja riittävän henkilöstömitoituksen keinoin. Henkiseen hyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota osallistavalla johtamisella ja mm. työnohjauksen avulla. Työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella laadittujen kehittämissuunnitelmien toteuttamista jatketaan työyksiköissä. Työhyvinvointityöryhmä valitsi vuoden työyhteisöksi Pyhäjärven mielenviereyskeskuksen.

Kuntayhtymän käyttöön on valmistettu seuraavat työsuojeluohjelmat: Työsuojeluohjelma, Varhaisen tuen malli, Päihdeohjelma, Ohjeistus työpaikkahäirinnän, epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisemiseksi ja lopettamiseksi, Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, Sovelletun työn ohje, Korvaavan työn ohje, Ohje huomautuksen tai varoituksen antamiseksi, Toimintaohje työnvaatimusten ja työntekijän työkyvyn yhteen sovittamiseksi. Varhaisen puuttumisen helpottamiseksi laadittiin muistiopohja esimiesten tueksi. Sisäilmatyöryhmä on kokoontunut aktiivisesti sisäilmaongelmien vuoksi. Yhteistoimintaorganisaatio kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa käsittelemään henkilökuntaa koskevia asioita.

9 PALKKA- JA MUUT HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET

Kunta-alan kilpailukyky sopimus alentaa kunnallisten työnantajien työvoimakustannuksia, mutta rahoitetaan julkisen sektorin työnantajille aiheutuvista säästöistä. Kaikkien kunta-alan sopimusten lomarahan

vähentäminen toteutettiin vähentämällä lomarahaa 30 prosentilla nykyisestä tasosta lomanmääräytymisvuosien 2016-2017, 2017-2018 ja 2018-2019 osalta. Asiasta on tehty erillinen virka- ja työehtosopimus. Kaikkia kunta-alan sopimuksia koskee paikallisen sopimisen edistäminen ja työaikapankin paikallisesta käyttöönnotosta laadittu yhteinen ohjeistus.

Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen 2017 (KVTES 2017), Kunnallisen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimuksen 2017 (TS 2017), Kunnallisen tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimuksen 2017 (TTES 2017) koskevan virka- ja työehtosopimuksen mukaan palkantarkastuksia ei vuonna 2017 ollut. Työaika piteni henkilöstöllä 1.2.2017 alkaen yleistyöajassa ja jaksotyössä 38 tuntiin 45 minuuttiin, toimistotyöajassa 36 tuntiin 45 minuuttiin ja eräiden asiantuntijoiden työaika 37 tuntiin 30 minuuttiin viikossa. Kiky-sopimuksen mukaista työajan pidennystä on käytetty viriketoiminnan kehittämiseen, yhteisiin toimintatuokioihin iäkkäille, päivystävän sairaanhoitajan vastaanoton pidennykseen jne. Työajan pidennys on tuonut lisää aikaa asiakastyöhön.

Kunnallisen lääkärin virkaehtosopimuksen 2017 (LS2017) mukaisesti terveyskeskuslääkäreiden ja hammaslääkäreiden työaika piteni 1.2.2017 alkaen 38 tuntiin 15 minuuttiin viikossa. Hammaslääkäreiden työajasta on käyty paikallisneuvottelut ja sovittu työajan pidennys käytettäväksi kliniseen työhön ja hallintoon.

Kuntayhtymän tuloslaskelman mukaiset työvoimakustannukset olivat 27,2 miljoonaa euroa (taulukko 5), mikä on noin 1,7 miljoonaa euroa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Vakinaisen henkilökunnan palkat nousivat 2,96 %. Erilliskorvausten kustannukset laskivat 1,07 %, samoin määräaikaisen henkilökunnan ja sijaisten palkat laskivat 16,05 % edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilösivukulut olivat yhteensä noin 5,1 miljoonaa euroa, joista eläkekulut noin 4,2 miljoonaa euroa. Kuntayhtymän eläkekulut ovat normaalia kunnallishallinnon organisaatiota pienemmät, koska kuntayhtymä maksaa KuEL-maksuista ainoastaan palkkaperusteista maksua ja työnantajien yhteisvastuullista Varhe-eläke-maksua. Työnantajien yhteisvastuullista Varhe-eläkemaksua maksettiin noin 229.055 euroa. Työnantajan henkilöstön sivukulut laskivat Kiky-sopimuksesta ja palkkamenojen pienenemisestä johtuen 9,85 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuntayhtymän hallinto- ja toimistopalvelut sekä kuntayhtymän ja kuntien yhteisesti järjestämät talous- ja henkilöstöhallintopalvelujen rahapalkkamenot olivat 1,1 milj. €, ollen 0,09 % suuremmat kuin edellisellä vuonna. Edelliseen vuoteen verrattuna palkkamenot laskivat Haapajärven kaupungin osalta 6,7 %, Kärsämäen kunnan osalta 8,0 %, Pyhäjärven kaupungin osalta 5,5 % ja Reisjärven kunnan osalta 6,6 %.

Taulukko 5. Palkka- ja muut henkilöstökulut kunnittain vuonna 2017

	2 016	2 017	Muutos % ed. vuoteen
Työvoimakustannukset yhteensä	-28 921 733	-27 205 264	5,93
josta			
1 Palkat yhteensä	-22 691 346	-21 612 246	4,76
josta			
- Maksetut palkat ja palkkiot	-214 967	-296 202	-37,79
- Vakinaisen henkilökunnan palkat	-15 156 266	-15 604 669	-2,96
- Tuntipalkat	-86 958	-67 433	22,45
- Erilliskorvaukset	-2 403 369	-2 377 608	1,07
- Lomaraha	-1 050 669	-708 279	32,59
- Vuosiloman sijaisten, määräaikaisten ja työllistettyjen palkat	-3 991 897	-3 351 013	16,05
- Kokouspalkkiot	-16 904	-17 229	-1,92
- Asiantuntija- ym. Muut palkkiot	-17 443	-22 544	-29,25
- Muut palkkiot	-86		100,00
- Jaksotetut palkat ja palkkiot	-206 073	477 451	331,69
- Kela- ja tapaturmakorvaukset	453 286	355 280	21,62
2 Työnantajan eläke- ja muut sosiaalivakuutusmaksut	-5 733 658	-5 169 143	9,85
3 Henkilöstöinvestoinnit			
- Työterveyshuolto, netto	-207 462	-201 749	2,75
- Koulutus ja muu kehittäminen	-106 989	-98 938	7,53
- Muut yhteensä (työpaikkaruokailu, virkistys jne.)	-182 278	-123 189	32,42

Taulukosta kuusi voidaan nähdä, että suurimmat rahapalkkamenot ovat terveys- ja vanhuspalveluissa noin 19,2 milj. €. Siellä on myös suurin osa henkilökunnasta. Pienin rahapalkkamenoiltaan on hallinto- ja toimistopalvelut, noin 1,1 milj. €. Hyvinvointipalvelujen palkkamenot olivat yhteensä noin 5,3 milj. € ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen noin 1,1 milj. €. Henkilökunnan sijaismäärärahat laskivat noin 640.900.000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna ja erilliskorvausten kustannukset laskivat noin 25.700 euroa mm. työjärjestelyjen tarkastelun myötä. Työllistettyjen määrä on vähentynyt tasaisesti ja työllistettyjen palkkoja maksettiin enää noin 50.700 euron arvosta.

Taulukko 6. Palkka ja muut henkilöstökulut palvelulinjoittain vuonna 2017

Palvelulinja	Palkat ja palkkiot (1000 euroa)	Henkilösivu kulut (1000 euroa)	Yhteensä (1000 euroa)	%	Muutos 2016/2017 (1000 euroa/%)
Hallinto	892	198	1 090	4	-4/0,3
Hyvinvointipalvelut	4 262	1 068	5 330	20	125/2,3
Terveys- ja vanhuspalvelut	15 600	3 662	19 262	72	1529/7,3
Ympäristöpalvelut	859	241	1 100	4	-5/-0,5
Yhteensä	21 613	5 169	26 782	100	1645/5,8

10 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Kuntayhtymän kahdeksannen toimintavuoden henkilöstöraportti osoittaa, että henkilökuntamäärä kuntayhtymässä on suuri verrattuna alueen muihin työpaikkoihin. Henkilökunnan lukumäärää vähentää Kärsämäen poisjäänti kuntayhtymästä vuoden 2015 alusta ja varhaiskasvatuksen henkilökunnan siirtyminen jäsenkuntiin vuoden 2016 alusta. Henkilökunnan määrää on sopeutettu Kärsämäen poisjäännin vuoksi esim. jättämällä johtavia virkoja täyttämättä. Päivätyössä olevan henkilökunnan vakanssien vapautuessa täyttölupa

on haettu kuntayhtymähallitukselta. Lyhytaikaisten sijaisten tarve on suurinta terveys- ja vanhuspalvelujen kotihoidossa ja asumispalveluissa. Varahenkilöstöpankki on perustettu pilottina vuoden 2017 aikana ja siitä on saatu hyviä tuloksia mm. sijaistarpeen vähentymisellä. Henkilöstöraportti osoittaa myös, että henkilökunta on osallistunut kuntayhtymän kehittämiseen vastuullisesti.

Kaikkia vapautuvia virkoja/työsuhteita ei ole saatu täytettyä. Vaikeimmin rekrytoitava henkilö-kunta on lääkärit, sosiaalityöntekijät ja puheterapeutit. Keski-ikä henkilökunnalla on hieman korkeampi kuin kunta-alalla työskentelevien keskimääräinen keski-ikä. Ikäeläkkeelle henkilökunnasta seuraavien viiden vuoden kuluessa jää noin 18,2 %. Henkilökunnan vaihtuvuuteen on vaikuttanut vanhuuseläkkeelle jäännit ja irtisanoutumiset. Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeelle henkilökunnasta on jäänyt 6,3 %. Työvoima kuntayhtymässä on naisvaltaista.

Koko henkilökunnan nettotyöpanos on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna merkittävästi, mikä johtuu poissaolojen vähenemisestä. Henkilökunnalla on ollut mahdollisuus kehittää omaa osaamistaan sosiaali- ja terveyspalvelulain edellyttämällä tavalla. Henkilökuntaa on osallistunut ammatillisen koulutuksen kehittämiseen ja työnohjausta on järjestetty tarpeen mukaan. Säännöllisiä työpaikkakokouksia pidetään palvelulinjoilla ja niiden pitämistä pidetään tärkeänä henkilökunnan keskuudessa. Esimiesten osaamiseen on panostettu esimiesvalmennuksella ja esimiesten valmentamista muutosjohtamiseen jatkettiin vuoden 2017 puolella.

Sairauspoissaolojen määrä on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna. Koko työajasta laskettuna sairauspäivien osuus oli 4,8 prosenttia. Kuntayhtymässä on toteutettu aktiivisesti työnkiertoa, mikä mahdollistaa vakinaisen henkilökunnan siirtymisen työpisteestä toiseen mm. niissä tilanteissa, kun asiantuntijuutta on tarvittu toisessa työyksikössä tai kun terveydellinen toimin-takyky on rajoittunut. Työntekijän työuran jatkamiseksi on käyty mm. kolmikantaneuvotteluja.

Työnantaja on osallistunut myös henkilökunnan fyysisen terveyden ylläpitämiseen antamalla kuntoseteleitä ja mahdollistamalla kuntayhtymän toimitiloissa kuntosalin käytön, silloin kun ne ovat vapaana. Työterveyshuolto on järjestetty omana toimintana. Työilmapiirikartoitusta ei toteutettu vuoden 2017 aikana monia organisaatiota koskevien muutosten vuoksi. Tiedottamisessa otettiin käyttöön oman tiedotuskanava eli intran.

Työvoimakustannukset ovat laskeneet edelliseen vuoteen verrattuna 5,9 %. Talousarvioon verrattuna palkkamenot toteutuivat 93,4 %:sti. Palkkamenojen lasku johtui mm. Kiky-sopimuksesta, sijaismäärän tarpeesta, ostopalvelulääkäreiden käytöstä, ilta- ja viikonloppuvuoroihin sijoitettavan henkilöstön tarpeesta ja talouden seuraamisen lisääntymisestä edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuntayhtymän henkilöstöpolitiikalle tulevana vuosina haasteellisinta on varhaisen tuen mallin mukaisesti henkilökunnan terveydelliseen toimintakykyyn vaikuttaminen ja työhyvinvoinnin edistäminen. Yhteistyötoimikunta on perustanut työryhmän työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja sairauslomien vähentämiseksi. Henkilökunnan eläköityminen ja vaihtuvuus asettavat suuret haasteet rekrytointiin panostamiseen. Maakunta- ja sote-uudistuksen käynnistyminen vuoden 2020 alusta lähtien vaatii esimiehiltä panostusta muutoksen läpiviemiseksi.